

การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข

25 ก.ค. 2543

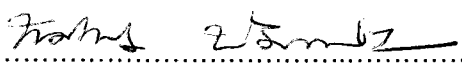
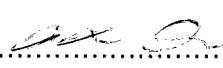
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2543

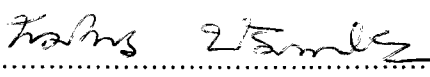
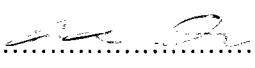
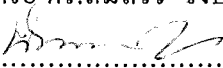
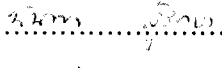
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

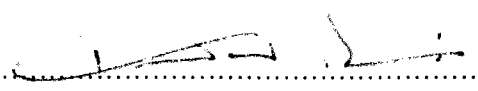
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)
วันที่ ๒๕ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์ ดร.นันทา ผู้รักษา กรรมการสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติมที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ดร.นิคม จารุมณี และอาจารย์สยาม ปิยะนราธร ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนทั้งความรู้ และคุณธรรม ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เรือโทพงษ์เทพ จิระโร ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องสถิติ คุณจันทร์ภา อนุพรบริบูรณ์ ที่เป็นเพื่อนที่แสนดีเสมอ เพื่อนๆ ชาวบีพีพี รวมทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ ชาวจิตวิทยาการแนะแนว ภาควิชา ปี 38 ทุกคน โดยเฉพาะเรืออากาศโทวีระวัฒน์ ประทีปรัตน์ คุณอังคณา เทศทิศ และคุณวริญญา อรรถยุกติ ที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณนาย ศิริผลสมสุข ผู้ให้กำเนิดและให้ความรักโดยไม่มีเงื่อนไข ดวงวิญญาณของคุณสันต์ ศิริผลสมสุข คุณพ่อที่เป็นที่รักและระลึกถึงเสมอ และขอขอบคุณ คุณพูนทิพย์ ศิริผลสมสุข และคุณศิริพรรณ ศิริผลสมสุข น้องสาวที่แสนดีทั้งสองคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบการวิจัย.....	10
2 เอกสารที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา.....	11
เอกสารที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา.....	11
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	11
ประเภทของการอาชีวศึกษา.....	12
ประเภทของหลักสูตรอาชีวศึกษา.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	19
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	19
งานวิจัยในประเทศ.....	19
ตัวแปรที่ศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	21
เพศกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	21
ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	22
สาขาวิชากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	22
สังกัดสถานศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	23
สภาพครอบครัวกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	23
บุคลิกภาพกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	23

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา.....	24
ความหมายของการแก้ปัญหา.....	24
รูปแบบวิธีแก้ปัญหา.....	25
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	26
งานวิจัยในประเทศ.....	27
ตัวแปรที่ศึกษากับการแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	27
เอกสารที่เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์.....	28
 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	30
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	45
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การเสนอผลการวิเคราะห์.....	46
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	46
 5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	161
บทย่อ.....	161
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	161
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	161
วิธีดำเนินการวิจัย.....	161
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	162
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	163
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	163
อภิปรายผล.....	165

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	171
บรรณานุกรม.....	173
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก.....	180
ภาคผนวก ข	189
ภาคผนวก ค.....	195
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	223

ตารางบัญชี

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา.....	32
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ.....	48
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ.....	50
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับชั้น.....	52
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา.....	54
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	55
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	56
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	57
9 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามวิธีแก้ปัญหา.....	59
10 แสดงปัญหามานานและครอบครัว จำแนกตามเพศ	61
11 แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ.....	63
12 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จำแนกตามเพศ.....	65
13 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามเพศ.....	67
14 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามเพศ.....	69
15 แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามเพศ.....	71
16 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามเพศ.....	73
17 แสดงปัญหามานานและครอบครัว จำแนกตามระดับชั้น.....	75
18 แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	77
19 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จำแนกตามระดับชั้น.....	79

20	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามระดับชั้น.....	81
21	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามระดับชั้น.....	83
22	แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามระดับชั้น.....	85
23	แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามระดับชั้น.....	87
24	แสดงปัญหามันและครอบครัว จำแนกตามสาขาวิชา.....	89
25	แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามสาขาวิชา.....	91
26	แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จำแนกตามสาขาวิชา.....	93
27	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามสาขาวิชา.....	95
28	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามสาขาวิชา.....	97
29	แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามสาขาวิชา.....	99
30	แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามสาขาวิชา.....	101
31	แสดงปัญหามันและครอบครัว จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	103
32	แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	105
33	แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	107
34	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	109
35	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	111
36	แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	113
37	แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	115
38	แสดงปัญหามันและครอบครัว จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	117
39	แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	119
40	แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	121
41	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	123
42	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	125
43	แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	127
44	แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	129
45	แสดงปัญหามันและครอบครัว จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	131
46	แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	133
47	แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	135

48	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	137
49	แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	139
50	แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	141
51	แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	143
52	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ.....	145
53	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับชั้น.....	146
54	เปรียบเทียบปัญหามันและครอบครัว จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่.....	147
55	เปรียบเทียบปัญหาการเรียน จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่.....	148
56	เปรียบเทียบปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่.....	149
57	เปรียบเทียบปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่..	150
58	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา.....	151
59	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา.....	152
60	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสภาพครอบครัว.....	153
61	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	154
62	เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ.....	156
63	จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน.....	158
64	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียนอาชีวศึกษาตามความคิดเห็น ของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	160

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบการวิจัย.....	10
---	-------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตมากมาย นักเรียนได้รับความรู้วิชาการจากอาจารย์ผู้สอน ทำให้มีพื้นฐานสำหรับการเรียนต่อและประกอบอาชีพ นอกจากนี้แล้วนักเรียนยังจะได้รับประสบการณ์ที่ไม่ใช่ในด้านวิชาการ แต่เป็นสิ่งที่สร้างประโยชน์ให้แก่เด็กนักเรียนเป็นอย่างมากในการที่จะออกไปอยู่ในสังคม (คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2530 : 3) โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันที่สองรองจากสถาบันครอบครัว ที่มีบทบาทสำคัญในทางป้องกันปัญหา และเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีแก่นักเรียน โรงเรียนมีหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาเด็กนักเรียนในทุก ๆ ด้าน (ส่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2528 : 194) นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นสถาบันที่มีบทบาทในการสร้างเสริมพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของสังคมให้แก่เด็กนักเรียน จึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจและทราบถึงความสนใจ ความสามารถในการเรียนรู้ ตลอดจนความต้องการและความคาดหวังต่างๆ ของเด็ก (บุญพา มิลินทสุต. 2532 : 2) อีกทั้งโรงเรียนยังมีส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยเช่นกัน (สันตนิย วังสาโรจน์. 2537 : 5)

ปัจจุบันนี้ในสังคมทุกแห่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ชีวิตในระหว่างวัยรุ่นจัดเป็นระยะที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ (สุชา จันทน์เอม. 2529 : 1) เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตที่คาบเกี่ยวระหว่างจุดสุดท้ายของวัยเด็กและจุดเริ่มต้นของวัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงชีวิตที่มีความสำคัญเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม การหักเหชีวิตที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่สำเร็จ หรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับชีวิตวัยรุ่น (นงลักษณ์ ยศสมบัติ. 2533 : 1)

ปัญหาส่วนตัวที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียนวัยรุ่นพอสรุปได้ดังนี้ คือ วัยนี้จะมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ซึ่งอาจทำให้เด็กปรับตัวไม่ทัน จึงทำให้เกิดความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น รูปร่าง โรคภัยไข้เจ็บ มีปัญหาทางด้านอารมณ์สังคม คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางบ้าน เช่น พ่อแม่บังคับเด็กมากเกินไป ปัญหาที่เกิดมาจากโรงเรียนและมาจากที่ชุมชน ปัญหาทางเพศ เด็กจะรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรให้เหมาะสมและถูกต้อง ปัญหาการเรียน เพราะการเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน (สุชา จันทน์เอม. 2527 : 139 - 143) ส่วนฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527 : 142 - 143) ได้กล่าวถึงปัญหาวัยรุ่นว่ามีดังนี้ “...เรื่องสุขภาพ สติปัญญา ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อครูและโรงเรียน เมื่อได้รับมอบหมายงานหรือทำงานกลัวจะทำไม่ทัน กลัวต่ออุปสรรคล่วงหน้า ปัญหาหุคเรียนบ่อยทำให้ไม่อาจติดตามเพื่อนได้ทัน ปัญหาเกี่ยวกับไม่กล้าแสดงออก ฯลฯ...”

ช่วงอายุของวัยรุ่นนั้น สุชา จันทน์เอม (2529 : 3 - 4) แบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13 - 15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15 - 18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18 - 21 ปี

ซึ่งช่วงวัยรุ่นตอนกลางนี้นักเรียนที่ศึกษาในระบบโรงเรียนอยู่นั้น ส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา

หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาที่สำคัญหน่วยงานหนึ่ง คือ กรมอาชีวศึกษา รับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระโดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชา คือ

1. ช่างอุตสาหกรรม
2. พาณิชยกรรม
3. เกษตรกรรม
4. คหกรรม
5. ศิลปหัตถกรรม

โดยมีสถานศึกษาในสังกัดทั่วประเทศ 250 แห่ง มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ควบคู่วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในงานอาชีพเฉพาะสาขาเพียงพอที่จะออกไปใช้ประโยชน์ได้ และออกไปสู่อาชีพได้ทันที
2. มีคุณธรรมและนิสัยในการทำงาน เพื่อประกอบอาชีพและดำรงชีวิต ได้อย่างเป็นสุข มีความอดทน ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคม เป็นคนใฝ่รู้ รู้จักคิดค้นคว้าด้วยตนเอง มีอิสระทางความคิด รู้จักคิดเปลี่ยนแปลง ประดิษฐ์คิดค้นเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความรักอาชีพ รักถิ่นฐาน รักงาน รักเพื่อนร่วมงาน และเพื่อฝึกการทำงานเป็นทีม

วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสอนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี คือ ปวช. 1 - 3 รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี คือ ปวส. 1 - 2 รับนักศึกษาที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าศึกษาต่อ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หลักสูตร 2 ปี คือ ปวท. 1 - 2 รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อ (วสิวรรณ ศรีเศษะวิวัฒน์. 2536 : 2)

จากข้อมูลเรื่องสถานภาพทางการศึกษาของเทียนฉาย กิระนันท์ และไพศาล เล็กอุทัย (2529 : 83) ได้รวบรวมไว้ว่า “ถ้าพิจารณาจากร้อยละของนักเรียนในกรุงเทพมหานครต่อนักเรียนทั้งหมดจะพบว่า นักเรียนในกรุงเทพมหานครมีปริมาณที่มากกว่า ซึ่งหมายถึงโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับต่าง ๆ มีมากกว่านักเรียนต่างจังหวัด เช่น มีนักเรียนที่จัดอยู่ในระดับอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครประมาณร้อยละ 42 ของนักเรียนระดับนี้ทั่วประเทศ มีนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนร้อยละ 41 ของนักเรียนในสถานศึกษาเอกชนทั่วประเทศ” ซึ่งถ้าพิจารณาจากจำนวนนักเรียนในระดับอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครแล้ว จะเห็นว่าเป็นจำนวนไม่น้อยเลย เป็นผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นนั้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน โรงเรียนเอกชนภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงก้าวเข้ามามีบทบาทร่วมกับสถานศึกษาของรัฐบาลในการให้การศึกษาแก่นักเรียนอาชีวศึกษาเหล่านี้ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับรัฐบาล และสนองความต้องการของตลาด โดยนับตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2497 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2529 : 25) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อตั้งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 302 โรงเรียน อยู่ในกรุงเทพมหานคร 97 โรงเรียน อยู่ในส่วนภูมิภาค 205 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 291,435 คน ในจำนวนนี้อยู่ในกรุงเทพมหานคร 100,639 คน อยู่ในส่วนภูมิภาคจำนวน 190,796 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2540) และจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพกรรมและอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ปัญหาด้านอาชีวศึกษาที่กรมอาชีวศึกษากำลังเผชิญอยู่มีหลายประการด้วยกันคือ สถานการณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติ ความรู้ความสามารถของครู อาจารย์ และปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัญหาที่นับว่าสำคัญได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพราะนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) ที่ส่งเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศด้านกำลังคนระดับกลาง และปัญหาด้านนี้มีความสัมพันธ์กับปัญหาประเภทอื่น ๆ อย่างแยกออกจากกันไม่ได้ ซึ่งเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันอาชีวศึกษาจะต้องให้ความสนใจใส่ใจต่อปัญหาของนักเรียน เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการส่งเสริมงานด้านอาชีวศึกษา และผลิตคนงานฝีมือระดับกลางให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตอย่างเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ (ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. 2515 : 6)

ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ผลจากสภาพเศรษฐกิจในภาพรวมที่ตกต่ำกว่าเดิม ส่งผลกระทบไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่นั้น แม้กระทั่งวงการศึกษาก็มีปัญหานักเรียนระดับอาชีวศึกษาจำนวน 75,617 คน ค้างชำระค่าเทอมเป็นเงิน 363,894,097 บาท (เดลินิวส์. 27 กุมภาพันธ์ 2541) หรือปัญหาโรงเรียนระดับอาชีวศึกษามีการรับเด็กจนเกินไปทำให้สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ จนเป็นผลให้การเรียน

การสอนไม่มีประสิทธิภาพ (เดลินิวส์. 6 กุมภาพันธ์ 2541)นอกจากนี้ปัญหาเรื่องยาเสพติดที่ระบาดเข้ามาในสถานศึกษานั้นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ จากสถิติของกลุ่มงานข้อมูลผู้ติดยาและสารเสพติด กองบำบัดรักษา สำนักงาน ป.ป.ส. (2538) พบว่ามีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในปี 2538 เป็นจำนวนถึง 54,314 คน เป็นชาย 52,693 คน (97%) และ หญิง 1,621 คน (3%) ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้เข้ารับการบำบัดที่อายุระหว่าง 15 - 19 ปี เป็นจำนวน 8,924 คน(16.5%) แต่ถ้าดูจากสถิติผู้ที่เข้ายาและสารเสพติดครั้งแรกพบว่า ช่วงอายุ 15 - 19 ปี จะมีอยู่ถึง 27,263 คน (51.5%) เป็นชาย 26,607 คน (51.8%) เป็นหญิง 656 คน (42.1%) หากรวมจำนวนผู้ติดยาเสพติดแต่ไม่ได้เข้ารับการบำบัดรักษาแล้วคาดว่าจะมีจำนวนสูงยิ่งขึ้น

ดังที่กล่าวถึงปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหานักเรียนและวิธีการที่นักเรียนแก้ปัญหาต่างๆ โดยให้นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 - 3 ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม และสาขาวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 180 คน ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏพบว่านักเรียนมีปัญหาที่จัดเป็นกลุ่มได้ 7 ด้าน คือ ปัญหาบ้านและครอบครัว ร้อยละ 46 ปัญหาการเรียน ร้อยละ 45 ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย ร้อยละ 27 ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และบุคคลทั่วไปร้อยละ 21 ปัญหาสารเสพติด ร้อยละ 12 ปัญหาการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 9 นอกจากนี้วิธีแก้ปัญหานักเรียนที่ใช้ก็มีหลากหลาย แต่สามารถสรุปได้เป็น 3 แบบ คือ การพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวเอง การแก้ปัญหาโดยขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น และไม่แก้ปัญหาเลย

การที่นักเรียนมีปัญหาและวิธีแก้ปัญหแตกต่างกันนั้น ย่อมมีสาเหตุหลายๆ ด้าน ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาในปัจจุบัน มีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการสำรวจปัญหา และวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จากความเห็นของตัวนักเรียนเองว่าตัวเขานั้นมีปัญหาอะไรอยู่ ซึ่งอาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง อาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาจากการวิจัยก่อนหน้านี้ และจากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวนหนึ่งมาเป็นแนวทางในการจัดแบ่งปัญหาที่จะศึกษาในครั้งนี้ให้เห็นอย่างเด่นชัด เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการมองปัญหา และนำไปแก้ปัญหาแต่ละปัญหาได้ง่ายขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ปัญหาบ้านและครอบครัว
- 1.2 ปัญหาการเรียน
- 1.3 ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย
- 1.4 ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน
- 1.5 ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป
- 1.6 ปัญหาสารเสพติด
- 1.7 ปัญหาการทะเลาะวิวาท
2. เพื่อจัดลำดับ และระดับของปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
7. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน
8. นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน
9. นักเรียนที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน
10. นักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน
11. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน
12. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้ทำให้ครู - อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา ได้ทราบว่านักเรียนมีปัญหาในด้านใด และนักเรียนมีวิธีแก้ปัญหายังไร เพื่อนำไปสู่หนทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาตามลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

ประชากรนักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 124,573 คน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,361 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดตัวอย่างของ สรุศักดิ์ หลาบมาลา (2523 : 83 - 85) ร้อยละ 1 ของขนาดประชากรทั้งหมด

ประชากรอาจารย์

ประชากรในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2542 จำนวน 4,687 คน

กลุ่มตัวอย่างอาจารย์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 33 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระของนักเรียน ได้แก่

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

- 1.2 ระดับชั้น จำแนกเป็น
 - 1.2.1 ปวช. 1
 - 1.2.2 ปวช. 2
 - 1.2.3 ปวช. 3
- 1.3 สาขาวิชา จำแนกเป็น
 - 1.3.1 ช่างอุตสาหกรรม
 - 1.3.2 พาณิชยกรรม
- 1.4 สังกัดสถานศึกษา จำแนกเป็น
 - 1.4.1 สังกัดกรมอาชีวศึกษา
 - 1.4.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)
- 1.5 สภาพครอบครัว จำแนกเป็น
 - 1.5.1 ปกติ
 - 1.5.2 แยกแยก
- 1.6 บุคลิกภาพ จำแนกเป็น
 - 1.6.1 แบบ เอ
 - 1.6.2 แบบ บี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ปัญหาของนักเรียน จำแนกเป็น 7 ด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ
 - 2.1.1 ปัญหาบ้านและครอบครัว
 - 2.1.2 ปัญหาการเรียน
 - 2.1.3 ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย
 - 2.1.4 ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน
 - 2.1.5 ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป
 - 2.1.6 ปัญหาสารเสพติด
 - 2.1.7 ปัญหาการทะเลาะวิวาท
 - 2.2 วิธีแก้ปัญหานักเรียน แบ่งเป็น 3 แบบ ได้แก่
 - 2.2.1 วิธีแก้ปัญหาคด้วยตนเอง
 - 2.2.2 วิธีแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น
 - 2.2.3 วิธีแก้ปัญหโดยการหลีกเลี่ยงปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง ความรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล กลัว ไม่มั่นใจในตนเองซึ่งอาจจะ เป็นอุปสรรคขัดขวางจนไม่สามารถกระทำกิจกรรมให้บรรลุความประสงค์ที่ตั้งไว้ ปัญหาที่ทำการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ

1.1 ด้านบ้านและครอบครัว หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจอันเนื่องมา จากสภาพทางบ้านและครอบครัว ได้แก่ ฐานะของครอบครัว ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว สิ่งแวดล้อมภายในและนอกบ้าน

1.2 ด้านการเรียน หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจอันเกิดจากเนื้อหา วิชา อุปกรณ์การเรียน วิธีการเรียนการสอน สภาพห้องเรียน การศึกษาต่อในอนาคต

1.3 ด้านสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สบายใจเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ ความบกพร่องของสุขภาพ หรือความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เกิดขึ้น ตามวัย

1.4 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สบายใจ กังวลใจอัน เกิดจากเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ หรือเพื่อนเพศเดียวกัน ได้แก่ การวางตัว กับเพื่อน

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สบายใจ กังวลใจอันเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์กับครู และบุคคลอื่นทั่วไป

1.6 ด้านสารเสพติด หมายถึง การใช้บุหรี่ สุรา ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน และ สารเสพติดประเภทอื่นๆ เพื่อลดความคับข้องใจ แก้ปัญหาหรือต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน

1.7 ด้านการทะเลาะวิวาท หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สบายใจ อันเนื่องมาจากการ ที่นักเรียนมีการใช้วาจา หรือแรงกาย หรือกำลังอาวุธ เข้าทำร้ายร่างกาย กับนักเรียนในสถาบัน เดียวกัน หรือต่างสถาบัน

2. วิธีแก้ปัญหา หมายถึง แนวการปฏิบัติตนในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต ประจำวัน อันเกี่ยวกับปัญหาทั้ง 7 ด้าน โดยสามารถหาวิธีแก้ปัญหาเมื่อประสบกับสถานการณ์ นั้นๆ ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

2.1 วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง หมายถึง แนวทางที่นักเรียนใช้แก้ปัญหา โดยการเป็นผู้ แก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.2 วิธีแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น หมายถึง แนวทางที่นักเรียนใช้แก้ปัญหาโดยให้ผู้อื่น เช่น บิดามารดา อาจารย์ เพื่อน ญาติพี่น้อง เป็นผู้แก้ปัญหาให้

2.3 วิธีแก้ปัญหโดยหลักเฉียงปัญหา หรือ ไม่แก้ปัญห หมายถึงแนวทางที่นักเรียนใช้หลักเฉียงไม่แก้ปัญห หรือ ไม่รู้วิธีแก้ปัญห

3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2542

4. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2542

5. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึนึกคิดของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อปัญหาของนักเรียน ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเรียน ด้านสุขภาพและพัฒนากายทางร่างกาย ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ด้านสารเสพติด และด้านการทะเลาะวิวาท

6. วิธีการช่วยเหลือ หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติตนของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อปัญหาของนักเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเรียน ด้านสุขภาพและพัฒนากายทางร่างกาย ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ด้านสารเสพติด และด้านการทะเลาะวิวาท

7. สาขาวิชา ได้แก่ สาขาช่างอุตสาหกรรม และสาขาพาณิชยกรรม

8. สภาพครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

8.1 ครอบครัวปกติ หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ และอยู่ร่วมกัน

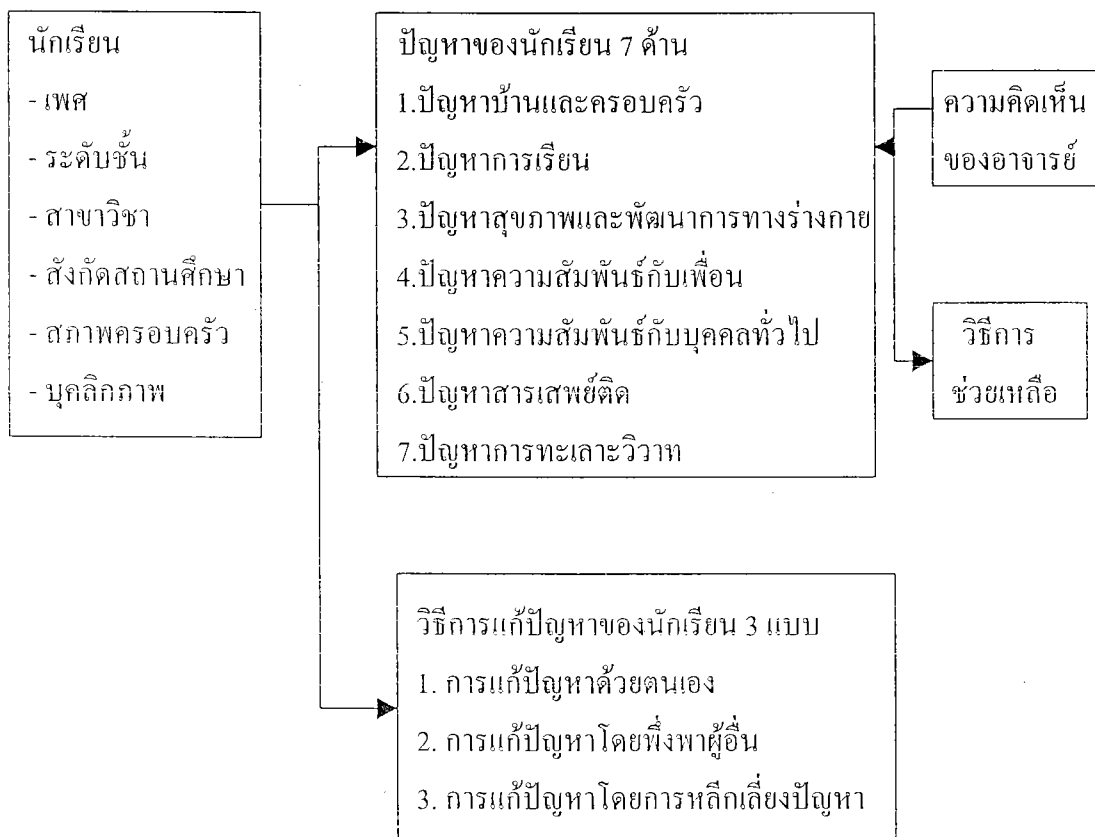
8.2 ครอบครัวแตกแยก หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ แต่หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ และรวมถึงครอบครัวที่บิดา และ/หรือมารดาเสียชีวิตไปแล้ว

9. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึนึกคิด และพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งจำแนกเป็น 2 แบบ คือ

9.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่รักความก้าวหน้า ฝ่าฝืนอุปสรรค โกรธง่าย ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

9.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะของบุคลิกภาพของคนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อยๆ ไม่หวังผลสำเร็จในการทำงาน ไม่ชอบฝ่าฝืนอุปสรรคต่างๆ อดทนรอคอยได้

กรอบการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

ประเภทของการอาชีวศึกษา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

3. ตัวแปรที่ศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

เพศกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

สาขาวิชากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

สังกัดสถานศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

สภาพครอบครัวกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

บุคลิกภาพกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา

ความหมายของการแก้ปัญหา

รูปแบบวิธีแก้ปัญหา

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

5. ตัวแปรที่ศึกษากับการแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา

6. เอกสารที่เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

ได้มีผู้ให้คำนิยามของการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

แฮริส (Harris. 1960 : 1555) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ ตามความพอใจของแต่ละบุคคลและเพื่อสนองความต้องการของสังคม อาชีวศึกษาเป็นการศึกษา เฉพาะซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญ และสมาคมอาชีพอเมริกัน ได้ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะคิด นิสัยในการทำงานและความ รู้ลึกในคุณค่าของงานอาชีพของผู้เรียน และนำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้เพื่อให้งานก้าวหน้า และเป็นพื้น ฐานในการทำงาน

เว็บสเตอร์ (Webster. 1965 : 2561) ได้ให้ความเห็นว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษา สำหรับอาชีพเฉพาะในด้านการเกษตร การค้า หรืออุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกัน ระหว่างการสอนภาคทฤษฎี กับภาคปฏิบัติ และเป็นการจัดในระดับเตรียมอุดมศึกษา ในแผนก พาณิชยกรรม และแผนกช่างเทคนิค และโดยสถาบันเฉพาะของวิทยาลัยที่สร้างขึ้น เช่น วิทยาลัย เกษตร โรงเรียนช่างวิศวกรรม หรือสถาบันเทคนิคต่างๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 645) ได้กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าวิทยาลัย โปรแกรมหนึ่ง ในการที่จะเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกอาชีพในสาขาต่างๆ โดยเฉพาะ หรือเพื่อเป็น การยกระดับแรงงานลูกจ้าง รวมทั้งการศึกษาด้านการค้า อุตสาหกรรม สุขภาพ เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

อีแวนส์ (Evans. 1978:48) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาว่าเป็นการศึกษาทุกอย่าง ที่จะทำให้บุคคลมีความสามารถในการงานกลุ่มอาชีพกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากกว่างานอาชีพอื่น ๆ เป็นผู้ เชี่ยวชาญเฉพาะ ซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญโดยมุ่งพัฒนาทักษะในการผลิต ทักษะการแปรรูป และ ทักษะการจัดจำหน่าย อันจะส่งผลให้สังคมได้แรงงานที่ต้องการ

ธนู แสงศักดิ์ (2517 : 60) ได้กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาแขนงหนึ่งแขนง ใดที่ช่วยให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ การอาชีวศึกษามีความสำคัญ ยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการฝึกอาชีพย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและ ความเจริญก้าวหน้าของสังคม

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อที่จะนำไปประกอบอาชีพ และมุ่งให้ ผู้เรียนได้มีทักษะที่ถูกต้อง ความสามารถที่ดีในการทำงาน ทักษะคิด ตลอดจนนิสัยที่ดีในการ ประกอบอาชีพ โดยมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ผสมผสานกันอย่างเหมาะสม และในการ จัดอาชีวศึกษานั้นต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงาน

1.2 ประเภทของการอาชีวศึกษา

มีการเปิดสอนใน 5 สาขาวิชา คือ

1. ช่างอุตสาหกรรม

2. พาณิชยกรรม
3. เกษตรกรรม
4. คหกรรม
5. ศิลปหัตถกรรม

1.3 ประเภทของหลักสูตรอาชีวศึกษา

ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ (กรมอาชีวศึกษา, 2540 : 3 - 5)

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในปีการศึกษา 2536 ได้เริ่มรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาในบางสาขาวิชา โดยเข้าศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

4. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าปริญญาตรี ตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

ลักษณะที่ 2 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ รับผู้สำเร็จการศึกษาก่อนบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นยุวเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2-3 ปี อายุระหว่าง 15 - 25 ปี เข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม อาจกลับไปปฏิบัติงานฟาร์มในไร่นาของตนเอง และกลับมาศึกษาต่อให้ครบจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาวิชาสามัญหลักสูตรเร่งรัดได้รับวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า จบการศึกษาแล้วจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ ปัจจุบันได้ดำเนินการสอนในสาขาวิชาเกษตรกรรม

ลักษณะที่ 3 จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งมีการจัดการทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อบริการวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่างๆ คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาวิชาชีพ 1 ปี หรือ 1,350 ชั่วโมง เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน

2. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น รับสมัครประชาชนทั่วไป หรือผู้สนใจที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำ เข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นซึ่งมีระยะเวลาแตกต่างกัน หรือเรียกว่าหลักสูตรหลากหลายตามเนื้อหาวิชา เช่น หลักสูตร 45, 70, 100, 125 และ 150 ชั่วโมง ในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อผ่านการศึกษาแล้วจะได้รับใบสำคัญรับรองความรู้ความสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

3. หลักสูตรเสริมวิชาชีพชั้นมัธยมเป็นหลักสูตรวิชาชีพที่จัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาและเอกชน

4. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรมโดยจัดฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นแก่เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรเคลื่อนที่โดยออกไปให้บริการความรู้แก่เกษตรกรในชนบท

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

การศึกษาเรื่องวัยรุ่น (Adolescence) เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลแต่ละบุคคลแสดงออกมาตามลักษณะเฉพาะตัว โดยมีผู้ให้คำนิยาม หรือความหมายของคำว่าวัยรุ่น ไว้ต่างๆ กันดังนี้

เจโรม บี. (Jerome B. : 1987) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่เชื่อมระหว่างการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ อันเป็นระยะที่ต้องปรับพฤติกรรมวัยเด็กไปสู่พฤติกรรมแบบผู้ใหญ่ที่สังคมนั้นยอมรับ เด็กวัยรุ่นจึงไม่ใช่เป็นเพียงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย แต่หมายถึง การเจริญเติบโตทางสังคม ซึ่งอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของแต่ละที่

สมชาย ธีบุญกุล (2524 : 2) ได้ให้ความหมายว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่เจริญสู่วุฒิภาวะ (Grow into Maturity) โดยพิจารณาวัยรุ่นในแง่ของกระบวนการในช่วงหนึ่งของชีวิต ซึ่งเป็นผลจากทัศนคติความเชื่อ ความต้องการต่างๆ ในสังคม มากกว่าการพิจารณาเป็นระยะเวลาใดเวลาหนึ่งของชีวิต

สุชา จันทน์เอม (2529 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่น คือ วัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยถือเอาความพร้อมทางร่างกาย หรือภาวะสุกสุดขีดของร่างกาย

เป็นเครื่องตัดสิน อันเป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะเพศและสามารถทำงานได้เต็มที่ คือ เพศหญิงเมื่อมีประจำเดือนมาเป็นครั้งแรก และในเพศชายมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539 : 22 - 23) ระบุว่า วัยรุ่นสามารถแบ่งช่วงพัฒนาการได้เป็น 3 ตอน คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) เด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชาย โดยจะเข้าสู่ช่วงอายุวัยรุ่นตอนต้นระหว่าง 13 - 15 ปี และเด็กชายจะอยู่ในช่วงระหว่าง 15 - 17 ปี เป็นช่วงที่ร่างกายของทั้งเด็กหญิงและเด็กชายมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่สมบูรณ์ขึ้นมาก

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 15 - 18 ปี และเด็กชายจะมีอายุระหว่าง 17 - 19 ปี มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายลดน้อยลง แต่จะเพิ่มทางด้านเจตคติและความรู้สึกนึกคิดในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป มีลักษณะบุคลิกภาพภายนอกที่ดึงดูดความสนใจเพศตรงข้ามมากขึ้น เช่น โบหน้าอิมเอิบ ดวงตาเป็นประกาย ผมดำนุ่มสลวย มีลักษณะของความเป็นหญิง และความเป็นชายที่เด่นชัด

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี และเด็กชายจะมีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี เป็นระยะที่พัฒนาการด้านต่างๆ เข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบพัฒนาการด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด และสติปัญญาจะเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ เด็กวัยนี้มีความพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคม พยายามหัดคิดและตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นที่จะแสดงให้เห็นว่าตนไม่ใช่เด็กอีกต่อไป มีความต้องการในการสร้างความประทับใจในเรื่องต่างๆ และพิสูจน์ให้เห็นความสามารถว่าตนทำได้ และต้องการสิทธิเท่าเทียมกันกับผู้ใหญ่

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ปัญหาที่มีมากมายหลายประเภท บุคคลแต่ละคนมีปัญหาแตกต่างกัน แล้วแต่สภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิต ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความหนักใจให้กับนักเรียน อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่เกิดขึ้นมีหลายรูปแบบ มีนักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายของปัญหาไว้ดังนี้คือ

กรณีการ พินศิริกุล (2521 : 5) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ

มณูญ เป้นเจริญ (2522 : 6) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหา หมายถึง อุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ เป็นความวิตกกังวลใจและความทุกข์ระทมใจ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 6) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหา หมายถึง ความคับข้องใจ กังวลใจ ลังเลใจ ทุกข์ใจ และเศร้าใจ

จากความหมายของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นว่า ปัญหาหรือความรู้สึกไม่สบายใจ มีความกังวลใจ หรือทุกข์ทรมานใจ เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาแก้ไข ถ้าหากได้พิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว จะขจัดความรู้สึกไม่สบายใจต่างๆ นั้นไปได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นช่วงที่มีความยุ่งยาก สับสน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จึงก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้หลายด้าน

บัวทอง สว่างโสภาคกุล (2525 : 10) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย สรุปได้ว่าวัยรุ่นมีความห่วงใยในสังคมต่อไปนี้

1. เรื่องเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ เช่น ทำให้เราอยากรู้วิธีเรียนให้ดีขึ้น การพูดในชั้นเรียน การไม่เข้าใจบทเรียน เป็นต้น
2. เรื่องรูปร่างและสุขภาพของตน เช่น น้ำหนัก โครงร่าง ท่าทาง การพูดจา เป็นต้น
3. เรื่องปัญหาสังคม เช่น การคบเพื่อนใหม่ ต้องการให้เพื่อนชอบ เป็นต้น
4. ความยุ่งยากส่วนตัวที่ทำให้เกิดปัญหา เช่น การได้ทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียใจภายหลัง การควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ ความรู้สึก การกระทบกระเทือนใจง่าย และความรู้สึกอายต่อการทำผิด เป็นต้น

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527 : 141 - 144) ได้กล่าวถึงปัญหาของวัยรุ่นดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียน วัยรุ่นเกือบทุกคนต่างคาดหวัง สนใจในความสำเร็จทางการเรียนทั้งสิ้น ผู้มีระดับการเรียนอ่อนย่อมเป็นผู้ขาดความสุข ความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาการวางแผนการเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนที่เหมาะสมกับสติปัญญาและความถนัด
2. ปัญหาด้านส่วนตัว พฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นปัญหา คือ ความผิดปกติทางนิสัย เช่น การก้าวร้าวชอบการกระทำที่รุนแรง การชอบทำลายสิ่งของ ทำลายความสงบ ชอบทะเลาะวิวาท โด่เถียง การแต่งกายไม่เป็นระเบียบ อาจเป็นด้วยได้รับความเข้มงวด ถูกบังคับมากเกินไป การมีนิสัยสะเพร่า มีความไม่ซื่อสัตย์
3. ปัญหาการบีบคั้นทางจิตใจ มีลักษณะอาการทางด้านประสาท เช่น การเป็นคนควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีอารมณ์รุนแรง เจ้าโทสะ โกรธง่าย มีความหวาดกลัว วิตกกังวลเกินควร เฉื่อยชา เบื่อหน่ายสิ่งต่างๆ มีอาการย้ำคิดย้ำทำ
4. ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ กังวลเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของตน เช่น ความสูง สัดส่วนของร่างกาย ไม่กล้าแสดงออก มีพฤติกรรมไม่สมวัย

5. ปัญหาการติดยาเสพติด ซึ่งเป็นผลจากการอยากลอง ความบีบคั้นทางจิตใจ และหันไปพึ่งยาเสพติด

สุชา จันทน์เอม (2527 : 139 - 143) ได้กล่าวถึงปัญหาส่วนตัวที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียนพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาด้านร่างกาย อาจเกิดขึ้นจากเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ทำให้เด็กปรับตัวไม่ทัน จึงทำให้เกิดความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น รูปร่าง โรคภัยไข้เจ็บ
2. ปัญหาด้านอารมณ์และสังคม คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางบ้าน เช่น พ่อแม่บังคับเด็กมากเกินไป ปัญหาที่เกิดมาจากโรงเรียนและมาจากชุมชน
3. ปัญหาทางจิต เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่น จากบิดามารดา
4. ปัญหาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เวลาเป็นของมีค่าและมีความสำคัญมากในการทำกิจกรรมทุกอย่าง การใช้เวลาว่างจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ผู้ที่ใช้เวลาว่างมักจะมีความสุข มีบุคลิกภาพดี แต่ถ้าผู้ที่มีเวลามากเกินไปใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดปัญหาทางอาชญากรรมได้

5. ปัญหาทางเพศ เมื่อเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เด็กจะรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรให้เหมาะสมและถูกต้อง

6. ปัญหาด้านการเรียน การเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าขึ้น เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

ปราณี รามสูต (2528 : 65 - 71) ได้กล่าวถึงปัญหาของวัยรุ่น พอสรุปได้ดังนี้

1. เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การเคลื่อนไหวไม่เรียบร้อย กระโดดกระเดก ทำอะไรผิดพลาดเป็นที่เพ่งเล็งของผู้ใหญ่ จึงมักมีปัญหาด้านอารมณ์และสังคม เด็กรู้สึกอึดอัด พูดกับผู้ใหญ่ไม่รู้เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอื่นๆ เช่น การมีสิว การมีอสุจิในเพศชายและการมีประจำเดือนในเพศหญิง จะทำให้เขาเกิดความกังวลใจ หงุดหงิดได้ นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยรักสวยรักงาม แต่งตัวตามเพื่อน ตามแฟชั่น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกับผู้ใหญ่ได้

2. ปัญหาทางด้านอารมณ์ เด็กวัยรุ่นพอใจที่จะมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและประพฤติปฏิบัติ ไม่อยากกระทำ ไม่อยากพูดแบบเด็กอีกต่อไป พยายามเสาะแสวงหาสนิมในด้านต่างๆ มาเป็นแบบฉบับเฉพาะตัว พยายามสร้างลักษณะนิสัยและกิริยาท่าทางแบบผู้ใหญ่ แต่สิ่งดังกล่าวเป็นของใหม่สำหรับเขา ทำให้ไม่มั่นใจในการแสดงออก ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์

3. ปัญหาด้านสติปัญญาและความคิด ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่สติปัญญาเจริญสูงสุด มีพลังความคิดและพลังกายสูงสุด จึงเป็นวัยแห่งการแสวงหาประสบการณ์และความรู้ อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองทุกสิ่ง อยากมีกิจกรรม มีการแสดงออก ทั้งในการใช้คำพูด การโต้ตอบ แต่เนื่องจากประสบการณ์จำกัด เขาอาจใช้คำพูดใช้กิริยาที่ไม่เหมาะสม ก้าวร้าว ขาดการยับยั้งชั่งใจ โอกาสที่จะแสดงออกในทางไม่ถูกต้องเหมาะสมจึงมีมาก

4. ปัญหาเสพติด ซึ่งอาจสืบเนื่องจากการเข้ากลุ่มเพื่อน ซึ่งผู้ใหญ่ควรให้ความระมัดระวัง ให้ความรู้และความใกล้ชิดกับวัยรุ่น ก็จะช่วยบรรเทาปัญหานี้ได้

5. ปัญหาการเงิน เป็นปัญหาที่พบบ่อยในวัยรุ่น เพราะต้องจับจ่ายใช้สอยในการคบเพื่อน แต่งตัวตามแฟชั่น หรือเลี้ยงเพื่อนฝูงเมื่อต้องพามาบ้าน

สมชาย รัตนกุล (2530 : 86 - 88) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นเกี่ยวกับโรงเรียน พอสรุปได้ คือ

1. ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียน เป็นปัญหาที่พบบ่อยในโรงเรียน เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งภายในร่างกายตัวเองและสถานการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ภายในโรงเรียนที่ตนเองไม่เคยพบเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่ต้องย้ายโรงเรียนใหม่ เช่น จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนหนึ่งแล้ว ไปต่อ มัธยมศึกษาปีที่ 4 อีกโรงเรียนหนึ่ง

2. ปัญหาด้านวิชาการ เด็กวัยรุ่นประสบปัญหานี้ในทุกชั้นเรียน ยิ่งเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ความยากของวิชาการต่างๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เด็กที่มีสติปัญญาดต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (Norm) จะประสบปัญหานี้มากกว่าเด็กที่มีสติปัญญาที่สูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้มีมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาการเลือกวิชาเรียน ปัญหาการสอบตกบางวิชา ปัญหาการสร้างนิสัยในการเรียน ปัญหาในการพูดหน้าชั้น ปัญหาในการเรียนวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

3. ปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นปัญหาที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ถึงวัยที่จะทำงานได้ วัยของเขา คือการศึกษ หากความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพในภายหน้า เมื่อออกจากโรงเรียนกลางคันไปแล้วและไม่มีการทำงาน เด็กอาจจะรวมกันเป็นกลุ่มก่อเหตุทางอาชญากรรมขึ้นมาได้ ดังที่มีปัญหามากมายเนื่องจากวัยรุ่นก่อเหตุในปัจจุบันนี้

4. ปัญหาความประพฤติและการก่อการวิวาทกัน ปัญหานี้จะพบบ่อยในหมู่ของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นที่คลั่งคะนอง ชอบเด่นดัง อาจสร้างปัญหาขึ้นเพียงเล็กน้อยจนถึงขั้นทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ เช่น การมีกิริยามารยาทไม่เรียบร้อย แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ชอบลักขโมย ทำร้ายร่างกาย ขว้างปาระเบิด เป็นต้น

5. ปัญหาในการคบเพื่อน มีทั้งในการคบเพื่อนเพศเดียวกันและการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะวัยรุ่นบางคนไม่ทราบว่าตนเองควรจะปฏิบัติตนอย่างไรต่อเพื่อนทั้งเพศเดียวกัน และต่างเพศ บางคนจึงอาจประสบปัญหาได้

6. ปัญหาเสพติดให้โทษ ซึ่งพบมากขึ้นในหมู่นักเรียนวัยรุ่นปัจจุบัน ปัญหานี้เป็นปัญหาระดับชาติที่จะต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่ายในการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไข

สรุปได้ว่าวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปัญหาที่เกิดขึ้นในวัยนี้ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาการเรียน สุขภาพ การปรับตัว ความสัมพันธ์กับเพื่อนและบุคคลทั่วไป การทะเลาะวิวาท รวมไปถึงการใช้สารเสพติด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา มีผู้สนใจโดยได้ศึกษาวิจัยกันมาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังจะแยกกล่าวพอเป็นสังเขปดังนี้

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

นัตต์ (Nutt.1972 : 650 - A) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยวิเคราะห์จากบันทึกของครู และนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลด์ เซ็นทรัล (Weld Central Junior-Senior High School) รัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ยังพบว่าเพศและระดับชั้นมีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 69 - 70) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล และเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาด้านส่วนตัว และสังคมมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชน และนักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชนมีปัญหาทางการเรียน และความสนใจในอาชีพมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาล ส่วนนักเรียนที่อายุและอาชีพของบิดามารดาต่างกันมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 59 - 60) ได้สำรวจปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

335 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานครมีปัญหาส่วนตัวเป็นลำดับแรก รองลงมาคือปัญหาการเรียน และอันดับสุดท้ายคือปัญหาสังคม ส่วนนักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาส่วนตัว และปัญหาด้านสังคมตามลำดับ นักเรียนหญิงมีปัญหาส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านการเรียน และปัญหาด้านสังคม ตามลำดับ

มนูญ เป้นเจริญ (2522 : 88 - 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 560 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนอาชีวศึกษาและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประสบปัญหาทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนตัว นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 ประสบปัญหาทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว และปัญหาสังคม นักเรียนอาชีวศึกษาประสบปัญหาการเรียน และปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียน ไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชายประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงประสบปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมและปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงและปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2522 : 44) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 528 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการใช้เวลาว่าง ปัญหาสังคม ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาการเงิน และปัญหาครอบครัว นักศึกษาชายมีปัญหาการเงิน ปัญหาที่อยู่อาศัยและปัญหาการใช้เวลาว่างมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนปัญหาอื่นไม่แตกต่างกัน

บังอร ชูพงศ์ (2523 : 59 - 61) ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามวัดสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการ

ปรับตัวในด้านต่างๆ และแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน เพื่อ สภาพภายในครอบครัวและกับครู อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพปัญหาเฉพาะด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนและกับครูมากกว่าด้านอื่น

พิมพ์มาศ ตันท์เจริญรัตน์ (2532 : 171 - 172) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเทคโนโลยีมีปัญหาการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนนักศึกษาชายมีปัญหาการเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงมีปัญหาการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคม ด้านการเงิน และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านต่างๆ จำแนกตามชั้นปีนั้นพบว่า ปัญหาด้านการเรียนนักศึกษามีปัญหามากที่สุด คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปัญหาด้านสังคม นักศึกษามีปัญหาด้านนี้มากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย นักศึกษาที่พบปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ปัญหาด้านการเงิน นักศึกษาที่พบปัญหามากคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย นักศึกษาที่มีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ

สรุปจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนและนักศึกษาทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศนั้น พบว่านักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันตามเพศ อายุ ระดับชั้น และประเภทของสถานศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

3.1 เพศกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

มนูญ แป้นเจริญ (2522 : 92 - 93) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมและปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียน 3 แห่ง ทั้งชายและหญิง ประสบปัญหา 3 ด้านแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนอาชีวศึกษานั้น ชายประสบปัญหส่วนตัวมากกว่าหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหญิงประสบปัญหาการเรียนมากกว่าชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์มาส ดัชนีเจริญรัตน์ (2532 :171 - 172) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเทคโนโลยีมีปัญหา ด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพอนามัย และด้าน ที่อยู่อาศัย ส่วนนักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพอนามัยและด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคม ด้านการเงิน และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ

3.2 ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

พิมพ์มาส ดัชนีเจริญรัตน์ (2532 :171 - 172) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านต่างๆ จำแนกตาม ชั้นปีนั้นพบว่า ปัญหาด้านการเรียนนักศึกษามีปัญหามากที่สุด คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ปัญหาด้านสังคมนักศึกษามีปัญหาด้านนี้มากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ ปัญหาด้าน สุขภาพอนามัย นักศึกษาที่พบปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ปัญหาด้านการเงิน นักศึกษาที่พบปัญหามาก คือ นักศึกษาชั้นปี ที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย นักศึกษาที่มี ปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ

พิมพ์มา สมพงษ์ (2523 : 3) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาพยาบาลรามารับดี กลุ่ม ประชากรคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2523 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา พยาบาลทุกชั้นปีมีปัญหาการปรับตัวทางการเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ โดยเฉพาะนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มี มากกว่าปีอื่นๆ และพบว่าปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคมมีผลต่อคะแนนการเรียนของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 และปัญหาการปรับตัวทางการเรียนกับปัญหาทางบ้านและครอบครัว มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักศึกษาปีที่ 3 สำหรับนักศึกษาปีที่ 4 ปัญหาที่มีผลต่อการเรียน คือ ปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และปัญหาการปรับตัวทางการเรียน

3.3 สาขาวิชากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 69 - 70) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของ รัฐบาล และเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนช่างกลใน โรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาด้านส่วนตัว และสังคมมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชน และ นักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชนมีปัญหาทางการเรียน และความสนใจในอาชีพมากกว่า

นักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาล ส่วนนักเรียนที่อายุและอาชีพของบิดามารดาต่างกันมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บังอร ชูพงศ์ (2523 : 59 - 61) ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวน 652 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามวัดสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวในด้านต่างๆ และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และกับครู อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพปัญหาเฉพาะด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนและกับครูมากกว่าด้านอื่น

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 52) ได้ทำการศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522 พบว่า นักศึกษาแต่ละคณะมีปัญหาการเรียน ปัญหาสังคม ปัญหาการเงิน ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาการใช้เวลาว่าง และปัญหาครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับการศึกษาของเก็บฮาร์ท และฮอยท์ (Gebhart and Hoyt, 1958 : 125 - 128) ที่พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์มีปัญหาและความต้องการมากกว่านักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

3.4 สังกัดสถานศึกษากับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 69 - 70) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล และเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาส่วนตัว และสังคมมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชน และนักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชนมีปัญหาทางการเรียน และความสนใจในอาชีพมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาล

3.5 สภาพครอบครัวกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

ชีรวัดน์ นิเจนตร (2526 : 173 - 196) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพเชิงจิตสังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าวัยรุ่นจากครอบครัวแตกแยก และจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำมีสุขภาพจิตเสื่อมกว่าวัยรุ่นจากครอบครัวปกติ

3.6 บุคลิกภาพกับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา

จากการศึกษาของบลูเมนทอลล์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Blumenthal. 1978 : 634) ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ของนักเรียนชาย และหญิง พบว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคลิกภาพที่มีความเครียดสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

อังฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533 : 126 - 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมศึกษาต่อ จำนวน 120 คน โดยศึกษาตัวแปร คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในการศึกษาจิตลักษณะพื้นฐานนั้นศึกษามุคที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มากกว่าผู้ที่ไม่มีความประพฤติการศึกษาต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มคนโสด จะเห็นได้ชัดเจนกว่ากลุ่มคนที่มีครอบครัวแล้ว และคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีแก้ปัญหา

เมื่อคนเรามีปัญหาเกิดขึ้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาก็คือ ความไม่สบายใจ คับข้องใจ ไม่มีความสุข และสิ่งที่จะทำให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจเหล่านั้นหมดไปได้ ก็คือ การแก้ปัญหา แต่การแก้ปัญหา ก็มีหลายวิธี และคนก็เลือกวิธีแก้ปัญหาต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวเอง และสภาพแวดล้อมของแต่ละคน

4.1 เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีแก้ปัญหา

4.1.1 ความหมายของการแก้ปัญหา

เมย์ (May. 1970 : 266) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือกระบวนการที่ซับซ้อนทางสมอง ซึ่งเกี่ยวกับการหยั่งเห็น การจินตนาการ การจัดกระทำและการรวบรวมความคิด

บอร์น เอกสตรานด์ และโดมิโนสกี (Bourne, Ekstran and Dominoski 1971 : 9) กล่าวถึงการแก้ปัญหาคือเป็นกิจกรรมที่เป็นทั้งการแสดงความรู้ ความคิดจากประสบการณ์เดิม และส่วนประกอบของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน นำมาจัดเรียงลำดับใหม่ เพื่อผลของความสำเร็จในจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่าง

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2522 : 120) ได้กล่าวถึง การแก้ปัญหาคือ เมื่อบุคคลมีจุดมุ่งหมาย (goal) แต่มีอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ไปถึง หรือได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องประสงค์จะทำให้เกิดปัญหานั้น หรือปัญหาอาจเกิดจากการไม่ทราบจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าคืออะไร บุคคลจึงพยายามจะจัดปัญหา

ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดไป เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การแก้ปัญหาจึงเป็นการคิดที่มีจุดมุ่งหมาย (Directed Thinking)

วีระพล สุวรรณนันทน์ (2524 : 41) ได้กล่าวว่า การแก้ปัญหา คือ การแก้ที่สาเหตุแห่งปัญหาหนึ่งสาเหตุ มีการแก้ได้หลายทาง ทางแก้ปัญหาค่ะแต่ละทางอาจจะแก้ปัญหามากหลายสาเหตุ การแก้ปัญหาคควรหาชุดทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วย อย่าหลงประสมการณ์อย่าหลงวิชาการ อย่าพอใจในทางเลือกสองสามทาง ถ้าในกรณีที่มีปัจจัยจำกัด จงเลือกแก้ไขเฉพาะสาเหตุที่มีพลังที่ก่อให้เกิดปัญหามากที่สุดก่อน โดยเรียงตามลำดับของสาเหตุลงมา และในแต่ละชุดของทางเลือกให้หาแนวทางแก้ไขที่ครบเป็นระบบ โดยยึดวัตถุประสงค์และการประหยัด

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 259) สรุปความหมายของการแก้ปัญหาว่ หมายถึง การใช้ประสบการณ์เดิมจากการเรียนรู้ทั้งทางตรง คือ มีผู้อบรมสั่งสอน และทางอ้อม คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองมาแก้ปัญหาใหม่ที่ประสบ

ชุมพล พัฒนสุวรรณ (2531 : 17) กล่าวว่า การแก้ปัญหามีได้เป็นความสามารถเดี่ยวๆ แต่จะประกอบด้วยกลุ่มของความสามารถหลายๆ ด้านประกอบกัน เช่น การนึกคิดที่รวดเร็วเกี่ยวกับลักษณะของวัตถุ หรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ การจำแนกประเภทวัตถุ การรับรู้ความสัมพันธ์

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การแก้ปัญหา หมายถึง กระบวนการทำงานของสมอง ซึ่งต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการพิจารณาโครงสร้างของปัญหา ตลอดจนการคิดหาแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป และบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

4.1.2 รูปแบบวิธีแก้ปัญหา

ชม ภูมิภาค (2523 : 195) ได้เสนอรูปแบบของการแก้ปัญหออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การแก้ปัญหาระดับง่าย การแก้ปัญหาระดับนี้ไม่ต้องพิจารณามาก ไม่มีพิธีรีตองอันยุ่งยากให้ตัดสินใจ และการแก้ปัญหาก็สามารถทำได้ทันที เช่น วันนี้จะสวมเสื้อสีอะไรไปโรงเรียนดี จะเดินหรือจะขึ้นรถไป เย็นนี้จะทานข้าวกับอะไร เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาซับซ้อน (Complex Problem Solving) เป็นการแก้ปัญหาระดับยาก ต้องใช้เวลา ใช้ความพยายาม ต้องพบกับความเครียดมาก ปัญหาระดับนี้มีทั้งที่คุ้นเคย และไม่คุ้นเคย บางปัญหาก็เป็นปัญหาใหม่

พยอม ตันมณี (2524 : 42) ได้กล่าวถึงการแก้ปัญหาว่ ต้องอาศัยกฎที่ได้เรียนรู้ไปแล้วช่วยแก้ปัญหาค้นพบ การแก้ปัญหาก็แก้ได้โดยการสอน โดยการบอกวิธีให้ อย่างไรก็ตาม ส่วนประกอบที่ช่วยในการแก้ปัญหาคือ การใช้กฎที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ดังนั้นการแก้ปัญหาคือ กระบวนการซึ่งผู้เรียนดึงสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วมาใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ

การิสัน (Garrison. 1956 : 591 - 265) ได้กล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาที่พบว่า

1. การลองทำให้เพื่อให้บรรลุจุดหมาย (Continued Activity to Reach the Goal) โดยวิธีเดิม หรือ วิธีใหม่ แต่ยังคงมุ่งเพื่อบรรลุจุดประสงค์อย่างจริง

2. การแก้ปัญหาแบบหาทางทดแทนจุดประสงค์เดิม (Setting Forth a Substitute Goal) มีกลวิธีต่างๆ ดังนี้

2.1 การชดเชย (Compensation) เป็นกระบวนการตั้งจุดหมายอื่นขึ้นแทนจุดหมายเดิมที่พบอุปสรรคขัดขวาง

2.2 การทดแทน (Sublimation) เป็นวิธีการแก้ปัญหาโดยเลือกใช้ภาวะที่สังคมยอมรับ เป็นแบบพฤติกรรมแบบหนึ่ง แทนการประพฤติอย่างอื่นที่ตอบสนองความต้องการของตน

2.3 การเลียนแบบ (Identification) คือ การเอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับวัตถุสภาพบุคคล หรือสถาบันเพื่อให้รู้สึกว่าตัวเองสำคัญมีค่า เช่น เด็กชายคนหนึ่งไม่สามารถเข้าทีมฟุตบอลของโรงเรียน แต่ก็สามารถพูดถึงทีมฟุตบอลของโรงเรียนว่า “ทีมของเรา” และ “เรา” จะเป็นผู้นำ

2.4 การแก้ปัญหาแบบปลอมจุดหมายเดิม (Falsifying the Goal) คือ การให้เหตุผลเป็นข้ออ้างที่ไม่ใช่เหตุผลที่แท้จริง แต่ใช้ชั่วคราวเพื่อให้ผ่านไป แล้วเกิดความสนใจ เป็นกลวิธีที่เรียกกันทั่วไปว่า “อุ้งนเปรี๊ยะ มะนาวหวาน”

2.5 การแก้ปัญหาแบบถอยหนี (Evasion or Withdrawal) คือ ลืมปัญหา และความยุ่งยากที่เกิดกับตนเองเพื่อจะได้ไม่ต้องแก้ปัญหา

2.6 การแก้ปัญหาย่างใช้เหตุผล (The Rational Approach) คือ การแก้ปัญหาโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือว่าการแก้ปัญหาคือที่ดีที่สุด

จากทฤษฎีข้างต้น สรุปได้ว่า เมื่อคนเรามีปัญหากิดขึ้นก็จำเป็นต้องมีการแก้ปัญหา เพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป ซึ่งการแก้ปัญหานั้นก็มีหลายวิธี และหลายขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหานักเรียน

4.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีผู้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาดังนี้

กัวร์ (Goor. 1974 : 3514 - A) ได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

เนเบอร์ (Nabors. 1975 : 3241 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ได้รับการสอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเด็กที่ได้รับการสอนแบบเดิม หรือไม่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นงลักษณ์ ชสสมบัติ (2533 : 71 - 78) ได้วิเคราะห์ปัญหาและวิธีแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่สอบไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวน 387 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียนมากในรายวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ สิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมากในวิชาคณิตศาสตร์ คือนักเรียนไม่เข้าใจวิธีการเรียน ปัญหาโจทย์ วิชาอังกฤษสิ่งที่เป็นสาเหตุ คือ นักเรียนจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหที่ใ้้มาก คือ สนใจ ตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านการเรียนเฉพาะวิชา มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 มีปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากเพื่อนมากกว่านักเรียนหญิง

5. ตัวแปรกับวิธีแก้ปัญหา

5.1 เพศกับวิธีแก้ปัญหา

จากผลการศึกษาของซิมบาร์โด (Zimbardo. 1971 : 227) พบว่าเด็กชายที่มีารับบริการทางด้านจิตเวชมักมีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว เกเรมากกว่าเด็กหญิง จากงานวิจัยดังกล่าวเห็นว่าเมื่อเด็กชายประสบปัญหาส่วนใหญ่ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยแสดงออกถึงความก้าวร้าวรุนแรงมากกว่าเด็กหญิง ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาว่าเพศชายและเพศหญิงใช้วิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างไร

5.2 ระดับชั้นกับวิธีแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยโดยตรงที่เกี่ยวข้อง

5.3 สาขาวิชากับวิธีแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยโดยตรงที่เกี่ยวข้อง

5.4 สังกัดสถานศึกษากับวิธีแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.5 สภาพครอบครัวยุคกับวิถีแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยโดยตรงที่เกี่ยวข้อง

5.6 บุคลิกภาพกับวิถีแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิถีแก้ปัญหานักเรียนมีหลายรูปแบบ ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาจะมี ส่วนสัมพันธ์กับวิถีแก้ปัญหานักเรียนด้วย

6. เอกสารเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์

การปฏิบัติงานหน้าที่การสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน นอกจากการดูแลห้องเรียนแล้ว การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนยังเป็นหน้าที่สำคัญของครูอย่างยิ่ง บทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์ในสถานการณ์ปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของ ดร.ศรีทัตติม พานิชพันธ์ (การศึกษา เอกชน. 2532 : 15 - 22) กล่าวว่า หากพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ของครูอาจารย์ที่ดีในปัจจุบันแล้ว เห็นว่า ครูอาจารย์ต้องทำหน้าที่ในการสั่งสอนอบรมบ่มนิสัยศิษย์ ดังที่ โฮเรส มานน์ (Horace Mann) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการวางแผนสำหรับครูว่า “การสอนเป็นศิลปะที่ยากที่สุดในกระบวนการ ศิลปะทั้งหมด เป็นศาสตร์ที่ลึกซึ้งที่สุดในกระบวนการศาสตร์ทั้งหลายในความสมบูรณ์ที่สุดของการสอน ครูจะต้องมีความรู้ในวิชาการ ความรู้ในตัวผู้เรียน กระบวนการสอน อุปกรณ์ และ สถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สูงสุด” ครูอาจารย์มีหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าความรู้ ศิลปะวิทยาการ เทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นนักวิจัย ละคร และใช้ทรัพยากรในชุมชนหรือสังคมให้เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน และสถาบันการศึกษา ครูอาจารย์ ต้องเผยแพร่ข่าวสาร ผลงาน กิจกรรม การเรียน การสอน และอื่นๆ ให้ผู้ปกครองทราบ เป็นการบริหารทางวิชาการแก่ชุมชน นอกจาก นั้นแล้วครูอาจารย์จะต้องรู้จักสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับ บัญชา และลูกศิษย์ และครูอาจารย์ควรให้ความร่วมมือและประสานงานกับทุกฝ่ายและควรมีส่วน ร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน สถาบันการศึกษา องค์การทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน

ไฮท์ (Hight. 1969 : 3) ได้แจกแจงหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์จากคำภาษาอังกฤษ คำว่า Teachers ไว้ดังนี้

T (Teaching) หมายถึง เป็นผู้ทำหน้าที่สอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ

E (Ethics) หมายถึง เป็นผู้มีจริยธรรม

A (Academic) หมายถึง เป็นนักวิชาการ

C (Cultural Heritage) หมายถึง เป็นผู้ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมอันดีของประเทศชาติ

- H (Human Relationship) หมายถึง เป็นผู้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทุกๆ คน ซึ่งเป็นบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียน ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนนั้น
- E (Evaluation) หมายถึง เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาและประเมินผลเป็นอย่างดี
- R (Research) หมายถึง เป็นนักวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอน
- S (Service) หมายถึง เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษาและสังคมในทุกด้าน เช่น บริการให้คำปรึกษา บริการแนะแนวอาชีพ บริการด้านสุขภาพ บริการด้านการศึกษานอกระบบและการพัฒนาชุมชน
- สรุปบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ต้องปฏิบัติต่อสถานศึกษาและสังคม คือ การปฏิบัติงานสอน และการปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 - 3 (ปวช. 1 - 3) ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 ในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และ กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และ อาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษาดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. นักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 (ปวช. 1 - 3) ปีการศึกษา 2542 ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,361 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายด้วยการจับสลาก กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดตัวอย่างของสุรศักดิ์ หาลาพมาลา (2523 : 83 - 85) ร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด

ก. สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 607 คน

ข. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 681 คน

โดยมีวิธีการสุ่มดังนี้

- สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาที่จัดสอนในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม และวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 9 แห่ง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

- สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดสอนในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 92 แห่ง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการ
จับสลาก

2. อาจารย์ผู้สอน

ก. สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 15 คน

ข. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 18 คน

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สังกัดสถานศึกษา

สังกัดสถานศึกษา	ปวช. 1			ปวช. 2			ปวช. 3			รวม	อาจารย์
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ทั้งสิ้น	ที่ปรึกษา
<u>สังกัดกรมอาชีวศึกษา</u>											
ก. ข้างอุตสาหกรรม											
วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	40	-	40	47	-	47	31	-	31	118	3
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	36	5	41	42	8	50	37	-	37	128	3
ข. พณิชยกรรม											
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	15	32	47	8	37	45	12	32	44	136	3
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	4	38	42	9	31	40	5	42	47	129	3
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน	16	29	45	8	38	46	4	43	47	138	3
<u>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ -</u>											
<u>การศึกษาเอกชน (สช.)</u>											
ก. ข้างอุตสาหกรรม											
กุลสตรีเทคโนโลยี	34	-	34	35	-	35	35	-	35	104	3
เทคโนโลยีกรุงธน	36	-	36	37	-	37	38	-	38	112	3
เทคโนโลยีหมู่บ้านครู	32	-	32	37	-	37	32	-	32	101	3
ข. พณิชยกรรม											
คูสิตพณิชยการ	12	35	47	12	36	48	16	30	46	129	3
กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย	18	31	49	9	32	41	7	41	48	138	3
พณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี	15	28	43	12	33	45	8	32	40	128	3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

ก. แบบสอบถามปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน

ข. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานักเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหา
และวิธีแก้ปัญหานักเรียน

ค. แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียน ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชื่อสถานศึกษา เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา
สังกัดสถานศึกษา และสภาพครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย X ลงใน () และเติมข้อความลงใน
ช่องว่างให้ครบถ้วนตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. ชื่อสถานศึกษา.....
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. ระดับชั้นที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () ปวช.ชั้นปีที่ 1
() ปวช.ชั้นปีที่ 2
() ปวช.ชั้นปีที่ 3
4. สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () ช่างอุตสาหกรรม
() พาณิชยกรรม
5. สังกัดสถานศึกษาที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () สังกัดกรมอาชีวศึกษา
() สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

6. สภาพครอบครัว () ปกติ
() แยกแยก

หมายเหตุ :

1. สภาพครอบครัวปกติ หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ และอยู่ร่วมกัน
2. สภาพครอบครัวแตกแยก หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ แต่หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ และรวมถึงครอบครัวที่บิดา และ / หรือมารดาเสียชีวิตไปแล้ว

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัญหาของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหา จากข้อ 1 ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. หาคความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยนำแบบสอบถามปัญหาที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ดร.นิคม จารุมณี และอาจารย์สยาม ปิยะนราธร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 91 ข้อ

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 91 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 - 3 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของคะแนนกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสูง 25% และคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถาม ปัญหาและวิธีแก้ปัญหา จำนวน 91 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.03 – 11.19 และหากข้อใดไม่มีค่า t-test เนื่องจากหาค่าไม่ได้ เพราะความแปรปรวนในกลุ่มต่ำเป็นศูนย์ จะใช้ค่า Item-Total Correlation แทน โดยให้มีค่าเกิน .20 ขึ้นไป

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 132 - 133) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหาของนักเรียนเท่ากับ .95

6. ลักษณะของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	มีปัญหาหนัก
จริง	หมายถึง	มีปัญหาพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	มีปัญหาเพียงเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่ค่อยมีปัญหา

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจปัญหา

ตอบในช่องจริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ตอบในช่องจริง	ให้ 4 คะแนน
ตอบในช่องปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ตอบในช่องจริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
ตอบในช่องจริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมาย ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.76-5.00	หมายความว่า ประสบปัญหาระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.26-3.75	หมายความว่า ประสบปัญหาระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-2.25	หมายความว่า ประสบปัญหาระดับน้อย

ตัวอย่างแบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่นักเรียนพิจารณาแล้วว่าตรงกับสภาพความเป็นจริง ในระดับ จริงที่สุด จริง ปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ปัญหาบ้านและครอบครัว 0) ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี					
2. ปัญหาการเรียน 0) ข้าพเจ้ารู้สึกว่เนื้อหาวิชายากไป					
3. ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย 0) ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง					
4. ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน 0) ข้าพเจ้ารู้สึกว่เข้ากับเพื่อนไม่ได้					
5. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป 0) ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับ อาจารย์ที่ปรึกษา					
6. ปัญหาสารเสพติด 0) ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิด ความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว					
7. ปัญหาการทะเลาะวิวาท 0) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมี เรื่องทะเลาะวิวาทกัน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามบุคลิกภาพของ เจนกินส์ (อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. 2533 : 162 ; อ้างอิงมาจาก Strube and others. 1987)

3. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ดร.นิคม จารุมณี และอาจารย์สยาม ปิยะนารทร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 16 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 - 3 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของคะแนนกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสูง 25% และคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.75 - 6.61

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบุคลิกภาพเท่ากับ .74

6. ลักษณะของแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านเป็นประจำทุกครั้ง
จริงมาก	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านเกือบทุกครั้ง
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง บางครั้งตรงกับการกระทำของท่าน
	บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของท่าน
จริงน้อย	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านน้อยครั้งมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ไม่ตรงกับการกระทำของท่านเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. ข้อที่มีลักษณะบุคลิกภาพ แบบ เอ ให้คะแนนดังนี้

ตอบในช่องจริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ตอบในช่องจริงมาก	ให้ 4 คะแนน
ตอบในช่องจริงบ้างไม่จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
ตอบในช่องจริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
ตอบในช่องไม่จริงน้อย	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีบุคลิกภาพ แบบ บี ให้คะแนนดังนี้

ตอบในช่องจริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
ตอบในช่องมาก	ให้ 2 คะแนน
ตอบในช่องจริงบ้างไม่จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
ตอบในช่องจริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
ตอบในช่องไม่จริงเลย	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ (อัญญา วงศ์พัฒนามงคล. 2533 : 57-58)

คะแนนของแบบสอบถามบุคลิกภาพจะอยู่ในระหว่าง 16-80 คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนน 41-80 มีบุคลิกภาพ แบบ เอ

ผู้ที่ได้คะแนน 16-40 มีบุคลิกภาพ แบบ บี

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียน ขอให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวแล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงตรงกับกรกระทำที่ท่านนักเรียนปฏิบัติเป็นประจำเพียงใดแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านเป็นประจำทุกครั้ง
จริงมาก	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านเกือบทุกครั้ง
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง บางครั้งตรงกับการกระทำของท่าน บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของท่าน
จริงน้อย	หมายถึง ตรงกับการกระทำของท่านน้อยครั้งมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง ไม่ตรงกับการกระทำของท่านเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย ไม่จริงบ้าง
0)	เวลาที่ข้าพเจ้ากำลังทำงาน ถ้ามีคนมาขัดจังหวะ ข้าพเจ้าจะรู้สึกโมโห					

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวิธีแก้ปัญหานักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญห จากข้อ 1 ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบวิธีแก้ปัญหามาสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ดร.นิคม จารุมณี และอาจารย์สยาม ปิยะนารธร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ

4. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 - 3 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของคะแนนกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสูง 25% และคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามวิธีแก้ปัญห จำนวน 40 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.76 – 7.55 และหากข้อใดไม่มีค่า t-test เนื่องจากหาค่าไม่ได้เพราะความแปรปรวนในกลุ่มต่ำเป็นศูนย์ จะใช้ค่า Item-Total Correlation แทน โดยให้มีค่าเกิน .20 ขึ้นไป

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132-133) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหเท่ากับ .90

เกณฑ์การจำแนกวิธีแก้ปัญหา พิจารณาหาผลการตอบว่าเลือกใช้วิธีแก้ปัญหาแบบใดมากที่สุด
ถือว่าใช้วิธีแก้ปัญหาแบบนั้น

ตัวอย่างแบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน

คำแนะนำ คำถามแต่ละข้อเป็นสถานการณ์ปัญหาจริงที่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหานั้นอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียต่อด้านนักเรียนแต่อย่างใด เพราะจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความรู้สึก หรือวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบคำถามตามความรู้สึก และสถานการณ์ที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในข้อ ก. ข. ค. และ ง. เพียงข้อเดียวเท่านั้น ในกรณีที่นักเรียนเลือก ข้อ ง. จะต้องระบุเหตุผลลงไปด้วยทุกครั้ง

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญห้านานและครอบครัวย ๐) เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเงินที่ผู้ปกครองให้ไม่พอใช้ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หางานพิเศษทำ ข. ขอเงินเพิ่ม ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่นๆ (ระบุ)
ปัญหาการเรียน ๐) เมื่อนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามสร้างสมาธิ และตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ข. ให้เพื่อนคอยเตือน เมื่อนักเรียนเริ่มจะไม่ตั้งใจเรียน ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่นๆ (ระบุ)
ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ๐) เมื่อนักเรียนมีสุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. รับประทานอาหารให้ถูกหลักโภชนาการ และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือ แพทย์ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่นๆ (ระบุ)

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน 0) เมื่อนักเรียนเข้ากับเพื่อนไม่ได้ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนให้ได้ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. อยู่คนเดียวก็ได้ ง. อื่นๆ (ระบุ)
ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป 0) เมื่อนักเรียนไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก พยายามเข้าไปพูดคุยด้วยบ่อยๆ ข ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค ไม่ทำอะไรเลย ง อื่นๆ (ระบุ)
ปัญหาสารเสพติด 0) เมื่อนักเรียนมีเพื่อนให้สารเสพติด นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. บอกให้เขาเลิกใช้ ข. บอกอาจารย์ ค. ไม่สนใจ ง. อื่นๆ (ระบุ)
ปัญหาการทะเลาะวิวาท 0) เมื่อนักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบันเดียวกัน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ปฏิเสธ ข. บอกอาจารย์ หรือตำรวจ ค. ไปตามที่เพื่อนชวน ง. อื่นๆ (ระบุ)

ข. แบบสอบถามอาจารย์เกี่ยวกับปัญหานักเรียนและวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือนักเรียน

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัดโรงเรียนที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน ปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน และวิธีแก้ปัญหาเปรียบเทียบกับนักเรียนเป็นรายกรณี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีที่อาจารย์ช่วยเหลือเป็นภาพรวมของห้อง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งใช้คำถามเดียวกับแบบสอบถามวิธีแก้ปัญหของนักเรียน ส่วนวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ตัวอย่างแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานักเรียนและวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือ คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสถานภาพของอาจารย์ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่อง () และเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน

ชื่อสถานศึกษา.....

1.เพศ () ชาย () หญิง

2.ปัจจุบันท่านสอนอยู่ระดับชั้น () ปวช.ชั้นปีที่ 1

() ปวช.ชั้นปีที่ 2

() ปวช.ชั้นปีที่ 3

3.วุฒิการศึกษา.....

4.ประสบการณ์การทำงาน.....

5.สังกัดสถานศึกษาที่ท่านสอนอยู่ในขณะนี้

() สังกัดกรมอาชีวศึกษา

() สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหของนักเรียนมาปรับปรุง แล้วได้ข้อคำถามปัญหานักเรียนจำนวน 36 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตอบในช่องมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ตอบในช่องมาก ให้ 4 คะแนน

ตอบในช่องปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ตอบในช่องน้อย ให้ 2 คะแนน

ตอบในช่องน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

คำแนะนำ 1. เมื่อท่านอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียนของท่าน ตามความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่น้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของท่าน ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. เมื่อท่านได้อ่านปัญหาที่ท่านคิดว่านักเรียนประสบอยู่ตามความเป็นจริง ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร โดยเขียนคำตอบลงในช่องว่างให้ตรงตามปัญหานั้นๆ

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหามันและครอบครัวของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนมีปัญหาเรื่องการเงินที่ผู้ปกครองให้ไม่พอใช้						
ปัญหาการเรียนของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน						
ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนมีสุขภาพไม่แข็งแรง						
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนของนักเรียน ท่านคิดว่า : 0) นักเรียนเข้ากับเพื่อนไม่ได้						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียน อย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนไม่คุ้นเคยกับอาจารย์						
ปัญหาสารเสพติดของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนมีเพื่อนใช้สารเสพติด						
ปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียน ท่านคิดว่า :- 0) นักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะ กับเพื่อนในสถาบันเดียวกัน						

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือจากกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไปยังสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา
3. ติดต่อขอความร่วมมือจาก ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน และวิจัย ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ให้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดวัน - เวลา ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามทั้งหมดให้เข้าใจ และผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นบางส่วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 1,361 ชุด ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 1,288 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94 มาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามเพศ สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ โดยใช้ t-test

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ F-test ถ้าพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ใช้ทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

2.3 เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ โดยใช้ ไค-สแควร์ (Chi-Square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายต่างๆ ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean of Squares)
P	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน χ - distribution

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนอาชีวศึกษาจำแนกตามประเภทของปัญหา และเรียงลำดับมากน้อยของปัญหา พร้อมทั้งจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ใช้วิธีแก้ปัญหาจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา
จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตอนที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนก
ตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ ดังแสดงผล
การวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา
สังกัด สถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	677	52.6
	หญิง	611	47.4
	รวม	1,288	100
ระดับชั้น	ปวช. ชั้นปีที่ 1	426	33.1
	ปวช. ชั้นปีที่ 2	451	35.0
	ปวช. ชั้นปีที่ 3	411	31.9
	รวม	1,288	100
สาขาวิชา	ช่างอุตสาหกรรม	515	40
	พาณิชยกรรม	773	60
	รวม	1,288	100
สังกัดสถานศึกษา	กรมอาชีวศึกษา	607	47.1
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)	681	52.9
	รวม	1,288	100
สภาพครอบครัว	ปกติ	1,053	82.1
	แตกแยก	230	17.9
	รวม	1,288	100
บุคลิกภาพ	แบบ เอ	1,272	98.8
	แบบ บี	16	1.2
	รวม	1,288	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,288 คน จำแนกตามตัวแปรเพศ เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 52.6 เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 47.4 จำแนกตามตัวแปรระดับชั้น พบว่าเป็นนักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 33.1 เป็นนักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 35 เป็นนักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 31.9 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่าเป็น นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 40 เป็นนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ร้อยละ 60 เมื่อจำแนกตามตัวแปรสังกัดสถานศึกษา พบว่าเป็น นักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา ร้อยละ 47.1 เป็นนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ร้อยละ 52.9 เมื่อจำแนกตามตัวแปรสภาพครอบครัว เป็นนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ ร้อยละ 82.1 เป็นนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก

ร้อยละ 17.9 และเมื่อจำแนกตามตัวแปรบุคลิกภาพ พบว่าเป็นนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ร้อยละ 98.8 เป็นนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ร้อยละ 1.2

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนอาชีวศึกษาจำแนกตาม ประเภทของปัญหา และเรียงลำดับมากน้อยของปัญหา พร้อมทั้งจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ตาราง 3 - 8 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ

ประเภทของปัญหา	ชาย (N=677)		อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา	หญิง (N=611)		อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา	รวม (N=1,288)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว การเรียน	2.10	.75	5	น้อย	2.07	.74	5	น้อย	2.08	.75	5	น้อย
	2.92	.70	1	ปานกลาง	2.88	.70	1	ปานกลาง	2.90	.70	1	ปานกลาง
	2.15	.74	4	น้อย	2.30	.73	3	ปานกลาง	2.22	.74	4	น้อย
	2.03	.74	6	น้อย	2.00	.73	6	น้อย	2.00	.74	6	น้อย
สุขภาพและการทรงตัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป สารเสพติด	2.45	.81	3	ปานกลาง	2.29	.80	4	ปานกลาง	2.38	.81	3	ปานกลาง
	1.69	.84	7	น้อย	1.44	.70	7	น้อย	1.57	.78	7	น้อย
	2.69	1.02	2	ปานกลาง	2.43	1.09	2	ปานกลาง	2.56	1.06	2	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชาย ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92, 2.69$ และ 2.45 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15, 2.10, 2.03$ และ 1.69 ตามลำดับ) นักเรียนหญิงประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท สุขภาพและพัฒนาร่างกาย และความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88, 2.43, 2.30$ และ 2.29 ตามลำดับ) ส่วนปัญหามันและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และ สารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07, 2.00$ และ 1.44 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมดประสบปัญหาการเรียน ปัญหาการทะเลาะวิวาท และ ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาสุขภาพและ พัฒนาร่างกาย ปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติดอยู่ในระดับน้อย โดยนักเรียนอาชีวศึกษาประสบปัญหาการเรียน ปัญหาการทะเลาะ วิวาท ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาบ้าน และครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติด ($\bar{X} = 2.90, 2.56, 2.38, 2.22, 2.08, 2.00$ และ 1.57 ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของปัญหา	ปวช.1 (N=426)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	ปวช.2 (N=451)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	ปวช.3 (N=411)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว การเรียน สุขภาพและพัฒนาร่างกาย ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป สารเสพติด	2.12	.76	5	น้อย	2.14	.75	5	น้อย	1.98	.72	5	น้อย
	2.79	.69	1	ปานกลาง	2.96	.69	1	ปานกลาง	2.95	.70	1	ปานกลาง
	2.23	.72	4	น้อย	2.26	.76	4	ปานกลาง	2.17	.72	4	น้อย
	2.04	.74	6	น้อย	2.06	.75	6	น้อย	1.90	.71	6	น้อย
	2.41	.83	3	ปานกลาง	2.43	.78	3	ปานกลาง	2.28	.82	3	ปานกลาง
สารเสพติด การทะเลาะวิวาท	1.61	.80	7	น้อย	1.57	.77	7	น้อย	1.52	.77	7	น้อย
	2.60	1.05	2	ปานกลาง	2.63	1.04	2	ปานกลาง	2.46	1.09	2	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79, 2.60$ และ 2.41 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23, 2.12, 2.04$ และ 1.61 ตามลำดับ) นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป สุขภาพและพัฒนาร่างกาย ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96, 2.63, 2.43$ และ 2.26 ตามลำดับ) ส่วนปัญหามานและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14, 2.06$ และ 1.57 ตามลำดับ) และนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95, 2.46$ และ 2.28 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17, 1.98, 1.90$ และ 1.52 ตามลำดับ)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา

ประเภทของปัญหา	ช่างอุตสาหกรรม (N=515)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	พาณิชยกรรม (N=773)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว	2.09	.74	5	น้อย	2.08	.76	5	น้อย
การเรียน	2.96	.69	1	ปานกลาง	2.86	.70	1	ปานกลาง
สุขภาพและการทาง ร่างกาย	2.16	.74	4	น้อย	2.26	.73	4	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	2.04	.76	6	น้อย	1.99	.72	6	น้อย
ความสัมพันธ์กับบุคคล - ทั่วไป	2.47	.82	3	ปานกลาง	2.31	.80	3	ปานกลาง
สารเสพติด	1.71	.84	7	น้อย	1.48	.73	7	น้อย
การทะเลาะวิวาท	2.71	1.04	2	ปานกลาง	2.47	1.07	2	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนในสาขาช่างอุตสาหกรรม ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.96, 2.71 และ 2.47 ตามลำดับ) ปัญหาสุขภาพและการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.16, 2.09, 2.04 และ 1.71 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนในสาขาพาณิชยกรรม ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และ สุขภาพและการทางร่างกาย ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.86, 2.47, 2.31 และ 2.26 ตามลำดับ) ปัญหาบ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.08, 1.99 และ 1.48 ตามลำดับ)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ประเภทของปัญหา	กรม (N=607)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	สช. (N=681)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว	2.07	.75	5	น้อย	2.10	.75	5	น้อย
การเรียนรู้	2.94	.67	1	ปานกลาง	2.87	.72	1	ปานกลาง
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	2.23	.74	4	น้อย	2.21	.73	4	น้อย
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	2.01	.75	6	น้อย	2.00	.73	6	น้อย
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	2.37	.82	3	ปานกลาง	2.38	.81	3	ปานกลาง
สารเสพติด	1.53	.77	7	น้อย	1.60	.80	7	น้อย
การทะเลาะวิวาท	2.53	1.07	2	ปานกลาง	2.60	1.06	2	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ประสบปัญหาการเรียนรู้ การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.94, 2.53 และ 2.37 ตามลำดับ) ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.23, 2.07, 2.01 และ 1.53 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหาการเรียนรู้ การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.87, 2.60 และ 2.38 ตามลำดับ) ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.21, 2.10, 2.00 และ 1.60 ตามลำดับ)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา
จำแนกตามสภาพครอบครัว

ประเภทของปัญหา	ปกติ (N=1,053)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	แตกแยก (N=230)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว	2.03	.73	5	น้อย	2.34	.78	5	ปานกลาง
การเรียนรู้	2.89	.70	1	ปานกลาง	2.95	.69	1	ปานกลาง
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	2.19	.73	4	น้อย	2.35	.73	4	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	1.97	.73	6	น้อย	2.14	.77	6	น้อย
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	2.35	.80	3	ปานกลาง	2.51	.84	3	ปานกลาง
สารเสพติด	1.54	.76	7	น้อย	1.70	.89	7	น้อย
การทะเลาะวิวาท	2.55	1.07	2	ปานกลาง	2.62	1.02	2	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ ประสบปัญหา การเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.89, 2.55 และ 2.35 ตามลำดับ) ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.19, 2.03, 1.97 และ 1.54 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.95, 2.62, 2.51, 2.35 และ 2.34 ตามลำดับ) ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน สารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.14 และ 1.70 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา
จำแนกตามบุคลิกภาพ

ประเภทของปัญหา	แบบ เอ (N=1,272)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา	แบบ บี (N=16)		อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S			$\bar{X}$	S		
บ้านและครอบครัว	2.08	.75	5	น้อย	2.24	.76	6	น้อย
การเรียน	2.90	.70	1	ปานกลาง	3.16	.75	1	ปานกลาง
สุขภาพและพัฒนาการ ทางร่างกาย	2.22	.74	4	น้อย	2.39	.75	4	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	2.00	.74	6	น้อย	2.26	.80	5	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับบุคคล ทั่วไป	2.37	.81	3	ปานกลาง	2.71	1.04	2	ปานกลาง
สารเสพติด	1.57	.78	7	น้อย	1.93	.80	7	น้อย
การทะเลาะวิวาท	2.56	1.06	2	ปานกลาง	2.62	1.17	3	ปานกลาง

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาตามบุคลิกภาพ พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ประสบปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาท ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.90, 2.56$ และ 2.37 ตามลำดับ) ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย บ้านและครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน สารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22, 2.08, 2.00$ และ 1.57 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ประสบปัญหาการเรียน ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป การทะเลาะวิวาท สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ความสัมพันธ์กับเพื่อน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16, 2.62, 2.39$ และ 2.26 ตามลำดับ) ปัญหาบ้านและครอบครัว และสารเสพติด ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$ และ 1.93 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ใช้วิธีแก้ปัญหางานแจกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามวิธีแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตัวแปร	รวม	วิธีแก้ปัญหา					
		ด้วยตนเอง		พึ่งพาผู้อื่น		หลีกเลี่ยงปัญหา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ							
ชาย	677	497	73.4	29	4.3	151	22.3
หญิง	611	503	82.3	35	5.7	73	11.9
ระดับชั้น							
ปวช. ชั้นปีที่ 1	426	333	78.2	23	5.4	70	16.4
ปวช. ชั้นปีที่ 2	451	334	76.3	25	5.5	82	18.2
ปวช. ชั้นปีที่ 3	411	323	78.6	16	3.9	72	17.5
สาขาวิชา							
ช่างอุตสาหกรรม	515	368	71.5	22	4.2	125	24.3
พาณิชยกรรม	773	632	81.8	42	5.4	99	12.8
สังกัดสถานศึกษา							
กรมอาชีวศึกษา	607	489	80.6	29	4.8	89	14.7
สช.	681	511	75.0	35	5.1	135	19.8
สภาพครอบครัว							
ปกติ	1,053	825	78.0	50	4.7	184	17.3
แตกแยก	230	175	76.1	14	6.1	41	17.8
บุคลิกภาพ							
แบบ เอ	1,272	991	77.9	63	5.0	218	17.1
แบบ บี	16	9	56.3	1	6.3	6	37.5
รวม	1,288	1,003	77.9	77	6.0	208	16.1

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีแก้ปัญหาดด้วยตนเอง (ร้อยละ

56.3-82.3) รองลงมาใช้วิธีหลักเลี้ยงปัญหา (ร้อยละ 11.9-37.5) และวิธีแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น (ร้อยละ 3.9-6.3)

ตอนที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาแต่ละด้านเป็นรายชื่อ จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัวและบุคลิกภาพ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามตาราง 10 - 51 ดังนี้

ตาราง 10 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จำนวนตามเพศ

ปัญหาบ้านและครอบครัว	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.48	1.13	3	ปานกลาง	2.35	1.15	4	ปานกลาง	2.41	1.14	3	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.51	1.21	2	ปานกลาง	2.35	1.29	3	ปานกลาง	2.43	1.25	2	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าฐานะทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.28	1.10	5	ปานกลาง	2.01	1.03	7	น้อย	2.15	1.07	7	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	1.97	1.31	8	น้อย	1.95	1.31	8	น้อย	1.96	1.31	8	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.13	1.31	7	น้อย	2.27	1.41	6	ปานกลาง	2.19	1.36	5	น้อย
6. ข้าพเจ้าอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.68	1.08	14	น้อย	1.65	1.10	13	น้อย	1.66	1.09	14	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.82	1.14	11	น้อย	1.95	1.28	9	น้อย	1.88	1.20	10	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.30	1.29	4	ปานกลาง	2.49	1.42	1	ปานกลาง	2.39	1.36	4	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.21	1.24	6	น้อย	2.32	1.33	5	ปานกลาง	2.26	1.28	5	น้อย
10. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.78	1.05	12	น้อย	1.83	1.15	12	น้อย	1.80	1.10	12	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.65	1.27	1	ปานกลาง	2.42	1.30	2	ปานกลาง	2.53	1.29	1	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.76	1.00	13	น้อย	1.60	.99	14	น้อย	1.68	1.00	13	น้อย
13. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.82	1.24	10	น้อย	1.85	1.32	11	น้อย	1.83	1.28	11	น้อย
14. ข้าพเจ้าบอที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.96	1.08	9	น้อย	1.91	1.12	10	น้อย	1.93	1.10	9	น้อย
รวม	2.10	.75	-	น้อย	2.07	.74	-	น้อย	2.08	.75	-	น้อย

จากตาราง 10 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่สนใจ และนักเรียนรู้สึกว่ฐานะทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน ($\bar{X} = 2.65, 2.51, 2.48, 2.30$ และ 2.28 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียนเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่สนใจ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี และนักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X} = 2.49, 2.42, 2.35, 2.35$ และ 2.32 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด มีปัญหาบ้านและครอบครัว อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนมาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้นักเรียนศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน และนักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X} = 2.53, 2.43, 2.41, 2.39$ และ 2.26 ตามลำดับ)

ตาราง 11 แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาวิชายากเกินไป	2.85	1.03	12	ปานกลาง	2.86	1.01	12	ปานกลาง	2.85	1.02	12	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป	2.96	1.11	8	ปานกลาง	2.88	1.05	10	ปานกลาง	2.92	1.08	10	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียน ไม่ครบถ้วน	2.81	1.33	13	ปานกลาง	2.36	1.30	17	ปานกลาง	2.59	1.33	15	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน	3.14	1.36	4	ปานกลาง	2.99	1.33	6	ปานกลาง	3.07	1.35	5	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอุปกรณ์ของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย	3.29	1.27	2	ปานกลาง	3.29	1.29	3	ปานกลาง	3.29	1.28	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สนใจในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.99	1.06	6	ปานกลาง	2.96	1.11	9	ปานกลาง	2.98	1.09	7	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.29	1.10	3	ปานกลาง	3.62	1.13	1	ปานกลาง	3.45	1.12	2	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.88	1.16	11	ปานกลาง	2.98	1.19	7	ปานกลาง	2.93	1.17	9	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด	3.04	1.22	5	ปานกลาง	2.96	1.32	8	ปานกลาง	3.06	1.27	6	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.89	1.11	10	ปานกลาง	2.86	1.18	11	ปานกลาง	2.87	1.14	11	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ	2.89	1.19	9	ปานกลาง	3.00	1.23	5	ปานกลาง	2.94	1.21	8	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.52	1.16	17	ปานกลาง	2.52	1.14	15	ปานกลาง	2.52	1.15	16	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องเรียน ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.52	1.15	18	ปานกลาง	2.43	1.15	16	ปานกลาง	2.48	1.15	17	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.66	1.21	15	ปานกลาง	2.56	1.20	14	ปานกลาง	2.62	1.21	14	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อได้เมื่อเรียนจบ	2.98	1.27	7	ปานกลาง	3.20	1.37	4	ปานกลาง	3.08	1.33	4	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้	3.37	1.27	1	ปานกลาง	3.58	1.31	2	ปานกลาง	3.47	1.29	1	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาได้รับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ	2.73	1.29	14	ปานกลาง	2.57	1.37	13	ปานกลาง	2.66	1.33	13	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.61	1.30	16	ปานกลาง	2.25	1.36	18	น้อย	2.4	1.34	18	ปานกลาง
รวม	2.92	.70	-	ปานกลาง	2.88	.70	-	ปานกลาง	2.90	.70	-	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน และนักเรียนกังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด ($\bar{X}$ = 3.37, 3.29, 3.29, 3.14 และ 3.04 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนรู้สึกว่าห้องเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ ($\bar{X}$ = 3.62, 3.58, 3.29, 3.20 และ 3.00 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมดมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด นักเรียนรู้สึกว่าสภาพห้องปฏิบัติงานทางวิชาชีพไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน ($\bar{X}$ = 3.47, 3.45, 3.29, 3.08 และ 3.07 ตามลำดับ)

ตาราง 12 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จำแนกตามเพศ

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.07	1.20	6	น้อย	2.09	1.24	7	น้อย	2.08	1.22	6	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	1.83	1.16	9	น้อย	1.76	1.19	10	น้อย	1.80	1.17	10	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	1.82	1.25	10	น้อย	1.91	1.38	8	น้อย	1.86	1.31	9	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองอ่อนแอ	1.91	1.24	8	น้อย	2.58	1.51	4	ปานกลาง	2.22	1.42	5	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองหงุดหงิด	2.14	1.28	5	น้อย	1.79	1.82	9	น้อย	1.98	1.24	8	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวอ่อนแอ	2.27	1.25	3	ปานกลาง	2.59	1.32	3	ปานกลาง	2.42	1.29	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาขาว	2.01	1.33	7	น้อย	2.10	1.43	6	น้อย	2.05	1.38	7	น้อย
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.45	1.27	2	ปานกลาง	2.59	1.35	2	ปานกลาง	2.52	1.31	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.20	1.12	4	น้อย	2.55	1.24	5	ปานกลาง	2.37	1.19	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า	2.72	1.38	1	ปานกลาง	2.96	1.44	1	ปานกลาง	2.85	1.41	1	ปานกลาง
รวม	2.15	.74	-	น้อย	2.30	.73	-	ปานกลาง	2.22	.74	-	น้อย

จากตาราง 12 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง ($\bar{X}$ =2.72, 2.45, 2.27, 2.20 และ 2.07 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป และนักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ($\bar{X}$ =2.96, 2.59, 2.59, 2.58 และ 2.55 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.85, 2.52, 2.42, 2.37 และ 2.22 ตามลำดับ)

ตาราง 13 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามเพศ

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากับเพื่อนไม่ได้	1.81	1.06	15	น้อย	1.64	.96	16	น้อย	1.73	1.02	16	น้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	2.20	1.30	3	น้อย	2.16	1.37	5	น้อย	2.18	1.34	2	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	1.74	1.12	17	น้อย	1.59	1.08	17	น้อย	1.67	1.10	17	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อน ไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	2.13	1.18	7	น้อย	2.24	1.28	2	น้อย	2.18	1.23	3	น้อย
5. ข้าพเจ้าเมื่อนำเพื่อนมาทำให้ไม่สบายใจในกลุ่มเพื่อน	1.89	1.08	13	น้อย	1.85	1.17	13	น้อย	1.87	1.12	14	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน	2.13	1.11	8	น้อย	2.24	1.23	3	น้อย	2.18	1.17	4	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.10	1.18	9	น้อย	2.10	1.20	6	น้อย	2.10	1.19	8	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.73	.95	18	น้อย	1.54	.91	18	น้อย	1.64	.94	18	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	1.99	1.06	10	น้อย	2.04	1.61	9	น้อย	2.01	1.11	11	น้อย
10. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อน ไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.95	1.15	11	น้อย	1.80	1.22	14	น้อย	1.88	1.18	13	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.17	1.21	6	น้อย	2.08	1.18	8	น้อย	2.13	1.20	7	น้อย
12. ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.79	1.15	16	น้อย	1.98	1.20	11	น้อย	1.88	1.18	12	น้อย
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.20	1.21	5	น้อย	2.09	1.18	7	น้อย	2.15	1.20	6	น้อย
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.33	1.27	1	ปานกลาง	2.23	1.23	4	น้อย	2.28	1.25	1	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจตนเอง ไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.20	1.24	4	น้อย	1.92	1.12	12	น้อย	2.07	1.19	10	น้อย
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.28	1.25	2	ปานกลาง	2.02	1.14	10	น้อย	2.16	1.21	5	น้อย
17. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.87	1.07	14	น้อย	1.79	1.02	15	น้อย	1.83	1.05	15	น้อย
18. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	1.90	1.29	12	น้อย	2.28	1.39	1	ปานกลาง	2.08	1.35	9	น้อย
รวม	2.03	.74	-	น้อย	2.00	.73	-	น้อย	2.00	.74	-	น้อย

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X}$ =2.33, 2.28, 2.20, 2.20 และ 2.20 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม ($\bar{X}$ = 2.28, 2.24, 2.24, 2.23 และ 2.16 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมดมีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน และนักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ ($\bar{X}$ = 2.28, 2.18, 2.18, 2.18 และ 2.16 ตามลำดับ)

ตาราง 14 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามเพศ

ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.31	1.20	11	ปานกลาง	2.31	1.21	7	ปานกลาง	2.31	1.21	8	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.20	1.21	14	น้อย	1.90	1.10	13	น้อย	2.06	1.17	14	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.33	1.28	7	ปานกลาง	1.79	1.11	14	น้อย	2.07	1.23	13	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.53	1.35	4	ปานกลาง	2.20	1.37	8	น้อย	2.38	1.37	6	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.74	1.36	3	ปานกลาง	2.50	1.27	4	ปานกลาง	2.63	1.32	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.27	1.14	12	ปานกลาง	2.08	1.14	10	น้อย	2.18	1.14	11	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.33	1.28	8	ปานกลาง	2.03	1.20	11	น้อย	2.19	1.25	10	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.32	1.21	9	ปานกลาง	2.20	1.25	9	น้อย	2.26	1.23	9	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.25	1.18	13	น้อย	2.02	1.18	12	น้อย	2.14	1.18	12	น้อย
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	1.99	1.23	15	น้อย	1.74	1.11	15	น้อย	1.87	1.18	15	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.46	1.34	6	ปานกลาง	2.69	1.43	2	ปานกลาง	2.57	1.39	4	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.31	1.29	10	ปานกลาง	2.36	1.37	6	ปานกลาง	2.34	1.33	7	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.47	1.29	5	ปานกลาง	2.44	1.35	5	ปานกลาง	2.46	1.32	5	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	3.36	1.47	1	ปานกลาง	3.46	1.44	1	ปานกลาง	3.41	1.46	1	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่สนุกเหมือนไป	2.79	1.39	2	ปานกลาง	2.62	1.42	3	ปานกลาง	2.71	1.41	2	ปานกลาง
รวม	2.45	.81	-	ปานกลาง	2.29	.80	-	ปานกลาง	2.38	.81	-	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนอึดอัดใจที่อาจารย์คอยจับผิด และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.36, 2.79, 2.74, 2.53 และ 2.47 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.46, 2.69, 2.62, 2.50 และ 2.44 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.41, 2.71, 2.63, 2.57 และ 2.46 ตามลำดับ)

ตาราง 15 แสดงปัญหาสารเสพติด จำนวนตามเพศ

ปัญหาสารเสพติด	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าให้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว	1.59	1.10	6	น้อย	1.25	.81	7	น้อย	1.43	.99	7	น้อย
2. ข้าพเจ้าให้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.46	.97	8	น้อย	1.18	.65	9	น้อย	1.33	.84	8	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการให้สารเสพติดจะช่วยเหลือแก้ปัญหาได้	1.38	.89	9	น้อย	1.19	.66	8	น้อย	1.29	.80	9	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือปัญหาการเรียน	1.58	1.14	7	น้อย	1.36	1.01	5	น้อย	1.48	1.09	6	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือที่บ้าน/ครอบครัว	1.59	1.15	5	น้อย	1.37	1.02	4	น้อย	1.49	1.10	5	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือคนอื่น ๆ	1.68	1.22	2	น้อย	1.39	1.03	2	น้อย	1.54	1.14	2	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าให้สารเสพติด	2.56	1.61	1	ปานกลาง	2.46	1.67	1	ปานกลาง	2.52	1.64	1	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยให้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.66	1.17	3	น้อย	1.32	.93	6	น้อย	1.50	1.08	4	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด	1.65	1.21	4	น้อย	1.37	1.02	3	น้อย	1.52	1.13	3	น้อย
รวม	1.69	.84	-	น้อย	1.44	.70	-	น้อย	1.57	.78	-	น้อย

จากตาราง 15 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X}$ = 2.56, 1.68, 1.66, 1.65 และ 1.59 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X}$ = 2.46, 1.39, 1.37, 1.37 และ 1.36 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด มีปัญหาสารเสพติดอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X}$ = 2.52, 1.54, 1.52, 1.50 และ 1.49 ตามลำดับ)

ตาราง 16 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามเพศ

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	ชาย (N = 677)				หญิง (N = 611)				รวม (N = 1,288)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถานที่มีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน	3.02	1.43	1	ปานกลาง	3.05	1.37	1	ปานกลาง	3.03	1.40	1	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถานบันทำร้าย	2.40	1.35	7	ปานกลาง	2.19	1.28	6	น้อย	2.30	1.32	6	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.52	1.32	6	ปานกลาง	2.30	1.46	3	ปานกลาง	2.42	1.40	5	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถานบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน	2.83	1.40	3	ปานกลาง	2.94	1.47	2	ปานกลาง	2.88	1.43	2	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.84	1.39	2	ปานกลาง	2.25	1.38	5	น้อย	2.56	1.42	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.59	1.34	5	ปานกลาง	2.30	1.46	4	ปานกลาง	2.46	1.41	4	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย	2.61	1.50	4	ปานกลาง	1.91	1.23	7	น้อย	2.27	1.42	7	ปานกลาง
รวม	2.69	1.02	-	ปานกลาง	2.43	1.09	-	ปานกลาง	2.56	1.06	-	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน ($\bar{X} = 3.02, 2.84, 2.83, 2.61$ และ 2.59 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย ($\bar{X} = 3.05, 2.94, 2.30, 2.30$ และ 2.25 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมด มีปัญหาการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เมื่อพิจารณาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.03, 2.88, 2.56, 2.46$ และ 2.42)

ตาราง 17 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาบ้านและครอบครัว	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.36	1.14	4	ปานกลาง	2.43	1.10	3	ปานกลาง	2.45	1.19	2	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.34	1.29	5	ปานกลาง	2.40	1.20	4	ปานกลาง	2.56	1.24	1	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าฐานะทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.17	1.07	7	น้อย	2.16	1.07	7	น้อย	2.11	1.08	6	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	2.03	1.34	8	น้อย	2.00	1.31	9	น้อย	1.84	1.26	8	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.21	1.37	6	น้อย	2.25	1.36	6	น้อย	2.11	1.36	5	น้อย
6. ข้าพเจ้าอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.73	1.15	13	น้อย	1.66	1.03	14	น้อย	1.59	1.09	13	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.96	1.23	9	น้อย	1.98	1.25	10	น้อย	1.69	1.09	11	น้อย
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.51	1.43	2	ปานกลาง	2.47	1.35	2	ปานกลาง	2.18	1.26	4	น้อย
9. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.40	1.33	3	ปานกลาง	2.34	1.27	5	ปานกลาง	2.03	1.21	7	น้อย
10. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.87	1.11	11	น้อย	1.87	1.69	12	น้อย	1.64	.99	12	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.69	1.28	1	ปานกลาง	2.60	1.31	1	ปานกลาง	2.36	1.26	3	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.68	.99	14	น้อย	1.79	1.03	13	น้อย	1.56	.95	14	น้อย
13. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.84	1.27	12	น้อย	1.89	1.30	11	น้อย	1.75	1.25	10	น้อย
14. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.96	1.08	10	น้อย	2.01	1.15	8	น้อย	1.82	1.05	9	น้อย
รวม	2.12	.76	-	น้อย	2.14	.75	-	น้อย	1.98	.72	-	น้อย

จากตาราง 17 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียนนักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี และนักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ ($\bar{X}$ = 2.69, 2.51, 2.40, 2.36 และ 2.34 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ และนักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X}$ = 2.60, 2.47, 2.43, 2.40 และ 2.34 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน และนักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน ($\bar{X}$ = 2.56, 2.45, 2.36, 2.18 และ 2.11 ตามลำดับ)

ตาราง 18 แสดงปัญหาการเรียนรู้ จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาการเรียนรู้	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนไป	2.80	.99	9	ปานกลาง	2.99	1.01	11	ปานกลาง	2.75	1.03	13	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนไป	2.74	1.05	11	ปานกลาง	3.02	1.07	9	ปานกลาง	2.99	1.10	7	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียนรู้ ไม่ครบถ้วน	2.53	1.31	14	ปานกลาง	2.63	1.32	14	ปานกลาง	2.61	1.37	16	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานที่เรียนของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน	2.73	1.31	12	ปานกลาง	3.10	1.31	5	ปานกลาง	3.39	1.35	4	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับสถานที่เรียนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย	2.92	1.27	6	ปานกลาง	3.35	1.23	3	ปานกลาง	3.60	1.24	1	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.95	1.11	4	ปานกลาง	3.05	1.06	7	ปานกลาง	2.93	1.09	9	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.40	1.11	2	ปานกลาง	3.51	1.12	2	ปานกลาง	3.42	1.15	3	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.92	1.20	7	ปานกลาง	3.01	1.18	10	ปานกลาง	2.85	1.14	11	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด	2.98	1.27	3	ปานกลาง	3.07	1.27	6	ปานกลาง	2.95	1.26	8	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.80	1.19	8	ปานกลาง	2.92	1.14	12	ปานกลาง	2.90	1.09	10	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นระเบียบ	2.75	1.25	10	ปานกลาง	3.03	1.19	8	ปานกลาง	3.04	1.17	6	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.34	1.15	17	ปานกลาง	2.59	1.14	16	ปานกลาง	2.63	1.14	15	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.35	1.16	16	ปานกลาง	2.52	1.13	17	ปานกลาง	2.56	1.15	17	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.34	1.15	18	ปานกลาง	2.68	1.21	13	ปานกลาง	2.83	1.20	12	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ	2.93	1.28	5	ปานกลาง	3.17	1.32	4	ปานกลาง	3.14	1.37	5	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้	3.40	1.21	1	ปานกลาง	3.52	1.30	1	ปานกลาง	3.49	1.37	2	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาที่รับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ	2.70	1.30	13	ปานกลาง	2.61	1.31	15	ปานกลาง	2.66	1.38	14	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.50	1.33	15	ปานกลาง	2.46	1.32	18	ปานกลาง	2.34	1.37	18	ปานกลาง
รวม	2.79	.69	-	ปานกลาง	2.96	.69	-	ปานกลาง	2.95	.70	-	ปานกลาง

จากตาราง 18 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนกังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง และนักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่า จะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ ($\bar{X} = 3.40, 3.40, 2.98, 2.95$ และ 2.93 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่า จะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.52, 3.51, 3.35, 3.17$ และ 3.10 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน และนักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่า จะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ ($\bar{X} = 3.60, 3.49, 3.42, 3.39$ และ 3.14 ตามลำดับ)

ตาราง 19 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.06	1.18	7	น้อย	2.09	1.23	8	น้อย	2.08	1.24	6	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	1.87	1.17	9	น้อย	1.81	1.20	10	น้อย	1.72	1.15	10	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	1.82	1.22	10	น้อย	1.91	1.36	9	น้อย	1.84	1.35	9	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวอ่อนแอ	2.19	1.37	5	น้อย	2.24	1.43	5	น้อย	2.25	1.45	5	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวอ่อนแอ	1.97	1.19	8	น้อย	2.10	1.31	7	น้อย	1.85	1.21	8	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวอ่อนแอ	2.42	1.25	4	ปานกลาง	2.45	1.29	3	ปานกลาง	2.40	1.33	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาขาว	2.06	1.35	6	น้อย	2.11	1.40	6	น้อย	1.98	1.38	7	น้อย
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.51	1.31	2	ปานกลาง	2.55	1.30	2	ปานกลาง	2.48	1.32	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.45	1.20	3	ปานกลาง	2.35	1.21	4	ปานกลาง	2.29	1.16	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น	2.87	1.39	1	ปานกลาง	2.92	1.41	1	ปานกลาง	2.75	1.44	1	ปานกลาง
รวม	2.23	.72	-	น้อย	2.26	.76	-	ปานกลาง	2.17	.72	-	น้อย

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของ ร่างกาย นักเรียนรู้สึกตัวอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.87, 2.51, 2.45, 2.42 และ 2.19 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาสุขภาพและ พัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเอง อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียน รู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.92, 2.55, 2.45, 2.35 และ 2.24 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟัน ไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของ ร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.75, 2.48, 2.40, 2.29 และ 2.25 ตามลำดับ)

ตาราง 20 แสดงปัญหาความสัมพันธกับเพื่อน จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาความสัมพันธกับเพื่อน	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเข้ากับเพื่อน ไม่ได้	1.74	1.03	16	น้อย	1.80	1.06	16	น้อย	1.64	.96	16	น้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	2.23	1.35	2	น้อย	2.26	1.34	3	ปานกลาง	2.05	1.31	6	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	1.69	1.12	17	น้อย	1.75	1.14	17	น้อย	1.55	1.03	17	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	2.22	1.20	3	น้อย	2.22	1.28	4	น้อย	2.11	1.21	3	น้อย
5. ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายเพื่อนทำให้ไม่อยากอยู่ในกลุ่มเพื่อน	1.90	1.10	14	น้อย	1.90	1.14	13	น้อย	1.81	1.12	13	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน	2.17	1.12	5	น้อย	2.29	1.19	2	ปานกลาง	2.08	1.18	4	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.09	1.15	10	น้อย	2.19	1.24	7	น้อย	2.00	1.17	9	น้อย
8. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.69	.97	18	น้อย	1.70	.96	18	น้อย	1.53	.86	18	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	2.08	1.11	11	น้อย	2.09	1.14	11	น้อย	1.87	1.05	11	น้อย
10. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.97	1.22	12	น้อย	1.95	1.21	12	น้อย	1.71	1.10	15	น้อย
11. ข้าพเจ้าอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.14	1.18	8	น้อย	2.20	1.22	6	น้อย	2.03	1.18	7	น้อย
12. ข้าพเจ้าเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.93	1.17	13	น้อย	1.89	1.17	14	น้อย	1.82	1.18	12	น้อย
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.15	1.20	6	น้อย	2.22	1.22	5	น้อย	2.07	1.17	5	น้อย
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.31	1.21	1	ปานกลาง	2.35	1.28	1	ปานกลาง	2.18	1.25	1	น้อย
15. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.12	1.15	9	น้อย	2.09	1.22	10	น้อย	2.00	1.21	8	น้อย
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.19	1.18	4	น้อย	2.16	1.21	8	น้อย	2.11	1.23	2	น้อย
17. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.89	1.07	15	น้อย	1.84	1.04	15	น้อย	1.76	1.03	14	น้อย
18. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	2.14	1.35	7	น้อย	2.15	1.41	9	น้อย	1.93	1.27	10	น้อย
รวม	2.04	.74	-	น้อย	2.06	.75	-	น้อย	1.90	.71	-	น้อย

จากตาราง 20 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรื่องอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ และนักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน ($\bar{X} = 2.31, 2.23, 2.22, 2.19$ และ 2.17 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรื่องอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.35, 2.29, 2.26, 2.22$ และ 2.22 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรื่องอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.18, 2.11, 2.11, 2.08$ และ 2.07 ตามลำดับ)

ตาราง 21 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.34	1.21	9	ปานกลาง	2.34	1.18	7	ปานกลาง	2.24	1.24	8	น้อย
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.11	1.16	14	น้อย	2.11	1.20	14	น้อย	1.94	1.14	14	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.11	1.23	13	น้อย	2.14	1.29	13	น้อย	1.96	1.17	13	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.41	1.35	8	ปานกลาง	2.44	1.37	6	ปานกลาง	2.27	1.38	6	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.58	1.31	4	ปานกลาง	2.73	1.32	3	ปานกลาง	2.55	1.33	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.13	1.16	12	น้อย	2.15	1.09	12	น้อย	2.27	1.18	7	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.16	1.20	11	น้อย	2.31	1.32	8	ปานกลาง	2.09	1.22	10	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.44	1.28	7	ปานกลาง	2.26	1.22	10	ปานกลาง	2.08	1.18	11	น้อย
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.27	1.23	10	ปานกลาง	2.15	1.20	11	น้อย	1.99	1.09	12	น้อย
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.02	1.25	15	น้อย	1.92	1.18	15	น้อย	1.67	1.07	15	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.64	1.40	3	ปานกลาง	2.59	1.35	4	ปานกลาง	2.47	1.41	4	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.47	1.36	6	ปานกลาง	2.31	1.29	9	ปานกลาง	2.23	1.33	9	น้อย
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.50	1.30	5	ปานกลาง	2.47	1.31	5	ปานกลาง	2.39	1.34	5	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	3.28	1.45	1	ปานกลาง	3.61	1.38	1	ปานกลาง	3.32	1.52	1	ปานกลาง
อาชีพศึกษา												
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.66	1.32	2	ปานกลาง	2.82	1.45	2	ปานกลาง	2.65	1.44	2	ปานกลาง
รวม	2.41	.83	-	ปานกลาง	2.43	.78	-	ปานกลาง	2.28	.82	-	ปานกลาง

จากตาราง 21 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ / ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.28, 2.66, 2.64, 2.58 และ 2.50 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ / ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.61, 2.82, 2.73, 2.59 และ 2.47 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ / ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.32, 2.65, 2.55, 2.47 และ 2.39 ตามลำดับ)

ตาราง 22 แสดงปัญหาสารพัดจิต จําแนกตามระดับชั้น

ปัญหาสารพัดจิต	ปวช.ชั้นปีที่ 1 (N = 426)			ปวช.ชั้นปีที่ 2 (N = 451)			ปวช.ชั้นปีที่ 3 (N = 411)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าใช้สารพัดจิตบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว	1.49	1.05	6	น้อย	1.42	.99	7	น้อย	น้อย
2. ข้าพเจ้าใช้สารพัดจิตบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.36	.90	8	น้อย	1.32	.82	8	น้อย	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การใช้สารพัดจิตจะช่วยแก้ปัญหาได้	1.36	.88	9	น้อย	1.27	.78	9	น้อย	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน	1.54	1.12	5	น้อย	1.43	1.02	6	น้อย	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน/ครอบครัว	1.55	1.16	4	น้อย	1.48	1.06	5	น้อย	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่น ๆ	1.62	1.19	2	น้อย	1.52	1.10	2	น้อย	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารพัดจิต	2.55	1.62	1	ปานกลาง	2.62	1.65	1	ปานกลาง	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารพัดจิตบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.48	1.04	7	น้อย	1.51	1.07	4	น้อย	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารพัดจิต	1.57	1.17	3	น้อย	1.51	1.12	3	น้อย	น้อย
รวม	1.51	.80	-	น้อย	1.57	.77	-	น้อย	น้อย

จากตาราง 22 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X}$ = 2.55, 1.62, 1.57, 1.55 และ 1.54 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X}$ = 2.62, 1.52, 1.51, 1.51 และ 1.48 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X}$ = 2.37, 1.57, 1.48, 1.47 และ 1.46 ตามลำดับ)

ตาราง 23 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	ปวช. ชั้นปีที่ 1 (N = 426)				ปวช. ชั้นปีที่ 2 (N = 451)				ปวช. ชั้นปีที่ 3 (N = 411)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน	2.98	1.37	1	ปานกลาง	3.15	1.39	1	ปานกลาง	2.97	1.43	1	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย	2.39	1.28	6	ปานกลาง	2.35	1.35	6	ปานกลาง	2.17	1.32	7	น้อย
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.46	1.41	5	ปานกลาง	2.51	1.41	4	ปานกลาง	2.27	1.36	5	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน	2.90	1.37	21	ปานกลาง	2.92	1.47	2	ปานกลาง	2.82	1.46	2	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.56	1.36	3	ปานกลาง	2.63	1.44	3	ปานกลาง	2.48	1.45	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.55	1.40	4	ปานกลาง	2.50	1.41	5	ปานกลาง	2.31	1.40	4	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย	2.29	1.38	7	ปานกลาง	2.34	1.48	7	ปานกลาง	2.19	1.39	6	น้อย
รวม	2.60	1.05	-	ปานกลาง	2.63	1.04	-	ปานกลาง	2.46	1.09	-	ปานกลาง

จากตาราง 23 พบว่านักเรียนชั้น ปวช.1 มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X}$ = 2.98, 2.90, 2.56, 2.55 และ 2.46 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.2 มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน ($\bar{X}$ = 3.15, 2.92, 2.63, 2.51 และ 2.50 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X}$ = 2.97, 2.82, 2.48, 2.31 และ 2.27 ตามลำดับ)

ตาราง 24 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จําแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาบ้านและครอบครัว	ช่วงอุตสาหกรรม (N = 515)				พหุขัยกรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.52	1.10	3	ปานกลาง	2.34	1.16	4	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.55	1.18	2	ปานกลาง	2.35	1.28	3	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.31	1.09	4	ปานกลาง	2.04	1.05	7	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	1.92	1.27	9	น้อย	1.98	1.33	8	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.04	1.24	7	น้อย	2.29	1.42	5	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าอดคิดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.64	1.02	14	น้อย	1.68	1.13	13	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.76	1.09	12	น้อย	1.96	1.27	9	น้อย
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.29	1.28	5	ปานกลาง	2.46	1.40	1	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าอดคิดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.22	1.23	6	น้อย	2.29	1.31	6	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าอดคิดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.76	1.02	13	น้อย	1.82	1.14	12	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.67	1.27	1	ปานกลาง	2.44	1.29	2	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอดคิดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.77	.99	11	น้อย	1.62	1.00	14	น้อย
13. ข้าพเจ้าอดคิดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.81	1.23	10	น้อย	1.84	1.31	11	น้อย
14. ข้าพเจ้าเบื่อกับต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.93	1.06	8	น้อย	1.93	1.12	10	น้อย
รวม	2.09	.74	-	น้อย	2.08	.76	-	น้อย

จากตาราง 24 พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนรู้สึกว้าเหว่ทางบ้านไม่หัดเทียบกับเพื่อน และนักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน ($\bar{X} = 2.67, 2.55, 2.52, 2.31$ และ 2.29 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี และนักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน ($\bar{X} = 2.46, 2.44, 2.35, 2.34$ และ 2.29 ตามลำดับ)

ตาราง 25 แสดงปัญหาการเรียน จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาการเรียน	ช่างอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชยกรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนหนักเกินไป	2.89	1.04	11	ปานกลาง	2.83	1.00	12	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนเร็วเกินไป	2.99	1.10	7	ปานกลาง	2.87	1.07	11	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียนไม่ครบถ้วน	2.95	1.31	8	ปานกลาง	2.35	1.30	17	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียนการสอนไม่ครบถ้วน	3.28	1.36	4	ปานกลาง	2.93	1.32	9	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอุปสรรคของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพขาด / ไม่ทันสมัย	3.37	1.27	2	ปานกลาง	3.23	1.28	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	3.01	1.05	5	ปานกลาง	2.96	1.11	8	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.30	1.07	3	ปานกลาง	3.54	1.15	1	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.86	1.13	13	ปานกลาง	2.97	1.20	7	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด	3.00	1.20	6	ปานกลาง	3.00	1.31	5	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.88	1.10	12	ปานกลาง	2.87	1.17	10	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ	2.90	1.19	10	ปานกลาง	2.97	1.23	6	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนมีขนาดเล็ก ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.56	1.16	18	ปานกลาง	2.49	1.14	15	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.59	1.14	17	ปานกลาง	2.40	1.15	16	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องปฏิบัติการทางวิชาชีพไม่เหมาะสำหรับการเรียนการสอน	2.73	1.24	15	ปานกลาง	2.54	1.17	14	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาค้นคว้าด้านใดเมื่อเรียนจบ	2.94	1.28	9	ปานกลาง	3.17	1.35	4	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้	3.44	1.23	1	ปานกลาง	3.49	1.34	2	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาได้รับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ	2.80	1.29	14	ปานกลาง	2.56	1.35	13	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.67	1.28	16	ปานกลาง	2.28	1.36	18	ปานกลาง
รวม	2.96	.69	-	ปานกลาง	2.86	.70	-	ปานกลาง

จากตาราง 25 พบว่า นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณภาพของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน และนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง ($\bar{X}$ = 3.44, 3.37, 3.30, 3.28 และ 3.01 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณภาพของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนกังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด ($\bar{X}$ = 3.54, 3.49, 3.23, 3.17 และ 3.00 ตามลำดับ)

ตาราง 26 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จําแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย	ทางอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชยกรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.08	1.19	6	น้อย	2.08	1.23	7	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	1.88	1.20	9	น้อย	1.75	1.16	10	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระดูกพรุน	1.84	1.25	10	น้อย	1.88	1.36	8	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองลดลง	1.93	1.25	8	น้อย	2.42	1.49	5	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองเพิ่มขึ้น	2.19	1.28	5	น้อย	1.83	1.20	9	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองลดลง	2.28	1.26	3	ปานกลาง	2.52	1.31	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว	1.95	1.31	7	น้อย	2.12	1.42	6	น้อย
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.44	1.27	2	ปานกลาง	2.57	1.34	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.22	1.12	4	น้อย	2.46	1.23	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น	2.70	1.36	1	ปานกลาง	2.95	1.44	1	ปานกลาง
รวม	2.16	.74	-	น้อย	2.26	.73	-	ปานกลาง

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองผอมเกินไป ($\bar{X}$ = 2.70, 2.44, 2.28, 2.22 และ 2.19 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.95, 2.57, 2.52, 2.46 และ 2.42 ตามลำดับ)

ตาราง 27 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวนตามสาขาวิชา

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	ช่วงอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชย์กรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว้าวกับเพื่อนไม่ได้	1.80	1.07	16	น้อย	1.68	.98	16	น้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	2.17	1.29	6	น้อย	2.19	1.37	4	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	1.69	1.05	18	น้อย	1.65	1.13	17	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	2.06	1.16	9	น้อย	2.27	1.27	1	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าเหนื่อยเพื่อนทำให้ไม่ยอมอยู่ในกลุ่มเพื่อน	1.90	1.10	13	น้อย	1.85	1.14	13	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกรู้สึกของเพื่อน	2.11	1.12	7	น้อย	2.23	1.20	3	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.09	1.22	8	น้อย	2.10	1.17	6	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.75	.96	17	น้อย	1.57	.91	18	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	1.96	1.06	12	น้อย	2.05	1.14	10	น้อย
10. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.96	1.15	11	น้อย	1.83	1.20	14	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.22	1.24	5	น้อย	2.06	1.16	8	น้อย
12. ข้าพเจ้าเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.84	1.21	15	น้อย	1.90	1.15	12	น้อย
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.23	1.23	4	น้อย	2.09	1.17	7	น้อย
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.33	1.29	1	ปานกลาง	2.25	1.22	2	น้อย
15. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.26	1.26	3	ปานกลาง	1.95	1.13	11	น้อย
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.32	1.29	2	ปานกลาง	2.05	1.14	9	น้อย
17. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.89	1.08	14	น้อย	1.80	1.03	15	น้อย
18. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	1.98	1.34	10	น้อย	2.14	1.36	5	น้อย
รวม	2.04	.76	-	น้อย	1.99	.72	-	น้อย

จากตาราง 27 พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X}$ = 2.33, 2.32, 2.26, 2.23 และ 2.22 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม และนักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X}$ = 2.27, 2.25, 2.23, 2.19 และ 2.14 ตามลำดับ)

ตาราง 28 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตาม สาขาวิชา

ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ช่วงอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชย์กรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.35	1.21	9	ปานกลาง	2.28	1.20	7	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนต่างผสมมากเกินไป	2.24	1.24	12	น้อย	1.93	1.10	13	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.40	1.30	5	ปานกลาง	1.86	1.14	14	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.59	1.38	4	ปานกลาง	2.23	1.35	8	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.83	1.37	3	ปานกลาง	2.49	1.27	5	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.34	1.14	10	ปานกลาง	2.08	1.14	11	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.39	1.31	6	ปานกลาง	2.06	1.20	12	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.30	1.20	11	ปานกลาง	2.23	1.26	9	น้อย
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.22	1.17	14	น้อย	2.09	1.19	10	น้อย
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	1.95	1.22	15	น้อย	1.82	1.15	15	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.37	1.32	8	ปานกลาง	2.70	1.42	2	น้อย
12. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.22	1.28	13	น้อย	2.41	1.35	6	น้อย
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.39	1.30	7	ปานกลาง	2.50	1.33	4	น้อย
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	3.45	1.48	1	ปานกลาง	3.37	1.44	1	น้อย
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ชีวิตประจำวันไม่สะดวกต่อข้าพเจ้า	2.87	1.41	2	ปานกลาง	2.60	1.40	3	น้อย
รวม	2.47	.82	-	ปานกลาง	2.31	.80	-	ปานกลาง

จากตาราง 28 พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนอึดอัดใจที่อาจารย์คอยจับผิด นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์ใช้กริยาวาจาที่ไม่สุภาพต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.45, 2.87, 2.83, 2.59$ และ 2.40 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ / ช่วยเหลือ และนักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป ($\bar{X} = 3.37, 2.70, 2.60, 2.50$ และ 2.49 ตามลำดับ)

ตาราง 29 แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาสารเสพติด	ช่วงอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชย์กรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว	1.59	1.11	7	น้อย	1.32	.89	7	น้อย
2. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.47	.96	8	น้อย	1.24	.74	8	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการใช้สารเสพติดจะช่วยเหลือแก้ปัญหาได้	1.39	.91	9	น้อย	1.23	.70	9	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือปัญหาการเรียน	1.63	1.20	5	น้อย	1.38	.99	5	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือที่บ้าน/ครอบครัว	1.61	1.18	6	น้อย	1.40	1.03	4	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ๆ	1.72	1.25	2	น้อย	1.43	1.05	3	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารเสพติด	2.58	1.61	1	ปานกลาง	2.47	1.66	1	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภท เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.69	1.19	3	น้อย	1.38	.97	6	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด	1.65	1.18	4	น้อย	1.43	1.09	2	น้อย
รวม	1.71	.84	-	น้อย	1.48	.73	-	น้อย

จากตาราง 29 พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X}$ = 2.58, 1.72, 1.69, 1.65 และ 1.63 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X}$ = 2.47, 1.43, 1.43, 1.40 และ 1.38 ตามลำดับ)

ตาราง 30 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำนวนตามสาขาวิชา

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	ช่วงอุตสาหกรรม (N = 515)				พาณิชย์กรรม (N = 773)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน	3.03	1.47	1	ปานกลาง	3.03	1.35	1	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย	2.35	1.37	7	ปานกลาง	2.27	1.29	6	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.49	1.35	6	ปานกลาง	2.37	1.42	4	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับ นักเรียนต่างสถาบัน	2.85	1.43	3	ปานกลาง	2.91	1.44	2	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.94	1.40	2	ปานกลาง	2.31	1.38	5	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.53	1.34	5	ปานกลาง	2.41	1.45	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูก นักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย	2.74	1.56	4	ปานกลาง	1.96	1.23	7	น้อย
รวม	2.71	1.04	-	ปานกลาง	2.47	1.07	-	ปานกลาง

จากตาราง 30 พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบันเพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน ($\bar{X}$ =3.03, 2.94, 2.85, 2.74 และ 2.53 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน และนักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย ($\bar{X}$ =3.03, 2.91, 2.41, 2.37 และ 2.31 ตามลำดับ)

ตาราง 31 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาบ้านและครอบครัว	ครอบครัว (N = 607)					สห. (N = 681)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.39	1.16	2	ปานกลาง	2.44	1.12	3	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.31	1.20	4	ปานกลาง	2.54	1.28	2	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าฐานะทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.10	1.05	7	น้อย	2.19	1.10	7	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	2.02	1.34	8	น้อย	1.90	1.28	9	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.15	1.32	6	น้อย	2.23	1.40	6	น้อย
6. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.67	1.10	13	น้อย	1.65	1.08	14	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.89	1.22	10	น้อย	1.88	1.19	10	น้อย
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.38	1.35	3	ปานกลาง	2.40	1.37	4	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.25	1.28	5	น้อย	2.27	1.28	5	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.81	1.09	12	น้อย	1.79	1.10	12	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในโรงเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.50	1.30	1	ปานกลาง	2.56	1.29	1	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.67	.96	14	น้อย	1.70	1.03	13	น้อย
13. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.85	1.26	11	น้อย	1.81	1.29	11	น้อย
14. ข้าพเจ้าเบื่อกับต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.92	1.07	9	น้อย	1.95	1.13	8	น้อย
รวม	2.07	.75	-	น้อย	2.10	.75	-	น้อย

จากตาราง 31 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนมาก นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้นักเรียนศึกษาต่อ นักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X}$ = 2.50, 2.39, 2.38, 2.31 และ 2.25 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนมาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้เข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน และนักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X}$ = 2.56, 2.54, 2.44, 2.40 และ 2.27 ตามลำดับ)

ตาราง 32 แสดงปัญหาการเรียน จำนวนตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาการเรียน	กรมอาชีวศึกษา (N = 607)				สช. (N = 681)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนหนักเกินไป	2.84	.96	11	ปานกลาง	2.86	1.06	10	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนท้อแท้เกินไป	2.88	1.06	10	ปานกลาง	2.95	1.10	7	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียนไม่ครบถ้วน	2.54	1.30	17	ปานกลาง	2.63	1.36	13	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน	3.33	1.24	4	ปานกลาง	2.84	1.40	12	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย	3.49	1.20	2	ปานกลาง	3.10	1.36	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สนใจในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	3.03	1.04	7	ปานกลาง	2.93	1.13	8	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.43	1.13	3	ปานกลาง	3.46	1.12	1	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.90	1.12	9	ปานกลาง	2.95	1.21	6	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด	2.91	1.23	8	ปานกลาง	3.08	1.30	5	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้ทันความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.81	1.16	13	ปานกลาง	2.92	1.12	9	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ	3.04	1.14	6	ปานกลาง	2.85	1.27	11	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.60	1.11	15	ปานกลาง	2.44	1.18	17	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.61	1.13	14	ปานกลาง	2.36	1.16	18	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนไม่เหมาะสมกับวิธีการสอน	2.73	1.18	16	ปานกลาง	2.51	1.22	16	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาด้านใดเมื่อเรียนจบ	3.08	1.30	5	ปานกลาง	3.09	1.35	4	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐไม่ได้	3.50	1.30	1	ปานกลาง	3.44	1.29	2	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาใดรับเข้าศึกษาต่อ	2.82	1.33	12	ปานกลาง	2.51	1.31	15	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.29	1.28	8	ปานกลาง	2.57	1.38	14	ปานกลาง
รวม	2.94	.67	-	ปานกลาง	2.87	.72	-	ปานกลาง

จากตาราง 32 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ ($\bar{X}$ = 3.50, 3.49, 3.43, 3.33 และ 3.08 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนกังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด ($\bar{X}$ = 3.46, 3.44, 3.10, 3.09 และ 3.08 ตามลำดับ)

ตาราง 33 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	กรมอาชีวศึกษา (N = 607)					สช. (N = 681)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.06	1.17	7	น้อย	2.10	1.26	6	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากการเจ็บป่วย	1.80	1.13	10	น้อย	1.80	1.21	10	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	1.84	1.28	9	น้อย	1.88	1.34	9	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองฮวบเกินไป	2.28	1.40	5	ปานกลาง	2.17	1.43	5	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองผอมเกินไป	1.97	1.26	8	น้อย	1.98	1.22	8	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย	2.36	1.27	4	ปานกลาง	2.48	1.31	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว	2.13	1.47	6	น้อย	1.98	1.34	7	น้อย
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.53	1.29	2	ปานกลาง	2.50	1.33	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.42	1.21	3	ปานกลาง	2.32	1.18	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น	2.85	1.40	1	ปานกลาง	2.85	1.42	1	ปานกลาง
รวม	2.23	.74	-	น้อย	2.21	.73	-	น้อย

จากตาราง 33 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย นักเรียนรู้สึกตัวอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.85, 2.53, 2.42, 2.36 และ 2.28 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกตัวอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.85, 2.50, 2.48, 2.32 และ 2.17 ตามลำดับ)

ตาราง 34 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวนตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	กรมอาชีวศึกษา (N = 607)				สช. (N = 681)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว้าแหว่กับเพื่อนไม่ได้	1.77	1.05	16	น้อย	1.69	1.00	16	น้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	2.17	1.32	4	น้อย	2.20	1.35	4	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	1.68	1.10	17	น้อย	1.66	1.11	17	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	2.13	1.20	7	น้อย	2.23	1.26	2	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนทำให้ไม่ยอมอยู่ในกลุ่มเพื่อน	1.90	1.15	13	น้อย	1.85	1.10	13	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน	2.16	1.15	5	น้อย	2.20	1.18	5	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.09	1.15	8	น้อย	2.10	1.23	7	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.64	.93	18	น้อย	1.64	.94	18	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	1.97	1.12	11	น้อย	2.05	1.11	10	น้อย
10. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.89	1.17	14	น้อย	1.87	1.20	12	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.18	1.19	3	น้อย	2.08	1.20	8	น้อย
12. ข้าพเจ้าเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.96	1.20	12	น้อย	1.80	1.15	14	น้อย
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.19	1.21	2	น้อย	2.11	1.19	6	น้อย
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.28	1.27	1	ปานกลาง	2.28	1.23	1	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.08	1.18	9	น้อย	2.06	1.21	9	น้อย
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศสนใจ	2.08	1.18	10	น้อย	2.23	1.23	3	น้อย
17. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.87	1.06	15	น้อย	1.80	1.04	15	น้อย
18. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	2.13	1.35	6	น้อย	2.04	1.35	11	น้อย
รวม	2.01	.75	-	น้อย	2.00	.73	-	น้อย

จากตาราง 34 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม และนักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน ($\bar{X} = 2.28, 2.19, 2.18, 2.17$ และ 2.16 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม และนักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน ($\bar{X} = 2.28, 2.23, 2.23, 2.20$ และ 2.20 ตามลำดับ)

ตาราง 35 แสดงปัญหาความสัมพันธกับบุคคลทั่วไป จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาความสัมพันธกับบุคคลทั่วไป	กรมอาชีวศึกษา (N = 607)				สช. (N = 681)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.49	1.21	5	ปานกลาง	2.14	1.18	10
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง	2.06	1.14	13	น้อย	2.06	1.20	13
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ใช้วิธีการที่ไม่สุภาพต่อข้าพเจ้า	2.10	1.20	12	น้อย	2.05	1.26	14
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ข้าพเจ้าไม่มีความสุข	2.38	1.33	6	ปานกลาง	2.37	1.40	7
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่สนใจข้าพเจ้า	2.58	1.27	3	ปานกลาง	2.66	1.37	3
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ค่อยสนใจข้าพเจ้า	2.30	1.20	9	ปานกลาง	2.08	1.08	12
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ให้ความเป็นกันเอง	2.30	1.26	8	ปานกลาง	2.10	1.23	11
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าข้าพเจ้าไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.17	1.22	11	น้อย	2.34	1.24	8
9. ข้าพเจ้าไม่สนใจเรียนที่โรงเรียน	2.05	1.15	14	น้อย	2.22	1.21	9
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรงเรียนไม่สนใจข้าพเจ้า	1.78	1.11	15	น้อย	1.95	1.23	15
11. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่โรงเรียนไม่สนใจข้าพเจ้า	2.50	1.39	4	ปานกลาง	2.63	1.39	4
12. ข้าพเจ้าไม่สนใจเรียนที่โรงเรียน	2.25	1.30	10	น้อย	2.41	1.34	6
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรงเรียนไม่สนใจข้าพเจ้า	2.35	1.30	7	ปานกลาง	2.55	1.33	5
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรงเรียนไม่สนใจข้าพเจ้า	3.44	1.44	1	ปานกลาง	3.37	1.47	1
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรงเรียนไม่สนใจข้าพเจ้า	2.65	1.40	2	ปานกลาง	2.77	1.41	2
รวม	2.37	.82	-	ปานกลาง	2.38	.81	-

จากตาราง 35 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ และนักเรียนไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = 3.44, 2.65, 2.58, 2.50 และ 2.49 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 3.37, 2.77, 2.66, 2.63 และ 2.63 ตามลำดับ)

ตาราง 36 แสดงปัญหาสารเสพติดที่ จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาสารเสพติด	กรณีศึกษา (N = 607)				สช. (N = 681)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ
1. ข้าพเจ้าให้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งแรก	1.39	.95	7	น้อย	1.46	1.03	7
2. ข้าพเจ้าให้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.30	.79	8	น้อย	1.36	.88	8
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการให้สารเสพติดจะช่วยเหลือแก้ปัญหาได้	1.25	.72	9	น้อย	1.33	.85	9
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือปัญหาการเรียน	1.45	1.03	6	น้อย	1.50	1.13	5
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือบ้าน/ครอบครัว	1.46	1.05	5	น้อย	1.51	1.14	4
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยให้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือคนอื่น ๆ	1.48	1.05	4	น้อย	1.60	1.22	2
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าให้สารเสพติด	2.40	1.63	1	ปานกลาง	2.62	1.65	1
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยให้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.48	1.07	3	น้อย	1.52	1.08	3
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด	1.53	1.15	2	น้อย	1.51	1.11	6
รวม	1.53	.77	-	น้อย	1.60	.80	-

จากตาราง 36 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X} = 2.40, 1.53, 1.48, 1.48$ และ 1.46 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน ($\bar{X} = 2.62, 1.60, 1.52, 1.51$ และ 1.50 ตามลำดับ)

ตาราง 37 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	กรณีอาชีวศึกษา (N = 607)				ศษ. (N = 681)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน	3.04	1.41	1	ปานกลาง	3.03	1.39	1	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย	2.29	1.31	6	ปานกลาง	2.31	1.33	7	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.35	1.40	5	ปานกลาง	2.48	1.39	4	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน	2.94	1.44	2	ปานกลาง	2.84	1.43	2	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.48	1.41	3	ปานกลาง	2.63	1.42	3	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.44	1.41	4	ปานกลาง	2.47	1.40	5	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย	2.17	1.35	7	น้อย	2.36	1.47	6	ปานกลาง
รวม	2.53	1.07	-	ปานกลาง	2.60	1.06	-	ปานกลาง

จากตาราง 37 พบว่านักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.04, 2.94, 2.48, 2.44$ และ 2.35 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.03, 2.84, 2.63, 2.48$ และ 2.47 ตามลำดับ)

ตาราง 38 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จำแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาบ้านและครอบครัว	ปกติ (N = 1,058)				แตกแยก (N = 230)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.37	1.14	3	ปานกลาง	2.62	1.12	4	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.37	1.24	2	ปานกลาง	2.71	1.26	3	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่ทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.11	1.06	6	น้อย	2.33	1.14	7	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	1.89	1.26	9	น้อย	2.26	1.47	8	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.06	1.29	7	น้อย	2.80	1.49	1	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.60	1.04	14	น้อย	1.94	1.26	13	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.80	1.15	10	น้อย	2.25	1.36	9	น้อย
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.31	1.32	4	ปานกลาง	2.78	1.44	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.22	1.26	5	น้อย	2.44	1.35	6	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.72	1.04	12	น้อย	2.16	1.26	10	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.52	1.29	1	ปานกลาง	2.60	1.31	5	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.67	.99	13	น้อย	1.73	1.01	14	น้อย
13. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.78	1.25	11	น้อย	2.07	1.37	11	น้อย
14. ข้าพเจ้าเบื่อที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.90	1.08	8	น้อย	2.06	1.18	12	น้อย
รวม	2.03	.73	-	น้อย	2.34	.78	-	ปานกลาง

จากตาราง 38 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน และนักเรียนอดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X} = 2.52, 2.37, 2.37, 2.31$ และ 2.22 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้านนักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี และนักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก ($\bar{X} = 2.80, 2.78, 2.71, 2.62$ และ 2.60 ตามลำดับ)

ตาราง 39 แสดงปัญหาการเรียนจำแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาการเรียน	ปกติ (N = 1,058)				แตกแยก (N = 230)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นเด็กขี้อายเกินไป	2.85	1.03	12	ปานกลาง	2.85	.95	12	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นเด็กขี้อายเกินไป	2.92	1.09	10	ปานกลาง	2.92	1.06	10	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนไม่ครบถ้วน	2.57	1.34	15	ปานกลาง	2.67	1.32	14	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนไม่ครบถ้วน	3.06	1.35	4	ปานกลาง	3.13	1.35	5	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย	3.25	1.29	3	ปานกลาง	3.43	1.21	2	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.96	1.08	7	ปานกลาง	3.07	1.12	7	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.45	1.13	2	ปานกลาง	3.43	1.10	3	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.92	1.16	9	ปานกลาง	2.97	1.22	9	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด	2.99	1.26	6	ปานกลาง	3.07	1.28	6	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.87	1.15	11	ปานกลาง	2.88	1.13	11	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ	2.92	1.23	8	ปานกลาง	3.02	1.15	8	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.50	1.15	16	ปานกลาง	2.60	1.13	16	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.48	1.16	17	ปานกลาง	2.46	1.12	18	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องปฏิบัติการทางวิชาชีพไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.61	1.21	14	ปานกลาง	2.65	1.19	15	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่ว่าจะศึกษาด้านใดเมื่อเรียนจบ	3.05	1.32	5	ปานกลาง	3.22	1.35	4	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐไม่ได้	3.47	1.30	1	ปานกลาง	3.49	1.26	1	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาได้รับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ	2.65	1.33	13	ปานกลาง	2.67	1.34	13	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.41	1.32	18	ปานกลาง	2.55	1.42	17	ปานกลาง
รวม	2.89	.70	-	ปานกลาง	2.95	.69	-	ปานกลาง

จากตาราง 39 พบว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพขาด / ไม่ทันสมัย นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน และนักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ ($\bar{X} = 3.47, 3.45, 3.25, 3.06$ และ 3.05 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยกมีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพขาด / ไม่ทันสมัย นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.49, 3.43, 3.43, 3.22$ และ 3.13 ตามลำดับ)

ตาราง 40 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย จําแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	ปกติ (N = 1,058)				แตกแยก (N = 230)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.06	1.21	6	น้อย	2.18	1.24	7	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	1.78	1.16	10	น้อย	1.87	1.25	10	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	1.85	1.31	9	น้อย	1.93	1.32	9	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองอ่อนเกินไป	2.23	1.42	5	น้อย	2.20	1.39	6	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองหมกมุ่นไป	1.96	1.22	8	น้อย	2.06	1.32	8	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย	2.37	1.27	3	ปานกลาง	2.65	1.35	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาวาว	2.00	1.36	7	น้อย	2.29	1.45	5	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.47	1.31	2	ปานกลาง	2.75	1.31	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.32	1.18	4	ปานกลาง	2.59	1.23	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า	2.84	1.42	1	ปานกลาง	2.92	1.39	1	ปานกลาง
รวม	2.19	.73	-	น้อย	2.35	.73	-	ปานกลาง

จากตาราง 40 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.84, 2.47, 2.37, 2.32 และ 2.23 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยกมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาวาว ($\bar{X}$ = 2.92, 2.75, 2.65, 2.59 และ 2.29 ตามลำดับ)

ตาราง 41 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำนวนตามสภาพครอบครัว

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	ปกติ (N = 1,058)			แตกแยก (N = 230)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว้าวุ่นกับเพื่อนไม่ได้	1.68	1.00	16	น้อย	1.96	1.10
2. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนได้เหมือนคนอื่น	2.15	1.32	2	น้อย	2.34	1.38
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	1.63	1.08	17	น้อย	1.83	1.18
4. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนในตัวเองได้	2.12	1.22	6	น้อย	2.48	1.26
5. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนในกลุ่มเพื่อน	1.82	1.10	14	น้อย	2.09	1.22
6. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนที่มีความรู้สึกร่วมกัน	2.15	1.17	3	น้อย	2.34	1.16
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.05	1.18	10	น้อย	2.30	1.21
8. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.62	.92	18	น้อย	1.73	.99
9. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่เพื่อนปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	2.00	1.10	11	น้อย	2.08	1.13
10. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจเพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.84	1.16	13	น้อย	2.04	1.28
11. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.12	1.20	7	น้อย	2.15	1.20
12. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.85	1.18	12	น้อย	1.99	1.18
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.14	1.20	5	น้อย	2.18	1.17
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกกลั่นแกล้งเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.25	1.24	1	น้อย	2.43	1.31
15. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.06	1.19	8	น้อย	2.10	1.22
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.14	1.20	4	น้อย	2.23	1.23
17. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่เพื่อนต่างเพศทำงานร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.81	1.04	15	น้อย	1.96	1.06
18. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจที่เพื่อนไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	2.05	1.34	9	น้อย	2.20	1.38
รวม	1.97	.73	-	น้อย	2.14	.77

น้อย

จากตาราง 41 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ และนักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.25, 2.15, 2.15, 2.14$ และ 2.14 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน และนักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย ($\bar{X} = 2.48, 2.43, 2.34, 2.34$ และ 2.30 ตามลำดับ)

ตาราง 42 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จําแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ปกติ (N = 1,058)				แตกแยก (N = 230)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.28	1.20	8	ปานกลาง	2.43	1.26	8	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.03	1.17	14	น้อย	2.16	1.17	13	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.06	1.24	13	น้อย	2.11	1.20	14	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.34	1.36	6	ปานกลาง	2.56	1.41	6	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.60	1.34	3	ปานกลาง	2.74	1.27	2	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.13	1.12	11	น้อย	2.41	1.20	10	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.16	1.24	10	น้อย	2.36	1.31	11	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.22	1.21	9	น้อย	2.46	1.30	7	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.11	1.17	12	น้อย	2.29	1.24	12	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	1.83	1.15	15	น้อย	2.04	1.29	15	น้อย
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.53	1.39	4	ปานกลาง	2.72	1.37	3	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.32	1.32	7	ปานกลาง	2.42	1.34	9	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.42	1.32	5	ปานกลาง	2.60	1.32	5	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	3.37	1.48	1	ปานกลาง	3.55	1.34	1	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนทำให้ความสนใจกับเรียนต่างเพศมากเกินไป	2.71	1.42	2	ปานกลาง	2.71	1.36	4	ปานกลาง
รวม	2.35	.80	-	ปานกลาง	2.51	.84	-	ปานกลาง

จากตาราง 42 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.37, 2.71, 2.60, 2.53$ และ 2.42 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.55, 2.74, 2.72, 2.71$ และ 2.60 ตามลำดับ)

ตาราง 43 แสดงปัญหาสารพัดจิตต์ จำแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาสารพัดจิตต์	ปกติ (N = 1,058)				แตกแยก (N = 230)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าใช้สารพัดจิตต์บางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว	1.40	.96	7	น้อย	1.55	1.13	6	น้อย
2. ข้าพเจ้าใช้สารพัดจิตต์บางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.30	.79	8	น้อย	1.46	1.03	8	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการใช้สารพัดจิตต์จะช่วยเหลือแก้ปัญหาได้	1.26	.74	9	น้อย	1.44	1.00	9	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตต์เพื่อช่วยเหลือแก้ปัญหาการเรียน	1.43	1.04	6	น้อย	1.68	1.26	2	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตต์เพื่อช่วยเหลือที่บ้าน/ครอบครัว	1.46	1.07	5	น้อย	1.59	1.19	4	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารพัดจิตต์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ๆ	1.51	1.11	3	น้อย	1.67	1.27	3	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารพัดจิตต์	2.47	1.63	1	ปานกลาง	2.74	1.68	1	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารพัดจิตต์บางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.49	1.06	4	น้อย	1.57	1.15	5	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารพัดจิตต์	1.52	1.14	2	น้อย	1.52	1.12	7	น้อย
รวม	1.54	.76	-	น้อย	1.70	.89	-	น้อย

จากตาราง 43 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X}$ = 2.47, 1.52, 1.51, 1.49 และ 1.46 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว และนักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ ($\bar{X}$ = 2.74, 1.68, 1.67, 1.59 และ 1.57 ตามลำดับ)

ตาราง 44 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามสภาพครอบครัว

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	ปกติ (N = 1,058)			แตกแยก (N = 230)		
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	S	อันดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับ	3.02	1.41	1	ปานกลาง	1.35	1
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย	2.28	1.31	7	ปานกลาง	1.37	6
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.39	1.39	5	ปานกลาง	1.44	5
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันนั้นมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับ	2.85	1.43	2	ปานกลาง	1.42	2
นักเรียนต่างสถาบัน						
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.55	1.42	3	ปานกลาง	1.42	3
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.44	1.41	4	ปานกลาง	1.40	4
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูก	2.30	1.44	6	ปานกลาง	1.35	7
นักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย						
รวม	2.55	1.07	-	ปานกลาง	1.02	-
						ปานกลาง

จากตาราง 44 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.02, 2.85, 2.55, 2.44$ และ 2.39 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.09, 3.02, 2.59, 2.54$, และ 2.53 ตามลำดับ)

ตาราง 45 แสดงปัญหาบ้านและครอบครัว จำแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาบ้านและครอบครัว	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N = 16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี	2.42	1.14	3	ปานกลาง	1.93	1.12	12	น้อย
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ	2.43	1.25	2	ปานกลาง	2.37	1.25	5	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าฐานะทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน	2.15	1.07	7	น้อย	2.25	1.18	7	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	1.96	1.31	8	น้อย	1.93	1.48	10	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ความขัดแย้งกับคนในบ้าน	2.19	1.36	6	น้อย	2.43	1.63	4	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	1.66	1.09	14	น้อย	1.93	1.18	11	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	1.88	1.20	10	น้อย	2.12	1.20	8	น้อย
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.38	1.36	4	ปานกลาง	2.87	1.40	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.25	1.28	5	น้อย	2.81	1.27	3	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าอดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า	1.80	1.10	12	น้อย	2.00	1.26	9	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	2.52	1.28	1	ปานกลาง	3.31	1.53	1	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ	1.69	1.00	13	น้อย	1.37	.61	14	น้อย
13. ข้าพเจ้าอดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น	1.83	1.28	11	น้อย	1.68	1.25	13	น้อย
14. ข้าพเจ้าเบื่อที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	1.93	1.10	9	น้อย	2.31	1.19	6	ปานกลาง
รวม	2.08	.75	-	น้อย	2.24	.76	-	น้อย

จากตาราง 45 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนอดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก ($\bar{X} = 2.52, 2.43, 2.42, 2.38$ และ 2.25 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนมาก นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนอดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน และนักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ ($\bar{X} = 3.31, 2.87, 2.81, 2.43$ และ 2.37 ตามลำดับ)

ตาราง 46 แสดงปัญหาการเรียนรู้ จำแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาการเรียนรู้	แบบ ๑๐ (N = 1,272)				แบบ ๑๑ (N =16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดเกินไป	2.84	1.01	12	ปานกลาง	3.75	1.18	2	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดเกินไป	2.91	1.08	10	ปานกลาง	3.25	1.18	10	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปสรรคการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน	2.59	1.33	15	ปานกลาง	3.06	1.38	12	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน	3.07	1.35	5	ปานกลาง	3.43	1.31	5	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดที่สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย	3.29	1.27	3	ปานกลาง	3.25	1.57	8	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.97	1.08	7	ปานกลาง	3.62	1.08	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง	3.44	1.27	2	ปานกลาง	4.12	1.08	1	ยาก
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.92	1.17	9	ปานกลาง	3.37	1.02	6	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด	2.99	1.26	6	ปานกลาง	3.56	1.45	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน	2.87	1.14	11	ปานกลาง	3.25	1.34	9	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดที่เรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ	2.95	1.21	8	ปานกลาง	2.50	1.31	17	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดที่ห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.52	1.15	16	ปานกลาง	2.50	.96	18	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดที่ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.48	1.15	17	ปานกลาง	2.50	1.32	16	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายหรือหงุดหงิดที่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.61	1.20	14	ปานกลาง	2.62	1.31	15	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ	3.08	1.32	4	ปานกลาง	3.31	1.49	7	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้	3.48	1.29	1	ปานกลาง	3.18	1.79	11	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาได้รับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ	2.65	1.33	13	ปานกลาง	2.93	1.43	13	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาต่อหรือจะออกทำงาน	2.43	1.34	18	ปานกลาง	2.68	1.49	14	ปานกลาง
รวม	2.90	.70	-	ปานกลาง	3.16	.75	-	ปานกลาง

จากตาราง 46 พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพซำรุด / ไม่ทันสมัย นักเรียนกังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.48, 3.44, 3.29, 3.08$ และ 3.07 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาการเรียน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง นักเรียนรู้สึกว่าเนื้อหาวิชายากเกินไป นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนกังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.12, 3.75, 3.62, 3.56$ และ 3.43 ตามลำดับ)

ตาราง 47 แสดงปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย จําแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N =16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.07	1.21	6	น้อย	2.50	1.32	5	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	1.79	1.16	10	น้อย	2.16	1.44	7	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	1.86	1.32	9	น้อย	1.83	1.27	10	น้อย
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป	2.23	1.42	5	น้อย	2.13	1.43	8	น้อย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองผอมเกินไป	1.97	1.24	8	น้อย	2.02	1.38	9	น้อย
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย	2.41	1.29	3	ปานกลาง	2.69	1.43	3	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว	2.04	1.37	7	น้อย	2.41	1.59	6	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี	2.51	1.30	2	ปานกลาง	2.83	1.52	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.36	1.18	4	ปานกลาง	2.58	1.40	4	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น	2.84	1.41	1	ปานกลาง	3.27	1.52	1	ปานกลาง
รวม	2.22	.74	-	น้อย	2.39	.75	-	ปานกลาง

จากตาราง 47 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกตัวอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ้วนเกินไป ($\bar{X}$ = 2.84, 2.51, 2.41, 2.36 และ 2.23 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และนักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง ($\bar{X}$ = 2.84, 2.51, 2.41, 2.36 และ 2.23 ตามลำดับ)

ตาราง 48 แสดงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N =16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกวุ่นวายกับเพื่อนไม่ได้	1.73	1.01	16	น้อย	1.93	1.56	15	น้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	2.18	1.33	2	น้อย	2.18	1.64	11	น้อย
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนเลย	1.66	1.10	17	น้อย	1.93	1.61	14	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	2.18	1.23	3	น้อย	2.62	1.45	4	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายเพื่อนทำให้ไม่ยอมอยู่ในกลุ่มเพื่อน	1.87	1.12	14	น้อย	2.00	1.41	13	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน	2.18	1.17	4	น้อย	2.43	1.26	6	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย	2.10	1.19	8	น้อย	1.75	1.12	18	น้อย
8. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.64	.93	18	น้อย	1.93	1.23	16	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร	2.01	1.11	11	น้อย	2.18	1.27	12	น้อย
10. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย	1.87	1.18	12	น้อย	2.25	1.34	10	น้อย
11. ข้าพเจ้าอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.12	1.20	7	น้อย	2.68	1.01	3	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	1.87	1.17	13	น้อย	2.37	1.40	8	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.14	1.19	6	น้อย	2.81	1.42	1	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกกลั่นแกล้งเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.28	1.25	1	ปานกลาง	2.68	1.30	2	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ	2.07	1.19	10	น้อย	2.37	1.45	7	ปานกลาง
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.15	1.21	5	น้อย	2.43	1.36	5	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	1.83	1.04	15	น้อย	2.31	1.19	9	ปานกลาง
18. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ	2.08	1.35	9	น้อย	1.81	1.22	17	ปานกลาง
รวม	2.00	.74	-	ปานกลาง	2.26	.80	-	ปานกลาง

จากตาราง 48 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียนนักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน และนักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 2.28, 2.18, 2.18, 2.18$ และ 2.15 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนกังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 2.81, 2.68, 2.68, 2.62$ และ 2.43 ตามลำดับ)

ตาราง 49 แสดงปัญหาความสับสนกับบุคคลทั่วไป จำแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาความสับสนกับบุคคลทั่วไป	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N = 16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.31	1.21	8	ปานกลาง	2.37	1.14	13	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนที่เรียนต่างเพี้ยนมากเกินไป	2.05	1.17	14	น้อย	2.56	1.36	11	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ใช้กริยาจาไม่สุภาพต่อข้าพเจ้า	2.07	1.23	13	น้อย	2.56	1.50	10	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าอดใจที่อาจารย์คอยจับผิด	2.37	1.37	6	ปานกลาง	2.75	1.52	7	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป	2.62	1.32	3	ปานกลาง	3.31	1.40	1	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ค่อยจะมีเวลาให้	2.18	1.14	11	น้อย	2.25	1.18	14	น้อย
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ให้ความเป็นกันเอง	2.19	1.25	10	น้อย	2.56	1.26	12	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากับรุ่นพี่ไม่ได้	2.25	1.22	9	น้อย	3.12	1.62	2	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า	2.13	1.18	12	น้อย	2.81	1.51	5	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าอดใจที่รุ่นพี่ชอบกลั่นแกล้ง	1.87	1.18	15	น้อย	2.18	1.27	15	น้อย
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี	2.56	1.39	4	ปานกลาง	2.81	1.57	6	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ไม่ให้ความเป็นกันเอง	2.33	1.32	7	ปานกลาง	2.75	1.43	8	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้ความแนะนำ / ช่วยเหลือ	2.45	1.31	5	ปานกลาง	2.62	1.70	9	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา	3.41	1.45	1	ปานกลาง	2.93	1.61	4	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้าอดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อข้าพเจ้า	2.71	1.41	2	ปานกลาง	3.00	1.63	3	ปานกลาง
รวม	2.37	.81	-	ปานกลาง	2.71	1.04	-	ปานกลาง

จากตาราง 49 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี และนักเรียนรู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้คำแนะนำ / ช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.41, 2.71, 2.62, 2.56$ และ 2.45 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป นักเรียนรู้สึกว่าเข้ากับรุ่นพี่ไม่ได้ นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา และนักเรียนไม่สบายใจที่รุ่นพี่ไม่เข้าใจนักเรียน ($\bar{X} = 3.31, 3.12, 3.00, 2.93$ และ 2.81 ตามลำดับ)

ตาราง 50 แสดงปัญหาสารเสพติด จำแนกตามบุคลิกภาพ

ปัญหาสารเสพติด	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N =16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว	1.42	.99	7	น้อย	2.00	1.26	4	น้อย
2. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ	1.33	.84	8	น้อย	1.68	.94	9	น้อย
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการใช้สารเสพติดจะช่วยเหลือแก้ปัญหาได้	1.29	.79	9	น้อย	1.81	1.27	8	น้อย
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือปัญหาการเรียน	1.47	1.08	6	น้อย	2.00	1.36	3	น้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือที่บ้าน/ครอบครัว	1.48	1.09	5	น้อย	1.93	1.34	5	น้อย
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยเหลือคนอื่น ๆ	1.54	1.14	2	น้อย	1.81	1.37	7	น้อย
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารเสพติด	2.52	1.64	1	ปานกลาง	2.18	1.47	1	น้อย
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ	1.50	1.07	4	น้อย	2.06	1.28	2	น้อย
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด	1.51	1.13	3	น้อย	1.87	1.40	6	น้อย
รวม	1.57	.78	-	น้อย	1.93	.80	-	น้อย

จากตาราง 50 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนนอนในกลุ่มยอมรับ และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X} = 2.52, 1.54, 1.51, 1.50$ และ 1.48 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาสารเสพติด เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหการเรียน นักเรียนใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน / ครอบครัว ($\bar{X} = 2.18, 2.06, 2.00, 2.00$ และ 1.93 ตามลำดับ)

ตาราง 51 แสดงปัญหาการทะเลาะวิวาท จำแนกตามบุคคลิกภาพ

ปัญหาการทะเลาะวิวาท	แบบ เอ (N = 1,272)				แบบ บี (N = 16)			
	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	อันดับ	ระดับ
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน	3.03	1.40	1	ปานกลาง	3.18	1.68	1	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย	2.30	1.32	6	ปานกลาง	2.62	1.58	4	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน	2.41	1.39	5	ปานกลาง	2.68	1.70	3	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน	2.89	1.43	2	ปานกลาง	2.43	1.50	6	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย	2.56	1.42	3	ปานกลาง	2.62	1.54	5	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน	2.45	1.40	4	ปานกลาง	2.81	1.60	2	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย	2.28	1.42	7	ปานกลาง	1.93	1.34	7	น้อย
รวม	2.56	1.06	-	ปานกลาง	2.62	1.17	-	ปานกลาง

จากตาราง 51 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน และนักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน ($\bar{X} = 3.03, 2.89, 2.56, 2.45$ และ 2.41 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาการทะเลาะวิวาท เรียงอันดับจากมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน นักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย และนักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย ($\bar{X} = 3.18, 2.81, 2.68, 2.62$ และ 2.62 ตามลำดับ)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 52 - 61 ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 52 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ

ประเภทปัญหา	เพศ	N	$\bar{X}$	S	t	P
บ้านและครอบครัว	ชาย	677	2.10	.75	.73	.46
	หญิง	611	2.07	.74		
การเรียน	ชาย	677	2.92	.74	.79	.43
	หญิง	611	2.88	.72		
สุขภาพและพัฒนาร่างกาย	ชาย	677	2.15	.74	-3.74*	.000
	หญิง	611	2.30	.73		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	ชาย	677	2.03	.74	1.07	.28
	หญิง	611	1.98	.73		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ชาย	677	2.45	.81	3.43*	.001
	หญิง	611	2.30	.81		
สารเสพติด	ชาย	677	1.69	.84	5.87*	.000
	หญิง	611	1.44	.70		
การทะเลาะวิวาท	ชาย	677	2.69	1.02	4.55*	.000
	หญิง	611	2.42	1.09		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 52 พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักเรียนหญิงจะมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกายมากกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนชายจะมีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 53 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
บ้านและครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	6.18	3.09	5.54*	.004
	ภายในกลุ่ม	1,285	715.94	.56		
การเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.25	4.12	8.59*	.000
	ภายในกลุ่ม	1,285	617.09	.48		
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.86	.93	1.72	.18
	ภายในกลุ่ม	1,285	696.45	.54		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.98	2.99	5.54*	.004
	ภายในกลุ่ม	1,285	693.80	.54		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	5.62	2.81	4.28*	.014
	ภายในกลุ่ม	1,285	844.89	.66		
สารเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.76	.88	1.43	.24
	ภายในกลุ่ม	1,285	787.25	.61		
การทะเลาะวิวาท	ระหว่างกลุ่ม	2	6.63	3.32	2.95	.052
	ภายในกลุ่ม	1,285	1,446.20	1.12		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 53 แสดงว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกัน คือ ปวช.1 ปวช.2 ปวช.3 มีปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และ ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกันมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของระดับชั้นเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบโดยใช้การทดสอบของ Scheffe ปรากฏผลดังตาราง 54 - 57

ตาราง 54 เปรียบเทียบปัญหาบ้านและครอบครัว จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}$	ปวช. ชั้นปีที่ 1	ปวช. ชั้นปีที่ 2	ปวช. ชั้นปีที่ 3
		2.12	2.14	1.98
ปวช. ชั้นปีที่ 1	2.12	-	.02	.14 *
ปวช. ชั้นปีที่ 2	2.14		-	.16 *
ปวช. ชั้นปีที่ 3	1.98			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 54 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 และ ระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาบ้านและครอบครัวมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาบ้านและครอบครัวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 55 เปรียบเทียบปัญหาการเรียน จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}$	ปวช. ชั้นปีที่ 1	ปวช. ชั้นปีที่ 2	ปวช. ชั้นปีที่ 3
		2.79	2.96	2.95
ปวช. ชั้นปีที่ 1	2.79	-	.17 *	.16 *
ปวช. ชั้นปีที่ 2	2.96		-	.01
ปวช. ชั้นปีที่ 3	2.95			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 55 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 และระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 56 เปรียบเทียบปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}$	ปวช. ชั้นปีที่ 1	ปวช. ชั้นปีที่ 2	ปวช. ชั้นปีที่ 3
		2.04	2.06	1.91
ปวช. ชั้นปีที่ 1	2.04	-	.02	.13 *
ปวช. ชั้นปีที่ 2	2.06		-	.15 *
ปวช. ชั้นปีที่ 3	1.91			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 56 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 และระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 57 เปรียบเทียบปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป จำแนกตามระดับชั้นเป็นรายคู่

ระดับชั้น	$\bar{X}$	ปวช. ชั้นปีที่ 1	ปวช. ชั้นปีที่ 2	ปวช. ชั้นปีที่ 3
		2.41	2.43	2.28
ปวช. ชั้นปีที่ 1	2.41	-	-	-
ปวช. ชั้นปีที่ 2	2.43		-	.15 *
ปวช. ชั้นปีที่ 3	2.28			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 57 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 และนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาสาขาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 58 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา

ประเภทปัญหา	สาขาวิชา	N	$\bar{X}$	S	t	P
บ้านและครอบครัว	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.09	.74	.20	.841
	พาณิชยกรรม	773	2.08	.76		
การเรียนรู้	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.96	.69	2.36*	.019
	พาณิชยกรรม	773	2.86	.70		
สุขภาพและพัฒนาร่างกาย	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.16	.74	-2.51*	.012
	พาณิชยกรรม	773	2.26	.73		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.04	.76	1.19	.235
	พาณิชยกรรม	773	1.99	.72		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.47	.82	3.30*	.001
	พาณิชยกรรม	773	2.31	.80		
สารเสพติด	ช่างอุตสาหกรรม	515	1.71	.84	5.04*	.000
	พาณิชยกรรม	773	1.48	.73		
การทะเลาะวิวาท	ช่างอุตสาหกรรม	515	2.71	1.04	4.00*	.000
	พาณิชยกรรม	773	2.47	1.07		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 58 พบว่า นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม และนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาการเรียนรู้ ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาการเรียนรู้ ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทมากกว่านักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกายมากกว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม ส่วนปัญหาบ้านและครอบครัว และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนทั้ง 2 สาขามีปัญหาไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 59 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา

ประเภทปัญหา	สถานศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	P
บ้านและครอบครัว	กรมอาชีวศึกษา	607	2.07	.75	- .69	.491
	สช.	681	2.10	.74		
การเรียนรู้	กรมอาชีวศึกษา	607	2.94	.67	1.91	.057
	สช.	681	2.87	.72		
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	กรมอาชีวศึกษา	607	2.29	.74	.42	.674
	สช.	681	2.21	.73		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	กรมอาชีวศึกษา	607	2.01	.75	.41	.681
	สช.	681	2.0	.73		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	กรมอาชีวศึกษา	607	2.37	.82	- .42	.675
	สช.	681	2.38	.81		
สารเสพติด	กรมอาชีวศึกษา	607	1.53	.77	-1.64	.10
	สช.	681	1.60	.80		
การทะเลาะวิวาท	กรมอาชีวศึกษา	607	2.53	1.07	- .97	.33
	สช.	681	2.59	1.06		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 59 พบว่านักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกัน คือ สังกัดกรมอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 60 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามสภาพครอบครัว

ประเภทปัญหา	สภาพครอบครัว	N	$\bar{X}$	S	t	P
บ้านและครอบครัว	ปกติ	1,058	2.03	.73	-5.86*	.000
	แตกแยก	230	2.34	.78		
การเรียน	ปกติ	1,058	2.89	.70	-1.26	.203
	แตกแยก	230	2.95	.69		
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	ปกติ	1,058	2.19	.73	-2.95*	.003
	แตกแยก	230	2.35	.73		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	ปกติ	1,058	1.97	.73	-3.04*	.002
	แตกแยก	230	2.14	.77		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	ปกติ	1,058	2.35	.80	-2.76*	.006
	แตกแยก	230	2.51	.84		
สารเสพติด	ปกติ	1,058	1.54	.76	-2.71*	.007
	แตกแยก	230	1.70	.89		
การทะเลาะวิวาท	ปกติ	1,058	2.55	1.07	- .90	.368
	แตกแยก	230	2.62	1.02		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 60 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหามานานและครอบครัว ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาสารเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และสภาพครอบครัวแตกแยก มีปัญหาการเรียน ปัญหาการทะเลาะวิวาท ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 61 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามบุคลิกภาพ

ประเภทปัญหา	บุคลิกภาพ	N	$\bar{X}$	S	t	P
บ้านและครอบครัว	แบบ เอ	1,272	2.08	.75	.84	.40
	แบบ บี	16	2.24	.76		
การเรียนรู้	แบบ เอ	1,272	2.90	.70	1.51	.131
	แบบ บี	16	3.16	.75		
สุขภาพและพัฒนาร่างกาย	แบบ เอ	1,272	2.22	.74	.92	.358
	แบบ บี	16	2.39	.75		
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	แบบ เอ	1,272	2.00	.74	1.41	.160
	แบบ บี	16	2.26	.80		
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	แบบ เอ	1,272	2.37	.81	.10	1.65
	แบบ บี	16	2.71	1.04		
สารเสพติด	แบบ เอ	1,272	1.57	.78	1.85	.064
	แบบ บี	16	1.93	.80		
การทะเลาะวิวาท	แบบ เอ	1,272	2.56	1.06	.19	.849
	แบบ บี	16	2.62	1.17		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 61 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี มีปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา
จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ
ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 62 ดังนี้

ตาราง 62 เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา
สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

ตัวแปร	จำนวน	วิธีแก้ปัญหา			χ^2	P
		ด้วยตนเอง	พึ่งพา ผู้อื่น	หลีกเลี่ยง		
เพศ						
ชาย	677	497	29	51	24.44 *	.000
หญิง	611	503	35	73		
ระดับชั้น						
ปวช. ชั้นปีที่ 1	426	333	23	70	1.98	.74
ปวช. ชั้นปีที่ 2	451	334	25	82		
ปวช. ชั้นปีที่ 3	411	323	16	72		
สาขาวิชา						
ช่างอุตสาหกรรม	515	368	22	125	28.42 *	.000
พาณิชยกรรม	773	632	42	99		
สังกัดสถานศึกษา						
กรมอาชีวศึกษา	607	489	29	89	6.26*	.04
สช.	681	511	35	135		
สภาพครอบครัว						
ปกติ	1,053	825	50	184	.82	.66
แตกแยก	230	175	14	41		
บุคลิกภาพ						
แบบ เอ	1,272	991	63	218	4.77	.09
แบบ บี	16	9	1	6		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 62 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมและสาขาพาณิชยกรรม และนักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เมื่อประสบปัญหาจะใช้วิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ศึกษาระดับชั้น ปวช.1 ปวช.2 และปวช.3 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติและสภาพครอบครัวแตกแยก นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี เมื่อประสบปัญหาจะใช้วิธีแก้ปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังแสดงผลตามตาราง 63 ดังนี้

ตาราง 63 จำนวนร้อยละของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัด
สถานศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปร	ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	14	50.0
	หญิง	14	40.0
	รวม	28	100
ระดับชั้น	ปวช. ชั้นปีที่ 1	9	32.1
	ปวช. ชั้นปีที่ 2	10	35.8
	ปวช. ชั้นปีที่ 3	9	32.1
	รวม	28	100
สาขาวิชา	ช่างอุตสาหกรรม	13	46.4
	พาณิชยกรรม	15	53.6
	รวม	28	100
สังกัดสถานศึกษา	กรมอาชีวศึกษา	11	39.3
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)	17	60.7
	รวม	28	100
วุฒิการศึกษา	อนุปริญญา	2	7.2
	ปริญญาตรี	25	89.3
	ปริญญาโท	1	3.5
	รวม	28	100
ประสบการณ์การสอน	ไม่ถึง 10 ปี	14	50.00
	11 – 20 ปี	9	32.2
	21 – 30 ปี	4	14.3
	31 ปีขึ้นไป	1	3.5
	รวม	28	100

จากตาราง 63 พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 คน จำแนกตามตัวแปรเพศ เป็นชาย ร้อยละ 50 เป็นหญิง ร้อยละ 50 จำแนกตามตัวแปรระดับชั้น พบว่าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปวช.ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 32.1 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปวช.ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 35.8 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปวช.ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 32.1 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่าเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา

สาขาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 46.4 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสาขาพาณิชยกรรม ร้อยละ 53.6 เมื่อ
 จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา พบว่าเป็น อาจารย์สังกัดกรมอาชีวศึกษา ร้อยละ 39.3 เป็นอาจารย์
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ร้อยละ 60.7 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า
 เป็นอาจารย์ที่จบวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 7.2 อาจารย์ที่จบวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ
 89.3 และอาจารย์ที่จบวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 3.5 จำแนกตามประสบการณ์การสอน เป็นอาจารย์ที่
 มีประสบการณ์การสอนไม่ถึง 10 ปี ร้อยละ 50 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 20 ปี
 ร้อยละ 32.2 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 - 30 ปี ร้อยละ 14.3 และอาจารย์ที่มีประสบ
 การณ์การสอน 31 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.5

ตอนที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียนอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังแสดงผลตามตาราง 64 ดังนี้

ตาราง 64 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียนอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

ประเภทของปัญหา	N	$\bar{X}$	S	อันดับ ปัญหา	ระดับปัญหา
บ้านและครอบครัว	28	2.71	.79	2	ปานกลาง
การเรียน	28	2.81	.79	1	ปานกลาง
สุขภาพและพัฒนากายทางร่างกาย	28	1.80	.77	6	น้อย
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	28	2.11	.90	4	น้อย
ความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	28	2.01	.91	5	น้อย
สารเสพติด	28	2.29	.91	3	ปานกลาง
การทะเลาะวิวาท	28	1.65	.75	7	น้อย

จากตาราง 64 พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนมีดังต่อไปนี้ ปัญหาการเรียน ปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสารเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสุขภาพและพัฒนากายทางร่างกาย และปัญหาการทะเลาะวิวาท ($\bar{X}$ = 2.81, 2.71, 2.29 2.11, 2.01, 1.80 และ 1.65 ตามลำดับ)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 ปัญหาบ้านและครอบครัว
 - 1.2 ปัญหาการเรียน
 - 1.3 ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย
 - 1.4 ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน
 - 1.5 ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป
 - 1.6 ปัญหาสารเสพติด
 - 1.7 ปัญหาการทะเลาะวิวาท
2. เพื่อจัดลำดับ และระดับของปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
7. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างกัน
8. นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างกัน
9. นักเรียนที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างกัน
10. นักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างกัน
11. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาคือแตกต่างกัน

12. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 124,573 คน และอาจารย์ทั้งหมดรวม 6,354 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,361 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดตัวอย่างของ สุ่มศักดิ์ หลานมามา (2523 : 83 - 85) ร้อยละ 1 ของขนาดประชากรทั้งหมด และอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

ก. แบบสอบถามปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน

ข. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานักเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหา และวิธีที่อาจารย์ช่วยเหลือนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามเพศ สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ โดยใช้ t-test

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ F-test ถ้าพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ใช้ทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

2.3 เปรียบเทียบวิธีแก้ปัญหา จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ โดยใช้ ไค-สแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนอาชีวศึกษาประสบปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาการทะเลาะวิวาท ในระดับปานกลาง และประสบปัญหามันและครอบครัว ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติดในระดับน้อย

2. นักเรียนอาชีวศึกษาเมื่อประสบปัญหา ส่วนใหญ่จะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาใช้วิธีแก้ปัญหาแบบพึ่งพาผู้อื่น และใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยการหลีกเลี่ยงปัญหาน้อยที่สุด

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 ระดับชั้น ปวช. 2 และระดับชั้น ปวช. 3 ประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท นักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 , ปวช.2 และ ปวช.3 ประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม และ นักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ประสบปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาบ้านและครอบครัว และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมและนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาสารเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการเรียน และปัญหาการทะเลาะวิวาท นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยกไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ประสบปัญหาทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ใช้วิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 ระดับชั้น ปวช. 2 และระดับชั้น ปวช. 3 ใช้วิธีแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน

11. นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม และนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ใช้วิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. นักเรียนสังกัดสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใช้วิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ใช้วิธีแก้ปัญหามาไม่แตกต่างกัน

14. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีแก้ปัญหามาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. นักเรียนอาชีวศึกษาทั้งหมดประสบปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาการทะเลาะวิวาท ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติดในระดับน้อย ซึ่งปัญหาทั้ง 7 ด้านนี้ ปัญหาการเรียนจัดเป็นปัญหามากที่สุดที่นักเรียนประสบปัญหา รองลงมาได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติด ($\bar{X} = 2.90, 2.56, 2.38, 2.22, 2.08, 2.00$ และ 1.57) เมื่อนักเรียนอาชีวศึกษาประสบปัญหานักเรียนมีวิธีแก้ปัญหาดังนี้ แก้ปัญหาคด้วยตนเอง 1,003 คน คิดเป็นร้อยละ 77.9 แก้ปัญหาโดยการพึ่งพาผู้อื่น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และหลีกเลี่ยงปัญหา 208 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1

ปัญหาการเรียนที่นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ นักเรียนวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง และนักเรียนรู้สึกว่าการอุปการะของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพจำรูญไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.47, 3.45$ และ 3.29) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีปัญหาในเรื่องของการเงิน หากนักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้ ก็อาจไม่ได้ศึกษาต่อ ส่วนวิธีแก้ปัญหที่นักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อเกิดความวิตกกังวลใจในการสอบทุกครั้ง คือ แก้ปัญหาคด้วยตนเอง ด้วยการอ่านหนังสือ และทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง รองลงมาได้แก่ การพึ่งพาผู้อื่น โดยให้เพื่อนช่วยทบทวนให้ และสุดท้ายคือ หลีกเลี่ยงปัญหา โดยการไม่ทำอะไรเลย

ปัญหาการทะเลาะวิวาท นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน และนักเรียนกังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย ($\bar{X} = 3.03, 2.88$ และ 2.56) เพราะจากรายงานนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาททั่วประเทศ (2537-2540 : 1- 2) การทะเลาะวิวาทอาจมีสาเหตุมาจากแพ้น้ำหรือจิตวิทยากลุ่ม การรักศักดิ์ศรี ถูกเพื่อนขู่แหย่ การเลียนแบบเอาอย่าง อยู่ในวัยคะนอง และวิธีแก้ปัญหที่นักเรียนใช้

มากที่สุดเมื่อถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะกับเพื่อนในสถาบันเดียวกัน คือ แก้ปัญหด้วยตนเอง โดยการปฏิเสธ รองลงมาคือ การหลีกเลี่ยงปัญหา โดยไปตามที่เพื่อนชวน และสุดท้าย คือการพึ่งพาผู้อื่น โดยการบอกอาจารย์

ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้แก่ นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อนักเรียน และนักเรียนรู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป ($\bar{X} = 3.41, 2.71$ และ 2.63) ทั้งนี้เนื่องจากการที่มีข่าวอยู่เสมอว่านักเรียนอาชีวศึกษาชอบยกพวกตีกัน ทำให้ภาพลักษณ์ของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาไม่ค่อยจะดีนักในสายตาของประชาชนทั่วไป ประกอบกับเวลาที่ใช้เรียนในแต่ละวันมีการแบ่งออกเป็น ภาคเช้าและภาคบ่าย ทำให้นักเรียนมีเวลาว่างมากขึ้น จึงมีเวลาไปเดินเที่ยวห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ หรือแหล่งศูนย์รวมของวัยรุ่นมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษา ทำให้สายตาของประชาชนทั่วไปมองว่าเด็กๆ ไม่ตั้งใจเรียน เอาแต่เที่ยวเตร่ และวิธีแก้ปัญหานักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อมีคนแสดงทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา ก็คือแก้ปัญหด้วยตนเองด้วยการอธิบายให้เข้าใจว่านักเรียนไม่ได้เป็นอย่างที่เขาคิด รองลงมาได้แก่ การหลีกเลี่ยงปัญหา ด้วยการไม่สนใจ และสุดท้าย คือ แก้ปัญหด้วยการพึ่งพาผู้อื่น อันได้แก่ ปรีกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน

ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้แก่ นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี และนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองอ่อนเพลียเหนื่อยง่าย ($\bar{X} = 2.85, 2.52$ และ 2.42) เป็นเพราะนักเรียนอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น ดังที่วิทยานาควัชร (2537 : 191 - 192) กล่าวว่าวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมนในร่างกายมากทำให้เกิดสิวได้ง่าย อีกทั้งยังอยู่ในวัยที่รักสวยรักงาม และสนใจในเรื่องเพศและความรักมากขึ้น และวิธีแก้ปัญหานักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพฟัน คือ แก้ปัญหด้วยตนเอง โดยการแปรงฟันให้ถูกวิธี รองลงมาได้แก่ การพึ่งพาผู้อื่น โดยการไปพบทันตแพทย์ และวิธีสุดท้ายที่ใช้แก้ปัญหาคือ หลีกเลี่ยงปัญหาโดยไม่ทำอะไรเลย

นักเรียนประสบปัญห่าบ้านและครอบครัว เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับได้แก่ นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนมาก นักเรียนกังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้เข้าพเจ้าศึกษาต่อ และนักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี ($\bar{X} = 2.53, 2.43$ และ 2.41) ตรงกับงานวิจัยของจรรยา สุวรรณทัต (2527 : 175) ที่กล่าวว่าทัศนคติของพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นต้นเหตุสำคัญให้เกิดความขัดแย้งกับวัยรุ่นได้หลายประการ เช่น พ่อแม่คาดหวังในสิ่งที่ขัดแย้งกับความต้องการของวัยรุ่น พยายามเข้มงวดกวดขันหรือจำกัดเสรีภาพของเด็ก วิธีแก้

ปัญหาที่นักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อมีปัญหาพ่อแม่ตั้งความหวังในเรื่องการเรียนของนักเรียนสูงเกินไป คือ แก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยอธิบายให้พ่อแม่เข้าใจว่านักเรียนพยายามและมีความสามารถในการเรียนแค่ไหน รองลงมาได้แก่ การหลีกเลี่ยงปัญหาโดยไม่ทำอะไรเลย และวิธีสุดท้าย คือ การพึ่งพาผู้อื่นโดยหาคนที่เข้าใจรับฟังปัญหา

ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 2.28, 2.18$ และ 2.18) เพราะนักเรียนในวัยนี้จะมีปัญหาในเรื่องของเพื่อนต่างเพศ อยู่ในวัยที่เริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศ และมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ได้มาจากโรงเรียนสหศึกษา ทำให้ไม่รู้ว่าจะวางตัวต่อหน้าเพื่อนต่างเพศอย่างไร และวิธีแก้ปัญหานักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อมีปัญหาถูกล้อเลียนเรื่องเพื่อนต่างเพศ คือ แก้ปัญหาด้วยตนเองโดยบอกเพื่อนตรงๆ ว่านักเรียนไม่ชอบ รองลงมา ได้แก่ การหลีกเลี่ยงปัญหาโดยการไม่สนใจ เดินหนีไปทุกครั้งที่ถูกเพื่อนล้อเลียน และวิธีสุดท้าย คือ การพึ่งพาผู้อื่นโดยปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน

ปัญหาสารเสพติด นักเรียนประสบปัญหาเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหานั้นๆ และนักเรียนไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนใช้สารเสพติด ($\bar{X} = 2.52, 1.54$ และ 1.52) และวิธีแก้ปัญหานักเรียนใช้มากที่สุดเมื่อมีปัญหาเพื่อนของนักเรียนใช้สารเสพติด คือ แก้ปัญหาด้วยตนเองโดยบอกเพื่อนให้เขาเลิกใช้ รองลงมาได้แก่ การหลีกเลี่ยงปัญหาโดยการไม่สนใจ และวิธีสุดท้าย คือ การพึ่งพาผู้อื่นโดยบอกอาจารย์

2. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐาน พบว่า

ตามสมมติฐานที่ 1 ที่ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน ตามตารางการวิเคราะห์ที่ 52 พบว่านักเรียนชายและหญิง มีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักเรียนหญิงจะมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกายมากกว่านักเรียนชาย เพราะนักเรียนหญิงจะสนใจในเรื่องความสวยความงามของร่างกาย ประกอบกับนักเรียนชายส่วนใหญ่จะเรียนในสาขาช่าง ซึ่งตามลักษณะของวิชาที่เรียนจะต้องคลุกคลีกับอุปกรณ์ที่ไม่สะอาด เช่น เครื่องยนต์กลไกต่างๆ น้ำมันเครื่อง ฯลฯ ทำให้ไม่ค่อยสนใจในเรื่องหน้าตาและสุขภาพเท่าที่นักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนชายจะมีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทมากกว่านักเรียนหญิง เป็นเพราะ นักเรียนชายจะก้าวร้าว

รุนแรงกว่านักเรียนหญิง ต้องการมีอิสระและเป็นตัวของตัวเอง มีการรวมกลุ่มระหว่างเพื่อนสนิท
ในเพศเดียวกันในรูปแบบของ “แก๊งค์” (สุชา จันทน์เอม. 2540 : 153) นักเรียนชายมีการแสดง
ออกที่ก้าวร้าวทางตรงมากกว่าเพศหญิงซึ่งส่วนหนึ่งอาจมาจากการอบรมเลี้ยงดู เพราะโดยปกติ
สังคมจะคาดหวังให้เพศชายและเพศหญิงมีบทบาทแตกต่างกัน ส่วนปัญหามันและครอบครัว
ปัญหาการเรียน และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาไม่แตก
ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ เป้นเจริญ (2522 : 92-93) ที่ว่านักเรียนชายประสบ
ปัญหาส่วนตัว สังคม มากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติพิศ จรรยาอารีกุล
(2535 : 212) ที่พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว ต่างกัน

ตามสมมติฐานที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน ตาม
ตารางการวิเคราะห์ที่ 53 - 57 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกัน คือ ปวช.1
ปวช.2 และ ปวช.3 มีปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน
และปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท นักเรียน
ที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับ
ชั้น ปวช.1 และ ระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหามันและครอบครัวมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษา
อยู่ในระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ใน
ระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหามันและครอบครัว
ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาการเรียน นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 และ
ระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เพราะการเรียนในช่วงปีแรกยังไม่ยากและซับซ้อนเท่าที่ปี 2 และปี
3 และยังไม่ต้องกังวลกับการเตรียมหาสถานศึกษาต่อภายหลังจากจบการศึกษา ส่วนนักเรียนอาชีว
ศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหา
การเรียนไม่แตกต่างกัน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับ
ชั้น ปวช.1 และระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุคงเป็นเพราะนักเรียนที่ศึกษาระดับ
ชั้น ปวช.3 มีความสนิทสนมและคุ้นเคยกับเพื่อนเป็นเวลามากกว่า 2 ปีแล้ว ดังนั้นจึงไม่ต้องปรับ
ตัวและทำความเข้าใจกับเพื่อนเหมือนกับนักเรียนชั้น ปวช.1 และปวช.2 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษา
ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความ
สัมพันธ์กับเพื่อนไม่แตกต่างกัน และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่
ในระดับชั้น ปวช.2 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาระดับชั้น

ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุคงเป็นเพราะนักเรียนที่ศึกษาระดับชั้น ปวช.3 มีความสนิทสนมและคุ้นเคยกับเพื่อนเป็นเวลามากกว่า 2 ปีแล้ว ดังนั้นจึงไม่ต้องปรับตัวและทำความเข้าใจกับเพื่อนเหมือนกับนักเรียนชั้น ปวช.1 และปวช.2 ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 และนักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 กับ นักเรียนอาชีวศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 มีปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปไม่แตกต่างกัน สาเหตุคงเป็นเพราะนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความสนิทสนมกับเพื่อนมากกว่าปีแรกที่เพิ่งเข้ามาศึกษา และมีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น ทำตามกลุ่มมากขึ้น จึงก่อปัญหากับบุคคลอื่น คือ อาจารย์ กับรุ่นพี่มากกว่านักเรียนชั้น ปวช.1 และ ปวช. 3

ตามสมมติฐานที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาสาขาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน ตามตารางการวิเคราะห์ที่ 58 พบว่า พบว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม และนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทมากกว่านักเรียนสาขาพาณิชยกรรม เป็นเพราะนักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ เป้นเจริญ (2522 : 92-93) ที่ว่านักเรียนชายประสบปัญหาส่วนตัว สังคม มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมมีปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายมากกว่านักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม ก็เป็นเพราะนักเรียนสาขาพาณิชยกรรมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง ดังนั้นจึงมีปัญหาเรื่องหน้าตา และรูปร่างมากกว่าเพศชาย ส่วนปัญหามานและครอบครัว และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนทั้ง 2 สาขามีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตามสมมติฐานที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ตามตาราง 59 พบว่า นักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหามานและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นเป็นเพราะนักเรียนจากทั้ง 2 สังกัด อยู่ในวัยเดียวกัน ดังนั้นปัญหาส่วนใหญ่จึงเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ประกอบกับสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้พยายามจัดหลักสูตร และกิจกรรมทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียนให้คล้ายคลึงกัน หรือเหมือนกันให้มากที่สุด ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนต่างสังกัดจึงไม่แตกต่างกันนัก ซึ่งผลจากการวิจัยแตกต่างจาก ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 67 -70) ที่ได้

ศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลชั้น ปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาทางด้านส่วนตัว และสังคมมากกว่า นักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชน ส่วนนักเรียนช่างกลในโรงเรียนของเอกชนมีปัญหาทางการเรียน และความสนใจในอาชีพมากกว่านักเรียนช่างกลในโรงเรียนรัฐบาล

ตามสมมติฐานที่ 5 ที่ว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ตามตาราง 60 พบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาสารเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยกมีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ ส่วนปัญหาการเรียน และปัญหาการทะเลาะวิวาทไม่แตกต่างกัน ดังที่สุชา จันทน์เอม (2525 : 153) กล่าวว่าการศึกษาที่พ่อแม่ทอดทิ้งเด็ก เนื่องจากภายในบ้านมีแต่การทะเลาะกัน และขาดการอบรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ อาจส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไวต่อความรู้สึกต่างๆ เป็นเด็กขลาดกลัว เรียนหนังสือไม่ดี ก้าวร้าว ไม่มั่นคงทางอารมณ์

ตามสมมติฐานที่ 6 ที่ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ตามตาราง 61 พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ประสบปัญหาทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอยู่ในช่วงของการปรับตัวไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย หรือการเปลี่ยนแปลงสถานภาพจากวัยเด็กก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่ การประสบปัญหาจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตามสมมติฐานที่ 7 ที่ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน สมมติฐานที่ 8 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน สมมติฐานที่ 9 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน สมมติฐานที่ 10 ที่ว่านักเรียนที่ศึกษาในสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน สมมติฐานที่ 11 ที่ว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน และสมมติฐานที่ 12 ที่ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกัน ทั้ง 6 สมมติฐาน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนจะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาจะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยการหลีกเลี่ยงปัญหา และสุดท้ายจะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยการพึ่งพาผู้อื่น (ตามตาราง 9) ซึ่งก็ตรงกันกับ สุชา จันทน์เอม (2540 : 137) ที่ว่าเด็กนักเรียนในวัยนี้อยู่ในวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ มีความเชื่อมั่นในตนเองต้องการคิดเอง ทำสิ่ง

ต่างๆ ด้วยตนเอง ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้นจึงพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์

3. จากแบบสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา จะเห็นว่า อาจารย์คิดว่านักเรียนมีปัญหการเรียนรู้มากเป็นอันดับ 1 (ตามตาราง 64) ตามมาด้วย ปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสารเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย และปัญหาการทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ($X = 2.81, 2.71, 2.29, 2.11, 1.80$ และ 1.65) ส่วนนักเรียนมีปัญหการเรียนรู้เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติด ($X = 2.90, 2.56, 2.38, 2.22, 2.08, 2.00$ และ 1.57) ซึ่งความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องการเรียนตรงกับปัญหาของนักเรียนอันดับ 1 เพราะว่าหน้าที่หลักของนักเรียนก็คือการเรียน แต่ปัญหาอื่น ๆ นั้นจะคิดเห็นปัญหาแตกต่างกันไป เช่น นักเรียนมีปัญหการทะเลาะวิวาทเป็นอันดับที่ 2 แต่อาจารย์คิดว่านักเรียนมีปัญหานี้เป็นอันดับที่ 7 ส่วนวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ผู้วิจัยไม่สามารถจะเก็บข้อมูลในส่วนนี้ได้ เนื่องจากอาจารย์ไม่มีเวลาในการทำแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์ทั้งชุด

ข้อเสนอแนะ

1. มีข้อสังเกตว่าในการแบบสอบถามบางข้อจะเป็นการสอบถามแบบอ้อม ไม่ได้ถามว่านักเรียนมีปัญหานั้นโดยตรง เช่น ปัญหาสารเสพติด ที่ถามว่านักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารเสพติด เป็นปัญหาอันดับ 1 แต่ปัญหาที่ถามว่านักเรียนไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ กลับเป็นอันดับ 2 ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าในการถามปัญหานักเรียนบางครั้ง การถามนักเรียนโดยตรง นักเรียนจะไม่ตอบหรืออาจตอบไม่ตรงกับความจริงได้ แต่ถ้าเป็นการถามอ้อมๆ นักเรียนจะสบายใจที่ตอบว่าเป็นปัญหาของคนอื่นมากกว่าที่จะตอบว่าเป็นปัญหาของตัวเอง

2. ควรทำแบบสอบถามอาจารย์ในช่วงของการเปิดเทอมภาคปลาย ประมาณ 1 เดือน เพราะอาจารย์จะยังมีเวลาว่างทำแบบสอบถามให้ หากไปในช่วงต้นเทอมของภาคต้นอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจะมีเวลาศึกษาเด็กไม่มากพอ แต่หากไปในช่วงปลายเทอมแม้อาจารย์จะสังเกตเห็นพฤติกรรมและปัญหาของนักเรียน ก็จะไม่มีความอดแบบสอบถามให้เนื่องจากต้องรีบสอนให้จบตามหลักสูตร เพราะในเทอมปลายจะมีวันหยุดมาก และต้องตรวจข้อสอบส่งเกรดให้กระทรวงเพื่อจะได้ทันคำนวณค่า GPA ซึ่งเป็นคะแนนส่วนหนึ่งประกอบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และจากการ

ทำวิจัยการใช้วิธีสัมภาษณ์อาจารย์จะดีกว่าการใช้แบบสอบถาม เพราะแบบสอบถามที่เป็นแบบเดิม ความคิดเห็นอาจารย์จะไม่ตอบให้

3. ผู้บริหารของสถานศึกษาบางแห่ง กังวลว่าจะมีผลเสียถึงสถานศึกษา หากผลวิจัย ปรากฏว่านักเรียนในสถานศึกษาของตนมีปัญหา มาก จึงไม่ให้ความร่วมมือในการอนุญาตให้เข้าทำ การศึกษา ดังนั้นถึงจะมีหนังสือขอความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาแล้ว ก็อาจไม่ได้รับความร่วม มือได้

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง อาจารย์ที่ อาจารย์ผู้สอน และ ผู้บริหาร ควรให้ความสนใจต่อปัญหาของนักเรียนทุกด้าน โดยร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลือเพื่อ แก้ปัญหาของนักเรียน ไม่ควรมองว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะถึงจะยังไม่เกิดปัญหากับ เด็กของท่าน แต่การป้องกันกันน่าจะดีกว่าการแก้ไข

5. อาจารย์แนะแนว ควรจัดให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่นักเรียน เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อก้าวเข้าสู่วัยรุ่น สารเสพติด ฯลฯ และจัดกิจกรรมภายใน สถานศึกษาโดยอาจจัดในรูปของสัปดาห์ณรงค์เรื่องสารเสพติด หรือสัปดาห์การตรวจร่างกาย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาของนักเรียนในสาขาวิชา เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม
2. ควรศึกษาปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณีเพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหา และวิธีแก้ไข ของนักเรียน รวมทั้งวิธีการที่อาจารย์ที่ปรึกษาทำการช่วยเหลือ
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เพื่อเป็นการเปรียบเทียบมุมมองของนักเรียนกับของ อาจารย์
4. ควรศึกษาปัญหาของนักเรียนในสังกัดสถานศึกษา อื่นๆ เช่น สถาบันราชมงคล เพื่อ เปรียบเทียบปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนด้วย
5. จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มเลือกสถานศึกษา ดังนั้นผลการศึกษาที่ได้มาจึงพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะมีปัญหาน้อย - ปานกลาง ดังนั้นการศึกษาในครั้งต่อไปควรวิจัยในสถานศึกษา ที่มีปัญหาในด้านต่างๆ โดยประสานงานกับกองสารวัตรนักเรียนเพื่อขอรายชื่อสถานศึกษาที่มี นักเรียนที่มีปัญหามาก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2520.
- กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2524.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษาระดับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กรพินธุ์ วัฒนสุข. ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. รายงานการศึกษาเอกชน ประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. รายงานการศึกษาเอกชน ประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2540.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ปีปฏิทิน 2538. ม.ป.ท., 2538.
- คมเพชร นัตรสุกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. ม. ป. ท., 2530. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์, 2527.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ชุมพล พัฒนสุวรรณ. “เทคนิคบางประการในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และความคิดแก้ปัญหา,” สสวท. 16 (3) : 17-21; กค.-กย. 2531.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

เคลินิวส์. 6 กุมภาพันธ์ 2541. หน้า 1-2.

_____. 27 กุมภาพันธ์ 2541. หน้า 12

ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ และคณะ. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ.

อุดรธานี : โรงพิมพ์ไทยสามัคคี, 2522.

เทียนฉาย กิระนันท์ และไพศาล เล็กอุทัย. กรุงเทพมหานคร 2545. กรุงเทพฯ : ม. ป. พ., 2529.

ธนู แสงศักดิ์. การวางแผนการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : ม. ป. ท., 2517.

นงลักษณ์ ยศสมบัติ. การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2535. ถ่ายเอกสาร.

บั้งอร ชูพงศ์. การศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพ

มหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

บัวทอง สว่างโสภากุล. การแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร

ศาสตร์, 2525.

บุญพา มลิณทสุด. วินัยของนักเรียนอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียน

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร 2532. อัดสำเนา.

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และ ความสนใจ

ในอาชีพของนักเรียนช่วงกลปี 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล กับ โรงเรียน -

อาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ. ม.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

ปราณี งามสุด. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.

พยอม ดันมณี. การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการสอนด้วยตำราเรียนวิชาจิต

วิทยาการศึกษาในรูปแบบเชิงปัญหากับรูปแบบที่ใช้กันอยู่ทั่วไป. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

- พรพิมล เจียมนาครินทร์. พัฒนาการวัย. กรุงเทพฯ : บริษัท ดันอ้อ แกรมมี่ จำกัด, 2539.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.
- พิมพ์มาส ตันท์เจริญรัตน์. ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต
เทคนิคตาก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิชญโลก, 2532. อัดสำเนา.
- เพ็ญศรี วิชราวิโรจน์. “ประสบการณ์การให้บริการปรึกษากับวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา,”
วารสารแนะแนว. 30 (163): 35 ; มค. - กพ., 2539.
- มนูญ แป้นเจริญ. การศึกษานเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของ
นักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5
จังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วิทยา นาควัชร. หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนา -
ตนเองและนักบริหาร, 2537.
- วิวัฒน์ รักษาเคน. ความสำคัญในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็ก
นักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วีระพล สุวรรณนันต์. กระบวนการแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์, 2533.
- วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์. ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536.
อัดสำเนา
- สันสนีย์ วงศาโรจน์. การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่ม 4
กรุงเทพมหานครกับหลักสูตรครอบครัวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาปัญหานักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการ
ศึกษา 2522. ปริญญานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

- ศรีทัฬหิม พานิชพันธ์. “บทบาทและหน้าที่ของครูอาจารย์ในสถานการณ์ปัจจุบัน,” การศึกษา
เอกชน. 2 (19) : 42 ; ตุลาคม, 2532.
- ศดโส นิยมจันทร์. การศึกษาปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- สมจิต สวธนไพบูลย์. การพัฒนาการสอนของครูวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- สมชาย รัชชนกุล. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2527.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2529.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2540.
- สุรชาติย์ จรรยาอารีกุล. ปัญหาการเรียน ส่วนตัว สังคมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัด
กรมอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2535. อัดสำเนา.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. วิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2523.
- อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อนันต์ คงจันทร์. “กระบวนการแก้ปัญหา,” จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ 8(35): 47 - 52 ;
ธันวาคม 2529.
- Anastasi, Anne. Personality Development. New York : McGraw-Hill Book Company,
1968.
- Bourne.L.E.Jr. Bruce R. Ekstrand and Roger L.Dominowski. The Psychology of Thinking.
New Jersey : Prentice-Hall, 1971.
- Dusek, Jerome B. Adolescence Development and Behavior. New Jersey : Prentice-Hall, 1987.
- Evans, Rept N. Foundation of Vocational Education. Ohio : Charlen E. Merrill
Publishing Company, 1978.

- Friedman, M. and R.H. Roseman. "Behavior Pattern and Coronary Angiographic Findings," Journal of the American Medical Association. 32 (240) : 164 ; May, 1974.
- Gagne, R.M. The Condition of Learning. 2 nd.ed., New York : Holy, Rinehart and instin, Inc., 1970.
- Gebhart Gary G. and Hoyt Donald P. "Personality needs of Under and Over Achieving - Freshmen" The Journal of Applied Psychology. 44 (40) : 56 ; April, 1958.
- Gilbert, Hight. The Art of Teaching. New York : Pyramid Book, 1969.
- Gilford, J.P. The Nature of Human Intelligence. New York : McGraw - Hill book Co., 1967.
- Good, Cartet V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill, Inc., 1973.
- Harris. Chester W. Encyclopedia of Education Research. New York : McMillan, 1960.
- John F. Chles. Introduction to Teaching. New York : Random House, Inc., 1970.
- Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relation in Education. New York : Harper and Brother, 1959.
- May, Lole Jane. Teaching Elementary School Mathematics in the Elementary School. New york : The Free Press, 1970.
- Nutt, Monna La Velle. "Analysis of student and teacher Recording of Adolescent Problems," Dissertation Abstracts International. 33 (2) : 650-A ; August, 1972.
- Stollburg, R.J. "Problem-Solving, The Process Games in Science Teaching," Science Teacher. 23 (9) : 225-228; September, 1956.
- Strube, Michael J. and Susan M. Boland. "Post Performance Attributions and Task Persistance Among Type A and B Individuals," Journal of Personality and Social Psychology. 50(2) : 413 - 420 ; February, 1968.
- Webster's Third New International Dictionary. Springfield : G & C Merriam, 1965.
- Zimbardo, Phillip G. Psychology and Life. 10 th ed. Illinois : Xcott, Foreman and Company, 1971

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

181

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5646
ที่.....ทม 1007/ 5๗๕.....วันที่.....๑๔ ธันวาคม 2542
เรื่อง.....ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเรื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ 5466

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักเรียนและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายสยาม ปิยะนราทร ศึกษาพิเศษ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0510

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองสารวัตรนักเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/0549

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักเรียนและวิถีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่และขอให้นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 - 3 สาขาช่างอุตสาหกรรม และ วิทยากร จำนวน 120 คน และ อาจารย์ จำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาและวิถีแก้ปัญหา ของนักเรียน ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ได้รับข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาสารณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 10071 0631

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ชั้นละ 1 ห้องเรียน ดังเอกสารที่แนบ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5664

โทรสาร. 258-4119

...../ร่าง
...../พิมพ์
...../ลงนาม

ที่ ทม 1007/0631

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เนื่องด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษานักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 – 3 ชั้นละ 1 ห้องเรียน ดังเอกสารที่แนบ เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5664

โทรสาร. 258-4119

ที่ ศธ 0911/ 967

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

25 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษابัญหาและวิถีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ชั้นละ 1 ห้องเรียน ในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้ สำหรับการตอบแบบสอบถามขอให้ตอบชุดที่มีตราประทับเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วขอให้ส่งแบบสอบถามคืนบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจาง อูไรรัตน์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเตรา.

รักษาการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 8 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 2817166

ที่ ศธ 1207/ 2543

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ 10300

25 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ หรือครูใหญ่โรงเรียน

ด้วย นางสาวปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

7 —

(นางศิริลักษณ์ มโนรมย์)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กองนโยบายและแผน

โทร. (02) - 2828654

โทรสาร (02) - 2817112

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation	ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation
ปัญหาบ้านและครอบครัว					
1.	3.35	.36	8.	5.20	.34
2.	4.75	.48	9.	5.55	.47
3.	4.03	.48	10.	5.10	.51
4.	3.86	.35	11.	4.15	.39
5.	4.95	.44	12.	3.32	.32
6.	4.39	.33	13.	2.05	.24
7.	4.33	.34	14.	3.45	.38
8.	7.18	.49	15.	3.15	.30
9.	7.46	.49	16.	4.25	.38
10.	7.53	.52	17.	5.21	.42
11.	5.68	.48	18.	2.36	.21
12.	4.07	.36	ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย		
13.	4.46	.44	1.	----	.61
14.	2.70	.29	2.	5.00	.47
ปัญหาการเรียน			3.	2.56	.25
1.	5.52	.49	4.	2.69	.25
2.	6.05	.52	5.	3.25	.23
3.	5.23	.51	6.	6.86	.48
4.	5.49	.55	7.	5.24	.43
5.	5.31	.45	8.	5.20	.44
6.	6.25	.51	9.	5.26	.46
7.	9.40	.51	10.	4.36	.32

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation	ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน					
1.	5.43	.51	4.	6.25	.56
2.	11.19	.65	5.	3.48	.39
3.	6.27	.55	6.	3.17	.35
4.	7.11	.54	7.	6.27	.54
5.	4.82	.43	8.	7.57	.53
6.	8.86	.55	9.	7.15	.50
7.	7.55	.57	10.	6.31	.53
8.	6.50	.57	11.	5.78	.43
9.	7.03	.59	12.	4.93	.38
10.	6.48	.50	13.	6.51	.46
11.	3.99	.39	14.	5.49	.45
12.	3.23	.33	15.	5.01	.40
13.	6.71	.54	ปัญหาสารเสพติด		
14.	8.27	.55	1.	3.47	.37
15.	4.44	.44	2.	3.38	.34
16.	10.31	.59	3.	2.76	.34
17.	5.81	.51	4.	3.02	.31
18.	5.82	.47	5.	3.40	.38
ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป			6.	2.03	.25
1.	4.46	.41	7.	2.35	.16
2.	6.26	.47	8.	2.44	.26
3.	5.59	.47	9.	4.06	.42

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation
ปัญหาการทะเลาะวิวาท		
1.	2.29	.25
2.	2.92	.27
3.	4.81	.47
4.	2.46	.29
5.	3.78	.40
6.	4.43	.38
7.	3.96	.38

ค่าความเชื่อมั่น = .95

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน

ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation	ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation
ปัญหาม้านและครอบครัว			ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน		
1.	4.81	.46	1.	3.96	.45
2.	3.68	.33	2.	4.06	.54
3.	6.41	.38	3.	5.95	.48
4.	5.65	.41	4.	5.74	.44
5.	2.67	.23	5.	3.30	.26
6.	6.01	.46	6.	5.14	.60
7.	1.76	.25	ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป		
8.	----	.50	1.	3.34	.44
9.	6.67	.40	2.	6.03	.49
ปัญหาการเรียน			3.	6.13	.57
1.	4.16	.44	4.	6.71	.53
2.	2.02	.27	5.	7.55	.61
3.	5.22	.42	6.	5.11	.39
4.	5.90	.39	7.	5.06	.38
5.	5.42	.51	ปัญหาสารพัดคิด		
6.	2.94	.41	1.	2.76	.39
7.	3.57	.37	2.	3.84	.35
ปัญหาสุขภาพและการพัฒนาการทางร่างกาย			3.	3.41	.40
1.	3.16	.42	ปัญหาการทะเลาะวิวาท		
2.	5.90	.41	1.	5.37	.51
3.	3.83	.39	2.	4.08	.44
4.	4.17	.35	3.	4.21	.40
5.	3.30	.26			

ค่าความเชื่อมั่น = .90

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อ	ค่า t	Item-Total Correlation
ปัญหาน้ำและครอบครัว		
1.	3.59	.36
2.	5.75	.48
3.	4.43	.39
4.	2.73	.23
5.	2.30	.21
6.	4.12	.32
7.	6.61	.46
8.	6.11	.40
9.	4.92	.40
10.	4.51	.38
11.	5.23	.45
12.	3.09	.28
13.	3.14	.27
14.	4.98	.43
15.	1.75	.18
16.	2.11	.15

ค่าความเชื่อมั่น = .74

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานักเรียน

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหาของนักเรียน

2. ให้นักเรียนตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริง คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างมากต่องานวิจัยครั้งนี้ คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหายต่อตัวนักเรียนแต่อย่างใด ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวนักเรียนและการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด

ขอขอบคุณที่นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำแนะนำ ให้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. ชื่อสถานศึกษา
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. ระดับชั้นที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () ปวช. ชั้นปีที่ 1 () ปวช. ชั้นปีที่ 2 () ปวช. ชั้นปีที่ 3
4. สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () ช่างอุตสาหกรรม () พาณิชยกรรม
5. สังกัดสถานศึกษาที่ศึกษาอยู่ในขณะนี้ () สังกัดกรมอาชีวศึกษา () สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
6. สภาพครอบครัว () ปกติ () แยกแยก

หมายเหตุ : 1. สภาพครอบครัวยุติ หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่และ
อยู่ร่วมกัน

2. สภาพครอบครัวแตกแยก หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ แต่หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ และรวมถึงครอบครัวที่บิดา และ/ หรือมารดาเสียชีวิตไปแล้ว

ตอนที่ 2

แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่นักเรียนพิจารณาแล้วว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงในระดับจริงที่สุด จริง ปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ปัญหาบ้านและครอบครัว					
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านฐานะไม่ดี					
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ทางบ้านจะไม่มีเงินส่งให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อ					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าทางบ้านไม่ทัดเทียมกับเพื่อน					
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย					
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับคนในบ้าน					
6. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้					
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม					
8. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า					
9. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก					
10. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่พ่อแม่ไม่สนใจข้าพเจ้า					
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก					
12. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องอยู่ในบ้านที่คับแคบ					
13. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น					
14. ข้าพเจ้าเบื่อที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป					
2. ปัญหาการเรียน					
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาวิชายากเกินไป					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาวิชารวดรัดเกินไป					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนไม่ครบถ้วน					

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
4. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่สถานศึกษาของข้าพเจ้ามีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ครบถ้วน					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอุปกรณ์ของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด / ไม่ทันสมัย					
6. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง					
7. ข้าพเจ้าวิตกกังวลใจมากในการสอบทุกครั้ง					
8. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					
9. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ส่งงานภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด					
10. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจที่ไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางการเรียน					
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนสกปรก ไม่เป็นระเบียบ					
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน					
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสภาพห้องปฏิบัติการทางวิชาชีพไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน					
15. ข้าพเจ้ากังวลใจไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดเมื่อเรียนจบ					
16. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลไม่ได้					
17. ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าจะไม่มีสถานศึกษาใดรับข้าพเจ้าเข้าศึกษาต่อ					
18. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ได้ว่าจะศึกษาค่อหรือจะออกทำงาน					
3.ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย					
1. ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง					
2. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากการเจ็บป่วย					
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ					

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองอ้วนเกินไป					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองผอมเกินไป					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย					
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาวาว					
8. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีสุขภาพฟันไม่ดี					
9. ข้าพเจ้าวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย					
10. ข้าพเจ้ากังวลใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า					
4. ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน					
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากันกับเพื่อนไม่ได้					
2. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม					
3. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ					
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า					
5. ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายเพื่อนทำให้ไม่อยากอยู่ในกลุ่มเพื่อน					
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเนื่องจากไม่เข้าใจความรู้สึกของเพื่อน					
7. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่เพื่อนชอบพูดคำหยาบคาย					
8. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน					
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างไร					
10. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเข้ากลุ่มทำงานด้วย					
11. ข้าพเจ้าอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ					
12. ข้าพเจ้าเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน					
13. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ					
14. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ					
15. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคุยกับเพื่อนต่างเพศ					
16. ข้าพเจ้ากังวลใจที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ					

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
17. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนต่างเพศ					
18. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่อนุญาตให้คบเพื่อนต่างเพศ					
5. ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป					
1. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษา					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ให้ความสนใจนักเรียนต่างเพศมากเกินไป					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ใช้กริยาวาจาไม่สุภาพต่อข้าพเจ้า					
4. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่อาจารย์คอยจับผิด					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์เข้มงวดมากเกินไป					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ค่อยจะมีเวลาให้					
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญกับตนเอง					
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากับรุ่นพี่ไม่ได้					
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า					
10. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่รุ่นพี่ชอบกลั่นแกล้ง					
11. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ประพฤติตัวไม่เป็นตัวอย่างที่ดี					
12. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รุ่นพี่ไม่ให้ความเป็นกันเอง					
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารุ่นพี่ไม่ให้ความแนะนำ / ช่วยเหลือ					
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่สบายใจที่คนทั่วไปมีทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวศึกษา					
15. ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่คนทั่วไปแสดงท่าทางไม่ดีต่อข้าพเจ้า					
6. ปัญหาสารเสพติด					
1. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นครั้งคราว					
2. ข้าพเจ้าใช้สารเสพติดบางประเภทเมื่อเกิดความไม่สบายใจเป็นประจำ					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การใช้สารเสพติดจะช่วยแก้ปัญหาได้					
4. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียน					

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
5. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาบ้าน/ครอบครัว					
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยใช้สารเสพติดเพื่อช่วยแก้ปัญหาอื่น ๆ					
7. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เพื่อนของข้าพเจ้าใช้สารเสพติด					
8. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเพราะเคยใช้สารเสพติดบางประเภทเพื่อให้ เพื่อนในกลุ่มยอมรับ					
9. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองใช้สารเสพติด					
7. ปัญหาทะเลาะวิวาท					
1. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนในสถาบันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน					
2. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนในสถาบันทำร้าย					
3. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในสถาบัน					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนในสถาบันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน					
5. ข้าพเจ้ากังวลใจว่าจะถูกเพื่อนต่างสถาบันทำร้าย					
6. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน					
7. ข้าพเจ้ากังวลใจที่ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบัน เพราะกลัวจะถูกนักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน
 ของนักเรียนอ่านข้อความดังกล่าวแล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงตรงกับ
 การกระทำที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำเพียงใดแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่
 ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง

จริง หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง

จริงบ้างไม่จริงบ้าง หมายถึง บางครั้งตรงกับการกระทำของนักเรียน

บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง มาก	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	จริงน้อย	ไม่จริง เลย
1	เวลาที่ข้าพเจ้ากำลังทำงาน ถ้ามีคนมาขัดจังหวะ ข้าพเจ้ารู้สึกโมโห					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ เวลาผ่านไปรวดเร็วจนข้าพเจ้าทำสิ่งที่ ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ไม่ทัน					
3	ข้าพเจ้าไม่สนใจงานที่ทำอยู่สำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่					
4	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกละเลย ถ้างานที่ข้าพเจ้าทำอยู่ดำเนินไปอย่าง ล่าช้า					
5	เมื่อข้าพเจ้าเริ่มต้นทำสิ่งใดแล้ว ข้าพเจ้าต้องทำให้เสร็จ โดยเร็วที่สุด					
6	ข้าพเจ้าไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องกระตือรือร้นในการทำงาน					
7	เวลามีปัญหาในการทำงาน ข้าพเจ้าจะเกิดความท้อถอย					
8	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกละเลยถึงผลที่ต้องรอคนผิคนัดเป็นเวลา นานๆ					
9	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องมีการแข่งขันกับคนอื่น					
10	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคน ไม่ค่อยกระตือรือร้นในเรื่อง การเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง มาก	จริงบ้างไม่ จริงบ้าง	จริงน้อย	ไม่จริง เลย
11	ข้าพเจ้าชอบที่จะแสวงหาความรู้ให้กับตนเองตลอดเวลา					
12	ถ้าต้องฟังคนที่พูดซ้ำซาก ข้าพเจ้าจะทนไม่ได้					
13	ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่มอบหมายให้เสร็จสิ้นก่อน กำหนด เวลา					
14	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไปเรื่อย ๆ โดยไม่คำนึงว่า จะเสร็จเมื่อไร					
15	เมื่อมีปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าจะพยายามแก้ปัญหานั้นให้ ได้					
16	เวลาทำงานข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด					

ชุดที่ 2

แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน

คำแนะนำ คำถามแต่ละข้อเป็นสถานการณ์ปัญหาจริงที่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวให้นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหานั้นอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหายนต่อนักเรียนแต่อย่างใด เพราะจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือวิธีแก้ปัญหาคแตกต่างกัน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบคำถามตามความรู้สึก และสถานการณ์ที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย x ลงในข้อ ก. ข. ค. และ ง. เพียงข้อเดียวเท่านั้น ในกรณีที่นักเรียนเลือกข้อ ง. จะต้องระบุเหตุผลลงไปด้วยทุกครั้ง

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาวุ่นและครอบครัว 1. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเงินที่ผู้ปกครองไม่ให้พอใช้ นักเรียนจะทำอย่างไร 2. ถ้าพ่อแม่ของนักเรียนมีเรื่องทะเลาะกัน นักเรียนจะทำอย่างไร 3. เมื่อนักเรียนมีเรื่องขัดแย้งกับคนในบ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร 4. ถ้านักเรียนรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจตัวนักเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หางานพิเศษทำ ข. ขอเงินเพิ่ม ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ ก. เข้าไปพูดจาไกล่เกลี่ย ข. ให้ญาติพี่น้อง หรือคนแถวบ้านช่วยเข้าไปพูดให้ ค. เดินหนีไปจากเหตุการณ์นั้น ง. อื่น ๆ ระบุ ก. เข้าไปอธิบาย และขอโทษหากว่าตนเองเป็นผู้ผิด ข. ให้ผู้ใหญ่เข้ามาช่วยไกล่เกลี่ย ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ ไม่ทำอะไรทั้งสิ้น ง. อื่น ๆ ระบุ ก. บอกความรู้สึกให้พ่อแม่ฟัง ข. เล่าให้เพื่อนหรือ คนอื่นฟัง ค. เมื่อไม่เข้าใจก็ปล่อยไป ไม่ทำอะไรทั้งสิ้น ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
5. เมื่อพ่อแม่เข้มงวดกับนักเรียนมากเกินไป นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามให้พ่อแม่ฟังว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร และ ต้องการให้ พ่อแม่ทำอย่างไร ข. เล่าให้เพื่อน หรือญาติพี่น้องฟัง ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
6. ถ้านักเรียนรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่ยุติธรรม รักลูก ไม่เท่ากัน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ทำตัวให้ดีอย่างที่พ่อแม่ต้องการ ข. ปรึกษาญาติผู้ใหญ่ หรือเพื่อน ๆ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
7. ถ้าพ่อแม่ตั้งความหวังในเรื่องการเรียนของ นักเรียนสูงเกินไป นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. อธิบายให้พ่อแม่เข้าใจว่านักเรียนพยายาม และมีความสามารถแค่ไหน ข. หาคนที่เข้าใจรับฟัง ค. เมื่อไม่เข้าใจก็ปล่อยไป ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ
8. ถ้านักเรียนต้องทำงานบ้านมากเกินไป นักเรียน จะบอกกับพ่อแม่อย่างไร	ก. อธิบายให้พ่อแม่เข้าใจว่านักเรียนใช้เวลา เพียงใดในการทำงานบ้าน ข. บอกญาติผู้ใหญ่ให้ไปบอกพ่อแม่ให้ ค. เลิกทำ ปล่อยไปใครจะทำก็ทำไป ง. อื่น ๆ ระบุ
9. ถ้าแถวบ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่ มีคนใช้สาร เสพติดแล้วนักเรียนผ่านไปพบเข้า นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. แจ้งตำรวจทันที ข. เล่าให้พ่อแม่ฟัง ค. ไม่ทำอะไร ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาการเรียน 1. เมื่อนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามสร้างสมาธิและตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ข. ให้เพื่อนคอยเตือนเมื่อนักเรียนจะไม่ตั้งใจเรียน ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
2. ถ้านักเรียนรู้สึกวิตกกังวลในการสอบ นักเรียน จะทำอย่างไร	ก. อ่านหนังสือ และทบทวนด้วยตนเองให้มากกว่า เดิม ข. ให้เพื่อนช่วยทบทวนให้ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
3. ขณะที่อยู่ในห้องเรียน นักเรียนไม่เข้าใจสิ่งที่ อาจารย์สอน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ยกมือขึ้นถามอาจารย์ในห้อง ข. บอกให้เพื่อนช่วยถามให้ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
4. ถ้านักเรียนมีอุปกรณ์การเรียน ไม่ครบถ้วน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. เก็บเงินซื้อด้วยตนเอง ข. ขอยืมเพื่อนในห้อง ค. ไม่มีก็ไม่ไช้ ง. อื่น ๆ ระบุ
5. ถ้านักเรียนไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใด หลังจาก จบการศึกษาแล้ว นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. เข้าห้องสมุดค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม ข. ปรีกษา พ่อแม่ อาจารย์แนะแนว หรือเพื่อน ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอะไร
6. หลังจากจบการศึกษาแล้ว นักเรียนต้องการจะศึกษาต่อ แต่ผู้ปกครองมีฐานะพอจะส่งให้เรียนต่อได้ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หางานทำ พร้อมกับเรียนไปด้วยพร้อมกัน ข. ขอยืมทุนเพื่อการศึกษา ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
7. ถ้านักเรียนไม่รู้วิธีค้นคว้าเพิ่มเติมทางการเรียน	ก. หาหนังสือแนะนำวิธีการค้นคว้าทางการเรียนมาอ่าน ข. ปรึกษาอาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย	
1. ถ้านักเรียนมีสุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. รับประทานอาหารให้ถูกหลักโภชนาการและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือแพทย์ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
2. ถ้านักเรียนรู้สึกกังวลว่านักเรียนมีร่างกายไม่สมส่วน เช่น อ้วนไป ผอมไป ฯ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หาหนังสือเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายมาอ่าน ข. ปรึกษา พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ หรือแพทย์ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
3. ถ้านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายตามวัย นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หาหนังสือเกี่ยวกับวัยรุ่นมาอ่าน ข. ปรึกษา พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ หรือแพทย์ ค. ปล่อยตามธรรมชาติ ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
4. ถ้านักเรียนมีโรคประจำตัว นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ข. ไปพบแพทย์เป็นประจำ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
5. ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพฟัน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. แปรงฟันให้ถูกวิธี ข. ไปพบทันตแพทย์ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน	
1. ถ้านักเรียนเข้ากับเพื่อนไม่ได้ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนให้ได้ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ และเพื่อน ค. อยู่คนเดียวก็ได้ ง. อื่น ๆ ระบุ
2. ถ้าเพื่อนบางคนไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามปรับความเข้าใจกับเพื่อน ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. เลิกคบกับเพื่อนคนนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ
3. ถ้าเพื่อนในกลุ่มชอบพูดคำหยาบคาย นักเรียน จะทำอย่างไร	ก. บอกเพื่อนตรง ๆ ข. ให้เพื่อนคนอื่นไปบอกแทน ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
4. ถ้านักเรียนถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนเรื่องเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. บอกเพื่อนตรง ๆ ว่านักเรียนไม่ชอบ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่สนใจ เกินหนີไปทุกครั้งที่ถูกเพื่อนล้อเลียน ง. อื่น ๆ ระบุ
5. ถ้านักเรียน ไม่กล้าพูดกับเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามสร้างความเชื่อมั่น และเข้าไปคุยเมื่อมีโอกาส ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ง. อื่น ๆ ระบุ
6. ถ้าพ่อแม่ห้ามไม่ให้คบเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ถามถึงเหตุผล และอธิบายให้พ่อแม่เข้าใจ ข. ปรึกษาอาจารย์ หรือเพื่อน ค. แอบคบไม่ให้พ่อแม่ทราบ ง. อื่น ๆ ระบุ
ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป	
1. ถ้านักเรียน ไม่คุ้นเคยกับอาจารย์ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามเข้าไปพูดคุยด้วยบ่อย ๆ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ
2. ถ้าอาจารย์ใช้วาจาไม่สุภาพ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หาทางเรียนให้อาจารย์ทราบแบบสุภาพ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
3. ถ้านักเรียนรู้สึกท้อว่าอาจารย์เข้มงวดกับนักเรียนมาก นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ปฏิบัติตัวตามที่อาจารย์ต้องการ ข. เล่าให้พ่อแม่ฟังเพื่อขอคำแนะนำ ค. หลีกเลี่ยงการพบหน้าอาจารย์ ง. อื่น ๆ ระบุ
4. ถ้าอาจารย์คอยจับผิดนักเรียนอยู่เสมอ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ประพจน์ตัวให้ดีขึ้น ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบต่างๆ ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่สนใจ ง. อื่น ๆ ระบุ
5. ถ้านักเรียนถูกรุ่นพี่กลั่นแกล้ง นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามอธิบาย และปรับความเข้าใจกับรุ่นพี่ ข. บอกพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ
6. ถักรุ่นพี่ประพฤติตนไม่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. บอกรุ่นพี่คนนั้นตรงๆ ข. บอกอาจารย์ ค. ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ง. อื่น ๆ ระบุ
7. ถ้ามีคนแสดงทัศนคติไม่ดีต่อนักเรียนอาชีวะ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. อธิบายให้เข้าใจว่านักเรียนไม่ได้เป็นอย่างที่เขา คิด ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ไม่สนใจ ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาสารเสพติด 1. ถ้านักเรียนมีเพื่อนใช้สารเสพติด นักเรียนจะทำอย่างไร 2. เมื่อนักเรียนมีปัญหาและเคยลองใช้สารเสพติด ในการแก้ปัญหา เมื่อมีปัญหาอีกนักเรียน จะทำอย่างไร 3. เมื่อนักเรียนถูกเพื่อนชวนให้ลองใช้สารเสพติด นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. บอกให้เขาเลิกใช้ ข. บอกอาจารย์ ค. ไม่สนใจ ง. อื่น ๆ ระบุ ก. หาหนทางแก้ปัญหาคด้วยวิธีการอื่น ข. ปรึกษาพ่อแม่ อาจารย์ หรือเพื่อน ค. ใช้วิธีการเดิม ง. อื่น ๆ ระบุ ก. ปฏิเสธ ข. บอกอาจารย์ ค. ไปตามที่เพื่อนชวน ง. อื่น ๆ ระบุ
ปัญหาการทะเลาะวิวาท 1. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะกับเพื่อน ในสถาบันเดียวกัน นักเรียนจะทำอย่างไร 2. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะกับเพื่อน ต่างสถาบัน นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. ปฏิเสธ ข. บอกอาจารย์ ค. ไปตามที่เพื่อนชวน ง. อื่น ๆ ระบุ ก. ปฏิเสธ ข. บอกอาจารย์ หรือแจ้งตำรวจ ค. ไปตามที่เพื่อนชวน ง. อื่น ๆ ระบุ

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอะไร
3. ถ้านักเรียนแต่งกายด้วยเครื่องแบบสถาบันทำ ของตัวเองแล้วมีนักเรียนอื่นมาทำร้าย นักเรียนจะอย่างไร	ก. บอกนักเรียนสถาบันอื่นว่าไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ข. บอกอาจารย์ ค. วิ่งหนี ง. อื่น ๆ ระบุ

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่อาจารย์ช่วยเหลือ

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหา

2. ขอความกรุณาอาจารย์ช่วยตอบทุกข้อตามความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งคำตอบที่ได้เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำแนะนำ ขอความกรุณาอาจารย์ช่วยตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง () และเติม

ข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ชื่อสถานศึกษา.....

3. วุฒิการศึกษา.....

4. ประสบการณ์ในการสอน.....ปี

5. ตั้งกวดสถานศึกษา () ตั้งกวดกรมอาชีวศึกษา

() ตั้งกวดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

6. ปัจจุบันท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนระดับชั้น () ปวช.ปีที่ 1

() ปวช.ปีที่ 2

() ปวช.ปีที่ 3

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา
เกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียน**

- คำแนะนำ**
1. เมื่อท่านอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียนของท่านตามความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของท่าน ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
 2. เมื่อท่านได้อ่านปัญหาที่ท่านคิดว่านักเรียนประสบอยู่ตามความเป็นจริง ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร โดยเขียนคำตอบลงในช่องว่างให้ตรงตามปัญหา

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหามันและครอบครัวของนักเรียน						
ท่านคิดว่า :-						
1. นักเรียนมีปัญหาเรื่องเงิน ไม่พอใช้						1.....
ไม่พอใช้						
2. นักเรียนมีเรื่องขัดแย้งกับบุคคล						2.....
ในครอบครัว						
3. นักเรียนรู้สึกว่ามีผู้ปกครองไม่						3.....
เข้าใจในตัวนักเรียน						
4. นักเรียนรู้สึกว่ามีผู้ปกครองเข้มงวด						4.....
กับนักเรียนมากเกินไป						
5. นักเรียนไม่สบายใจที่มีผู้ปกครองตั้ง						5.....
ความหวังในเรื่องการเรียนของ						
นักเรียนสูงไป						
ปัญหาการเรียนของนักเรียน						
ท่านคิดว่า :-						
1. นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน						1.....
						
2. นักเรียนวิตกกังวลในการสอบ						2.....
						
3. นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่						3.....
อาจารย์สอน						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4.นักเรียนมีอุปสรรคการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน						4.....
5.นักเรียนไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อด้านใดหลังจบการศึกษา						5.....
6.ผู้ปกครองมีปัญหาด้านการเงินทำให้นักเรียนไม่สามารถศึกษาต่อตามความต้องการได้						6.....
7.นักเรียนไม่รู้วิธีค้นคว้าเพิ่มเติมทางการเรียน						7.....
ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียน						
ท่านคิดว่า :-						
1.นักเรียนมีสุขภาพไม่แข็งแรง						1.....
2.นักเรียนมีร่างกายไม่สมส่วน เช่น อ้วนไป ผอมไป						2.....
3.นักเรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายตามวัย						3.....
4.นักเรียนมีโรคประจำตัว						4.....
5.นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพฟัน						5.....
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนของนักเรียน						
ท่านคิดว่า:-						
1.นักเรียนบางคนเข้ากับเพื่อนไม่ได้						1.....
2.เพื่อนบางคนไม่เข้าใจนักเรียน						2.....

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3.เพื่อนในกลุ่มชอบพูดคำหยาบ						3.....
4.นักเรียนบางคนดูเพื่อน ล้อเลียนเรื่องเพื่อนต่างเพศ						4.....
5.นักเรียนบางคนไม่กล้าพูดกับเพื่อน ต่างเพศ						5.....
6.เพื่อนไม่ต้องการให้นักเรียน บางคนเข้าทำงานกลุ่มด้วย						6.....
7.ผู้ปกครองของนักเรียนบางคนห้าม ไม่ให้คบเพื่อนต่างเพศ						7.....
ปัญหาความสัมพันธ์กับ						
บุคคลทั่วไปของนักเรียน						
ท่านคิดว่า :-						
1.นักเรียนไม่คุ้นเคยกับอาจารย์						1.....
2.อาจารย์บางท่านใช้วาจาที่ไม่สุภาพ						2.....
3.อาจารย์บางท่านเข้มงวดกับ นักเรียนมาก						3.....
4.อาจารย์บางท่านคอยจับผิดนักเรียน						4.....
5.นักเรียนถูกรุ่นพี่กลั่นแกล้ง						5.....
ปัญหาสารพัดติดของนักเรียน						
ท่านคิดว่า :-						
1.นักเรียนมีเพื่อนใช้ สารเสพติด						1.....
2.นักเรียนบางคนเคยใช้สารเสพติด ในการแก้ปัญหการเรียน						2.....

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3.นักเรียนบางคนเคยใช้สารเสพติด ในการแก้ปัญหาบ้านและครอบครัว						3.....
4.นักเรียนถูกเพื่อนชักชวนให้ลอง ใช้สารเสพติด						4.....
ปัญหาการทะเลาะวิวาท ท่านคิดว่า :-						
1.นักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะ วิวาทกับเพื่อนในสถาบันเดียวกัน						1.....
2.นักเรียนถูกเพื่อนชวนไปทะเลาะ วิวาทกับเพื่อนต่างสถาบัน						2.....
3.นักเรียนไม่กล้าแจ้งครูแบบ นักเรียน เพราะกลัวว่าจะถูก นักเรียนสถาบันอื่นทำร้าย						3.....

**ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา
เกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี**

คำแนะนำ 1.ให้ท่านพิจารณาปัญหาที่ละด้าน โดยแต่ละปัญหาให้ท่านพิจารณาเลือกนักเรียนภายในห้องของท่าน 1 คน ที่มีปัญหาด้านนั้นๆ ว่านักเรียนประสบปัญหามากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย X ลงใน () ที่ท่านคิดว่าเหมาะสม ตามความคิดเห็นของท่านในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.เมื่อท่านได้ระบุปัญหาที่ท่านคิดว่านักเรียนคนนี้ประสบอยู่ตามความเป็นจริง ท่านคิดว่านักเรียนคนนี้ได้แก้ปัญหอย่างไร โดยระบุวิธีแก้ปัญหานักเรียนในช่องว่างซ้ายมือ

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านคิดว่านักเรียนได้แก้ปัญหอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาบ้านและครอบครัว						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาการเรียน						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						
3.....						3.....
.....						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านคิดว่านักเรียนได้แก้ปัญหาอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาการเรียน						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านคิดว่านักเรียนได้แก้ปัญหาอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาสารเสพติด						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านคิดว่านักเรียนได้แก้ปัญหายังไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาสารเสพติด						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						
ปัญหาการทะเลาะวิวาท						
1.....						1.....
.....						
2.....						2.....
.....						
3.....						3.....
.....						
4.....						4.....
.....						
5.....						5.....
.....						
6.....						6.....
.....						
7.....						7.....
.....						

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวปิยรัตน์ สิริผลสมสุข
เกิด	วันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2510
ที่อยู่ปัจจุบัน	67/34 ถนนเพชรเกษม แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2522	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุโรจน์วิทยา
พ.ศ.2525	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนอนันต์
พ.ศ.2528	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชาลัย
พ.ศ.2532	ปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ (เอกจิตวิทยาอุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ.2543	ปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ (เอกจิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ปิยรัตน์ ศิริผลสมสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหานักเรียนอาชีวศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร ดังแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา สังกัดสถานศึกษา สภาพครอบครัว และบุคลิกภาพ และศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 (ปวช.) ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหา แบบสอบถามวิธีแก้ปัญหานักเรียน แบบสอบถามบุคลิกภาพ แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) การทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) และสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. นักเรียนอาชีวศึกษาประสบปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาการทะเลาะวิวาท ในระดับปานกลาง และประสบปัญหามันและครอบครัว ปัญหาสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาสารเสพติดในระดับน้อย
2. นักเรียนอาชีวศึกษาเมื่อประสบปัญหา ส่วนใหญ่จะใช้วิธีแก้ปัญหด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาใช้วิธีแก้ปัญหแบบพึ่งพาผู้อื่น และใช้วิธีแก้ปัญหด้วยการหลีกเลี่ยงปัญหาน้อยที่สุด
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน และปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 ระดับชั้น ปวช. 2 และระดับชั้น ปวช. 3 ประสบปัญหามันและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาทไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม และ นักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ประสบปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ปัญหาสารเสพติด และปัญหาการทะเลาะวิวาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหามันและครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาและนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหาสารเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหา

บ้านและครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาการทะเลาะวิวาท ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ประสบปัญหาบ้านและครอบครัว ปัญหาสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาสารเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการเรียน และปัญหาการทะเลาะวิวาทไม่แตกต่างกัน

8. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ประสบปัญหาทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

9. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 ระดับชั้น ปวช. 2 และระดับชั้น ปวช. 3 ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวแตกต่างกัน

11. นักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรมและนักเรียนสาขาพาณิชยกรรม ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. นักเรียนสังกัดสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา และนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวปกติ และนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกแยก ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

14. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ใช้วิธีแก้ปัญหาดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

**A STUDY OF PROBLEMS AND PROBLEMS-SOLVING APPROACHES
OF VOCATIONAL STUDENTS IN BANGKOK**

AN ABSTACT

BY

PIYARAT SIRIPHONSOMSUK

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University**

May 2000

This study aimed to investigate problems and problem-solving approaches of vocational students in Bangkok according to sex, study year, field, institution, family background and personality and advisor's opinion concerning student problems.

The subjects comprised 1,288 vocational students year 1-3 of 1999 academic year. The instruments used for collecting data were questionnaire concerning student problem and problem-solving, personality questionnaire, and advisor's opinion questionnaire concerning student problems. Then data were analyzed by One way Analysis of Variance, t-test, F-test and chi-square.

The results were as follows :

1. Vocational students experienced problem of learning, interrelationship and quarrel at a moderate level, whereas they faced problem of home and family, health and physical development, peer relation and drug abuse at a low level.

2. When they faced the problems, they mostly coped with self-reliance, other reliance and avoidance, respectively.

3. There was a significant difference at .05 level among male and female students with the problems of health and physical development, interrelationship, drug abuse and quarrel, whereas there was no significant difference among those on problem of home and family, learning and peer relation.

4. There was a significant difference at .05 level among student year 1, 2 and 3 on problem of home and family, learning, peer relation, and interrelationship whereas there was no significant difference among those on problem of health and physical development, drug abuse and quarrel.

5. There was a significant difference at .05 level among industrial students and commerce students on problem of learning, health and physical development, interrelationship, drug abuse and quarrel, whereas there was no significant difference among those on problem of home and family and peer relation.

6. There was no significant difference among students under the Department of Vocation Education and those under the Office of Private Education Committee .

7. There was a significant difference at .05 level among students in normal and separate family on problem of health and physical development, peer relation, interrelationship and drug abuse, whereas there was no significant difference among those on problem of learning and quarrel.

8. There was significant difference among male and female students with personality type A and type B on seven aspects of problem.

9. There was a significant difference at .05 level among male and female students on problem coping.

10. Student year1, 2 and 3 coped with the problems in the same way.

11. Industrial students and commerce students coped with the problems with different way at .05 level of significance.

12. Students under the Department of Vocational Education and those under the Office of Private Education Committee coped with the problems with different way at .05 level of significance.

13. There was no significant difference among students in normal and separate family.

14. Students with personality type A and type B coped with the problems in the same way.